

9 770353 734051
vrednost v
MEDIA BAR
3 TOČKE

INTERVJU

Simon Cirkulan, ustanovitelj in direktor celjske Tropske hiše: Uresničuje svoje sanje

Str. 18-19

AKTUALNO

Župan Luč razburil s predlogom za usmrnitev mačk

Str. 2-3

SOLČAVA

Protestirali proti zaprtju bencinskega servisa in uspeli

Str. 9

novi tednik 80 LET

Tednik za Savinjsko regijo / št. 29 / Leto 80 / 17. julij 2025 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

Središče Šentjurja se utaplja v prometni gneči

Da zaradi gostega prometa in težkih tovornih vozil stokrat na dan čutijo takšne tresljaje, kot se pojavljajo pri potresih druge stopnje Richterjeve lestvice, pravijo krajan iz središča Šentjurja. Povezani v civilno iniciativo so na zadnji seji občinskega sveta opozorili, da zaradi težkih tovornih vozil, ki vozijo skozi kraj, živijo v nemogočih razmerah. Direkcija za infrastrukturo je z namenom omilitve njihovih težav pred dnevi poskrbela za novo asfaltno prevleko ceste skozi središče kraja. A krajan od države pričakujejo čim prejšnjo dolgoročno rešitev – gradnjo šentjurske obvoznice, sicer napovedujejo skrajne ukrepe. [Str. 6](#)

Foto: Andraž Purg

CELJE

Svinje uničile pridelek pšenice [Str. 5](#)

CELJE

Celjski gimnazijci spet med najboljšimi v državi [Str. 22](#)

PRILOGA

TV SPORED

KARMEN ŠVEGL: Po izjemno odmevni prvi kolumni je tu naslednja ...

STOP SPORED

NONSTOP

Jure Ličen
Vrača se na radio in televizijo Aktual

Jan Klun: Poletje na juncu, nonSTOP (spet) v akciji!

Župan Luč razburil s predlogom za usmrnitev neoznačenih mačk

»Nisem bavbav – le pozivam k temeljiti razpravi«

(Foto: Pixabay)

Novela zakona o zaščiti živali, ki so jo pripravili na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, med drugim predvideva obvezno čipiranje in označevanje mačk ter uvaja nov model financiranja zavetišč. V medijih zagotovo ne bi tako zelo odmevalo, če ne bi Klavdij Strmčnik, župan Občine Luče, v uradnem dopisu državnemu zboru predlagal, da bi vse neoznačene mačke usmrtili, če zanje ne bi uspeli najti skrbnika. Zaradi njegove izjave niso zgroženi le v zavetiščih za živali in v društvih za njihovo zaščito, ampak je ogorčena tudi širša javnost. Župan Strmčnik priznava, da je bil namenoma provokativen. »S to izjavo sem želel pozvati k temeljiti in odkriti razpravi o zelo pereči temi, ki se je žal vsi izogibajo. Nisem noben bavbav. V naši občini nismo usmrtili nobene mačke,« poudarja.

BARBARA FURMAN, TINA STRMČNIK

Novela zakona o zaščiti živali poleg obveznega čipiranja ter označevanja mačk in psov ter ukinjanja uporabe kletk pri rejih kokoši uvaja tudi spremenjen način financiranja zavetišč. Na podlagi nove zakonodaje bo oskrba živali od prvega do šestdesetega dne morala kriti občina. Med 60. in 180. dnem bo stroške v celoti krila država, nato spet občina, a bo država oskrbo sofinancirala. Novelo zakona je v začetku meseca obravnaval pristojen parlamentarni odbor, ki je podal kar nekaj vsebinskih pripomb.

Zaradi želje, da bi bil zakon res dobro pripravljena, je predsednica parlamentarnega odbora za kmetijstvo Vida Čadonič Špelič koalicijski predlagala, naj si vzame čas za pripravo zakonskih

dopolnil. Zato je obravnavo omenjenega zakona preložila na naslednjo sejo. Kdaj bo, še ni znano. A napovedane spremembe zakona so naletele na številne komentarje.

»V družini si priskrbijo muco. Ko skoti mladičke, so zbegani, kam naj z njimi. V zavetišče jih ne dajo, ker bi jih to udarilo po žepu. Zato jih raje spustijo v naravo. S tem je njihov problem rešen, a njihova mačka postane problem za vso družbo, saj njena oskrba bremeni davkoplačevalce,« navaja župan Klavdij Strmčnik.

Strmčnik: »Moramo se pogovarjati«

Župan Občine Luče Klavdij Strmčnik pravi, da takoburnega odziva javnosti ni pričakoval. »Najbolj me je

presenetila nestrpnost ljubiteljev živali. Njim tega ne bi pripisal. Deležen sem bil tudi groženj.« A dodaja, da za svojimi besedami še vedno stoji: »Moj sicer provokativen

predlog je bil dobronameran, saj sem želel spodbuditi širšo razpravo. O tem se moramo pogovarjati. A po odzivih sodeč, je ne bo. Pristojni na državni ravni se zavedajo, da

Župan Klavdij Strmčnik meni, da so največji problem neodgovorni in brezčutni lastniki živali. (Foto: Andraž Purg)

je to zelo občutljiva tema. Najbolj jim ustreza, da se nič ne spremeni. Noben politik, poslanec ali župan se ne bo izpostavil, ker se zaveda, da bo deležen napadov in medijskega linča. Tisti, ki delujejo na področju zaščite živali, ne vidijo širše slike. Gre za večplasten družbeni problem. To ni bil moj prvi predlog za spremembo zakonodaje. Kar nekaj sem jih že napisal za novele zakonov, ki urejajo druga področja. A se pristojni na moje predloge niso nikoli odzvali. Zganejo se šele potem, ko o tem poročajo mediji.«

Neodgovorni lastniki živali

Kot še pravi župan Luč, je nedopustno, da pripravljamo novele zakona o zaščiti živali ni bila deležna temeljite javne razprave. »V zakonu je kar nekaj protislovij. Med drugim ukinja baterijsko rejo za kokoši, ker je nehumana, a po drugi strani podaljšuje bivanje v kletkah za živali v zavetiščih. Kje je tu logika? Ker so pripravljavci zakona predvideli podaljšanje bivanja mačk v zavetiščih in obvezno čipiranje, sem sam predlagal, da bi tiste mačke, ki jih nihče ne bo pripravljen prevzeti v skrbništvo, usmrtili oziroma

evtanazirali. Zavedam se, da tak predlog zveni brezčutno. Toda mar niso brezčutni lastniki živali, ki jih, potem ko se jih naveličajo, odvržejo?« se sprašuje in dodaja, da je bistvo problema v ljudeh, ki neodgovorno ravnaajo z živalmi.

»V družini si priskrbijo muco. Ko skoti mladičke, so zbegani, kam naj z njimi. V zavetišče jih ne dajo, ker bi jih to udarilo po žepu. Zato jih raje spustijo v naravo. S tem je njihov problem rešen, a njihova mačka postane problem za vso družbo, saj njena oskrba bremeni davkoplačevalce. Zakaj nihče na to ne opozori jasno in glasno?«

Zaradi neodgovornih lastnikov živali ter premalo domišljene zakonodaje bodo, kot še pravi Strmčnik, imele višje stroške tako občine kot država, saj se število prstoživečih mačk povečuje. »Slovenija sicer ni revna, da si oskrbe živali ne bi mogla privoščiti, a nekje je pač treba postaviti mejo. Osem tisoč mačk in dva tisoč psov je v Sloveniji letno v zavetiščih, kjer niso zainteresirani živalim iskati skrbnika, ker dobijo denar od države,« je prepričan.

»Potrebujemo družbeni dogovor«

In kako se s prstoživečimi mačkami in psi soočajo v občini Luče? »Nisem noben bavbav! V Lučah nismo dali usmrtiti nobene mačke ali psa. Lani smo po veterinarskem pregledu dali sedem mačk sterilizirati oziroma kastrirati. Za vse smo našli oskrbnike, zato nobena ni šla v zavetišče. Če opazimo tavajočega psa, hitro ugotovimo, kdo je njegov lastnik, ker so psi čipirani. Imamo srečo, ker smo majhna občina in se vsi prebivalci poznajo,« pojasni in prizna, da mu sicer ni žal, da se je s to izjavo izpostavil in doživel plaz kritik, a ga skrbi, ker se niso odzvali tisti, ki

bi se najprej morali. »V mislih imam pristojne državne ustanove, ki bi morale spodbujati javno razpravo o tako pereči problematiki. V naši družbi bi morali doseči družbeni dogovor, do kod smo še pripravljeni financirati zaščito živali. Če bomo tako nadaljevali, bo bivanje mačk v zavetiščih daljše od bivanja starejših v domovih za ostarele,« še doda župan Klavdij Strmčnik.

Helena Hacin: »Predlog je neetičen«

Helena Hacin iz celjske Mačje hiše pravi, da predlog novele zakona v delu, ki se nanaša na hišne živali, načeloma podpirajo, še posebej obvezno čipiranje mačk, ki je nujno za ureditev razmer na tem področju. »Spremenjen model financiranja zavetišč nas skrbi v delu, ko bo dolgotrajna oskrba živali v zavetišču po 180 dneh bivanja financirana samo v višini 20 odstotkov oskrbnega dne oziroma 35 odstotkov po vloženem amandmaju zveze za živali. S tako nizkimi sredstvi ne moremo kakovostno oskrbovati živali, primerno oskrbo od nas zahtevajo tudi zakon in pravilniki ne glede na čas trajanja bivanja živali v zavetišču,« navaja Hacinova. Izjava župana Klavdija Strmčnika po njenem mnenju kaže, da ne pozna zakonodaje na tem področju niti vsebine novele. »Prav tako je Strmčnikov predlog za usmrnitev vseh neoznačenih mačk vsaj skrajno nemoralen in neetičen, tudi če ga je podal iz razlogov, ki jih navaja. Z njim spodbuja neprimerno ravnanje z mačkami. Takšnega ravnanja je v občini Luče, ki jo vodi, že tako preveč. Sam namreč priznava, da Občina Luče opravlja nezakonito dejavnost zavetišča, za katero ni registrirana,« še pravi Helena Hacin.

Nesterilizirane mačke hitro postanejo breje, kar prispeva k ogromnemu številu nazaženih živali. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Edini rešitvi sta sterilizacija in kastracija

Da bi predlagana obvezna označitev oz. čipiranje mačk prinesla le dodatne stroške, v ničemer pa ne bi prispevala k zmanjšanju populacije prostoživečih mačk v okolju, meni lastnica Zavetišča Zonzani iz Šentjurja Tatjana Lenko. Slednja poudarja, da sta edina smiselna ukrepa, s katerima je možno omejiti razmnoževanje prostoživečih mačk, njihova sterilizacija in kastracija.

Tatjana Lenko, lastnica Zavetišča Zonzani, se skrbi za zapuščene živali posveča že tri desetletja. Zonzani je prej imel pogodbo s številnimi občinami, zadnji dve leti opravlja vlogo javne

nice levega ušesa ter jo nato vrnejo v okolje, kjer so jo ulovili. Če gre za mladička, ki ga je možno socializirati, ga namestijo v zavetišče in skušajo zanj poiskati lastnika.

Omenjeno zavetišče je lani sprejelo 201 mačko iz šentjurske občine, od tega so jih zaposleni po oskrbi 138 vrnili v novo okolje. 51 so jih po oskrbi, cepljenju in čipiranju oddali novim lastnikom. 12 mačk oz. 6 odstotkov vseh, ki so jih sprejeli v zavetišče, so evtanazirali.

Le dodatni stroški

Lenkova ocenjuje, da predlog obvezne označitve oz. čipiranja mačk ne bo pri-

oskrbljene. Četudi bi bile prostoživeče mačke čipirane, njihov lastnik ni znan, je pojasnila. Medtem ko zavetišča vse mladičke, ki gredo v posvojitev, že zdaj označujejo s čipi, tako da je znan tudi njihov lastnik.

Pojasnila je, da se ljudje iz šentjurskega okolja, kadar

težave. Pri tem je pomembno nenehno osveščanje ljudi. A večina nas pokliče,« je dejala sogovornica.

Posvojili bi le mladičke

Lenkova je pojasnila še, da je za posvojitev mačjih mladičkov veliko zanimala.

»Na kmetije pridejo tudi mačke iz druge vasi. Ko se parijo, premagajo velike razdalje. Ko dobijo hrano, se tega navadijo in kar ostanejo tam. Mnogi kmetje, čeprav niso lastniki, pokličejo, naj poskrbimo za sterilizacijo oz. kastracijo, mačke pa nato vrnemo v tamkajšnje okolje,« pojasni Lenkova.

se v njihovi okolici zadržujejo prostoživeče mačke, večinoma primerno odzovejo. Pokličejo zavetišče, slednje mačke polovi, postori vse potrebno in živali vrne v domače okolje. Kadar gre za prostoživeče mačke, občina poseg plača v celoti. Lastniki lahko za sterilizacijo oz. kastracijo mačk prejmejo sofinanciranje občine. Kakšni so razlogi, da nekateri nimajo nič proti nenadzorovanemu razmnoževanju teh živali? »Nekateri želijo imeti mladičke, nekaterim se ne ljubi poklicati naše številke, nekateri v tem pač ne vidijo

nja. Večina bi mladičke posvojila že takrat, ko so še premajhni in jih zavetišče sploh še ne sme oddati. »Mačke, stare do enega leta, oddamo brez težav. Za odrasle oz. starejše, ki imajo tudi močnejši značaj, ni zanimanja.«

Predlagana novela zakona še predvideva, da bi morale po novem občine oskrbo mačk ali psov v zavetišču sofinancirati 60 dni, kar je enkrat več kot doslej. Sogovornica pravi, da bi to zavetiščem, ki so doslej sama krila oskrbo za 90 dni, nekoliko olajšalo položaj.

službe zavetišča le za območje občine Šentjur.

Ko zaposleni dobijo obvestilo, da je v okolju prostoživeča mačka, jo ulovijo, sterilizirajo ali kastrirajo, označijo jo z rezanjem ko-

nesel nobenih pozitivnih učinkov, državi bo prinesel le dodatne stroške. Dejala je, da je sistem označevanja prostoživečih mačk dober, saj je že na daleč vidno, katere mačke so veterinarsko

Tatjana Lenko, lastnica Zavetišča Zonzani iz Šentjurja. (Foto: Andraž Purg)

Financiranje zavetišč

Novela zakona o zaščiti živali predvideva spremembo načina financiranja zavetišč. Na podlagi nove zakonodaje bo oskrbo živali od prvega do šestdesetega dne morala kriti občina. Med 60. in 180. dnem bo stroške v celoti krila država, nato spet občina, a bo država oskrbo sofinancirala.

Župan Strmčnik je predlagal, da se obdobje financiranja občine skrajša na 10 dni in države na 20 dni, saj je prepričan, da je 30 dni več kot dovolj časa, da se za mačke najde nov lastnik oziroma se jih pozdravi in vrne v naravo.

Da to ne drži, pravijo v Zvezi nevladnih organizacij za zaščito živali Slovenije. »V tridesetih dneh mačke ne moreš niti pozdraviti niti sterilizirati, kaj šele oddati v nov dom,« poudarjajo in dodajajo, da se v primeru prostoživečih mačk, ki so praviloma slabo socializirane in niso primerne za posvojitev, ta oskrba skrči na minimum. »To pomeni, da veterinarji zagotovijo sterilizacijo oziroma kastracijo, odpravo parazitov, oskrbo manjših ran, sanacijo zobovja ali cepljenje. Potem naj se jih čim hitreje, praviloma v dveh tednih, vrne v okolje na mesto odlova,« so pojasnili.

Teh prostoživečih mačk je po njihovi oceni približno polovica, druge mačke potrebujejo namestitev v zavetišče in primerno oskrbo, saj so praviloma bolne, poškodovane, polne parazitov, shujšane ali gre za mladičke, ki so za preventivne veterinarske posege še premajhni.

Novela zakona o zaščiti živali predvideva tudi, da bo država namenila neka sredstva za gradnjo novih občinskih zavetišč ter za prenovo vseh zavetišč. Na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano napovedujejo tudi sprejem evropske uredbe o dobrobiti psov in mačk, ki naj bi pripomogla k boljšemu standardu namestitve živali tudi v zavetiščih.

ZADETKI

»Menim, da se moramo bolj zavzemati za osnove znanosti, ki mora biti na nek način kritična in dvomljiva, vendar mora še vedno spoštovati druge znanstvenike in njihovo delo, kar se dandanes velikokrat pozablja.«

Simon Cirkulan, ustanovitelj in direktor celjske Tropske hiše

»Dojela sem, da je treba izkoristiti vsak trenutek življenja. Da se je nesmiselno obremenjevati, kaj nam bo prinesla prihodnost, ampak se je treba prepustiti toku življenja. In zelo pomembno je, da znamo ohraniti stik s seboj.«

Daša Slivnikar, naj prostovoljka v celjski regiji

»Odkupi zemljišč so velika težava. Gre za politiko. Tisti, ki danes nagajajo, bodo nekoč tudi sami imeli težave. Namesto da bi stopili skupaj, v veliki meri nagajajo zaradi političnih razlogov.«

Marko Diaci, župan Občine Šentjur

»Lani so mi divji prašiči uničili 20 odstotkov pridelka koruze, letos me je strah, da bo uničenega pridelka še več.«

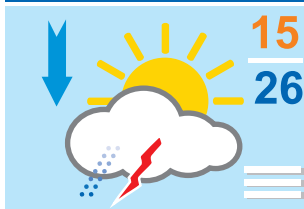
Stanko Veber, kmet

»Ponosni in veseli smo zaradi zlatih maturantov, nič manj tudi zaradi vseh drugih, ki sicer niso zlati po točkah, so pa zlati v duši in srcu.«

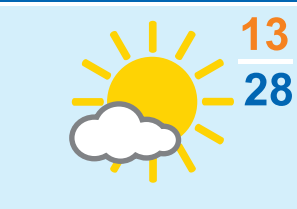
Anton Šepetavc, ravnatelj 1. gimnazije Celje

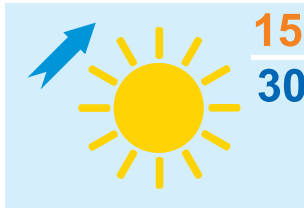
ČETRTEK

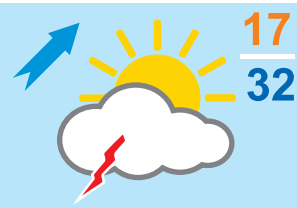
PETEK

SOBOTA

NEDELJA

Vir: ARSO

Končana revizija poslovanja Uniorjevega programa Strojegradnja

Nadzorni svet pričakuje dodatne ukrepe

Unior je na spletnih straneh Ljubljanske borze objavil skopo poročilo, da je njegov nadzorni svet obravnaval poročilo o pregledu poslovanja programa Strojegradnja od leta 2018 do 2024 ter zadolžil upravo za nadaljnje dejavnosti in ukrepe. O tem, kaj je zapisano v poročilu in kakšni bodo dejavnosti in ukrepi, v zreški družbi, ki se že več let sooča z velikimi finančnimi težavami, za zdaj še ne razkrivajo.

JANJA INTIHAR

Pregled poslovanja je naročila uprava, potem ko je njeno vodenje sredi lanskega leta prevzel Robert Vuga ter ugotovil, da je program Strojegradnja najšibkejši člen v poslovanju Uniorja. Ne samo da je iz leta v leto imel vedno manj naročil ter izgubo, z njim v zvezi naj bi se dogajalo tudi več nepravilnosti. Decembra lani so v Zrečah ta program, v katerem je bilo takrat 155 zaposlenih, začeli postopoma ukinjati. Robert Vuga pojasnjuje, da Strojegradnja trenutno še vedno posluje, vendar v omejenem obsegu. Dokončuje projekte, ki jih je začela že lani in so v zaključni fazi.

V prvem letošnjem trimesečju – to so zadnji javno objavljeni podatki – je ob 46,8 milijona evrov vseh Uniorjevih čistih prihodkov od prodaje program Stroj-

gradnje, v katerem je bilo konec marca zaposlenih le še 54 delavcev, imel le 0,9 milijona evrov prometa. To je 40 odstotkov manj kot v enakem obdobju leta 2024.

Vzponi in padci

Pregled letnih poročil Uniorja iz nekaj zadnjih leti razkriva, da je zreško podjetje že dlje časa imelo težave v programu Strojegradnja, vendar je kljub temu optimistično napovedovalo boljše rezultate. Leta 2018 je na primer uprava v poročilu zapisala, da prihodki tega programa krepko zaostajajo za tistimi, ki jih je imel leto prej. Leto kasneje je v poročilu pisalo, da je družba največje povečanje prodaje dosegla v Strojegradnji ter ustvarila 14,7 milijona evrov prihodkov od prodaje. Potem se je »zgodila« korona in njene posledice v Uniorju,

ki je skoraj izključno vezan na avtomobilsko industrijo, očitno še vedno čutijo. V letu 2021 so tako spet poročali, da je najslabše posloval program Strojegradnja in da gre za eno najtežjih let v zgodovini tega programa. Avtomobilski proizvajalci so namreč postali previdnejši pri naročanju nove investicijske opreme, posledice takšnih razmer pa so čutili v Zrečah.

A so bili v družbi kljub temu optimistični, saj so leto kasneje zapisali, da se njihova Strojegradnja uspešno prilagaja izzivom na trgu in izboljšuje poslovne rezultate. Povečala naj bi prodajo strojev za električno mobilnost in industrijo tovornih vozil. Vodstvo podjetja je težave pripisovalo vojni v Ukrajini, ki je poglobila krizo v dobavni verigi, ko nekaterih ključnih nabavnih komponent ni bilo oziroma so zamujale, obseg naložb pri naročnikih strojev pa naj bi dodatno zmanjšala še energetska kriza. Leta 2023 so iz Uniorja sporočili, da se je prodaja programa Strojegradnja nekoliko povečala, v lanskem poročilu so zapisali, da je bila prodaja skro-

mnejša, vendar v skladu z načrti.

Podrobnosti še ne morejo razkriti

Večletno slabo poslovanje programa Strojegradnja, ki je ustvarjal malo prihodkov in veliko izgube, ni bilo edini razlog, da je nova uprava naročila pregled njegovega poslovanja od leta 2018 do 2024. V tem programu naj bi se namreč dogajale domnevne nepravilnosti in morda celo nezakonitosti.

Kaj je ugotovila revizija ter kakšne nadaljnje dejavnosti in ukrepe mora pripraviti vodstvo družbe, v Uniorju (še) ne razkrivajo. »Gre za proces, ki še ni končan in vključuje tako presojo različnih scenarijev kot tudi usklajevanje z udeleženci. Zato podrobnosti v tej fazi žal še ne moremo razkrivati,« je na naše vprašanje, kakšne ugotovitve so zapisane v poročilu, odgovoril predsednik uprave **Robert Vuga**. Dodal je še, da bo uprava skladno z zakonodajo in borznimi pravili vse pomembne odločitve nemudoma in transparentno sporočila javnosti, ko bodo za to izpolnjeni pogoji.

V Uniorju še ne razkrivajo, kaj je zapisano v poročilu o pregledu poslovanja programa Strojegradnja od leta 2018 do 2024. (Foto: Andraž Purg)

Unitur lani in letos odlično

Za razliko od Uniorja, ki je lani zabeležil malo več kot 41 milijonov evrov izgube, v letošnjem prvem četrtletju pa 3,7 milijona evrov, iz družbe Unitur poročajo o najboljših poslovnih rezultatih v svoji zgodovini. Kot je znano, je Unior svoje turistično podjetje, ki upravlja smučišče na Rogli in terme v Zrečah, letos prodal ljubljanski družbi Advance Capital Partners.

Unitur je lani prihodke od prodaje v primerjavi z letom 2023 zvišal za 7 odstotkov, na malo več kot 28 milijonov evrov. Podjetje dobro posluje tudi letos, saj je v prvih šestih mesecih obseg poslovanja zvišalo še za dodatnih 11 odstotkov. Kljub vremensko netipični zimski sezoni, ki so jo zaznamovali pomanjkanje snežnih padavin in visoke temperature zraka, je smučišče na Rogli privabilo kar 7 odstotkov več smučarjev kot v sezoni prej. S tem je družba dokazala, pravijo v Uniturju, da zna tudi v zahtevnih in spremenljivih razmerah uresničevati načrtano strategijo in smeje cilje.

»Doseči najboljši rezultat v zgodovini ni le potrditev visoke kakovosti naših storitev, strokovnega znanja in trdega dela, temveč tudi dokaz, da smo se z jasno vizijo in ekipnim duhom pripravljeno soočiti z vsemi izzivi. Veseli me, da naša prizadevanja prepoznava tako domači kot tuji gostje, kar nas dodatno spodbuja k nenehnemu razvoju novih ter nadgradnji obstoječih produktov,« je povedala direktorica **Barbara Soršak**, ki so jo novi lastniki z Alešem Slaparjem ponovno imenovali v vodstvo družbe. Soršakova je še dodala, da nova lastniška struktura podjetju prinaša dodaten zagon ter odpira priložnosti za nove naložbe, izboljšave in še tesnejše povezovanje z okoljem, v katerem delujejo. »Čeprav smo lastniki Uniturja postali šele pred kratkim, že danes vidimo, da si z zaposlenimi delimo skupno vizijo. Skupaj želimo Roglo, Zreče in celotno Pohorje razviti v celoletno destinacijo, ki bo navduševala družine, športne navdušence, pohodnike, ljubitelje velnesa in vse, ki iščejo pobeg v naravo,« je povedal **Matej Runjak**, član uprave Advance Capital Partners.

Unitur je lani na Rogli in v Termah Zreče zabeležil malo manj kot 190 tisoč nočitev. Največ oziroma 61 odstotkov so jih ustvarili slovenski gostje. Med tujci, katerih število vztrajno raste, je bilo največ gostov iz Hrvaške, Madžarske, Nemčije, Italije, držav Beneluxa in Avstrije. (Foto: arhiv Uniturja)

Kdo bo kupil zadnjo parcelo?

Mestna občina Velenje prodaja še zadnjo parcelo v novi Poslovni coni Pesje – vzhod. Namenjena je samostojnim podjetnikom oziroma malim in srednje velikim podjetjem. Izhodiščna cena za kvadratni meter zemljišča znaša 58,3 evra.

Občina je Poslovno cono Pesje – vzhod uredila na 1,8 hektarja velikem degradiranem industrijskem območju v neposredni bližini priključka na tretjo razvojno os Sentrupert–Velenje–Slovenj Gradec. Bližina avtoceste zagotavlja odlično prometno povezavo.

V novi poslovni coni je prostora za šest parcel. Kot so pojasnili v velenjski občinski upravi, je občina za prodajo petih parcel že prejela ponudbe, zato so že v postopku prodaje. Na voljo ostaja le še ena parcela. Zainteresirani kupci lahko vloge oddajo do konca julija. Pristojna komisija jih bo obravnavala v začetku avgusta.

Prednost pri nakupu parcel v poslovni coni imajo podjetja, ki so dejavna na področju Slovenske strategije trajnostne pametne specializacije – S5. Med temi področji so pametna mesta in skupnosti, zdravje, medicina, trajnostna pridelava hrane ter mobilnost. Dobrodošla so tudi podjetja, ki vlagajo v digitalne rešitve, umetno inteligenco, trajnostne materiale in podobne inovacije, so še sporočili iz velenjske občinske uprave.

BF

V Poslovni coni Pesje-vzhod je na voljo šest parcel, pet jih je že našlo kupca. (Foto: MOV)

CELJE – Uničen pridelek na poljih pšenice

Kmet trpi, divji prašiči se redijo

»Lani so mi divji prašiči uničili 20 odstotkov pridelka koruze, letos me je strah, da bo uničenega pridelka še več! Pšenica je na drugi njivi že poteptana,« je dejal Stanko Veber iz Galicije pri Celju. O težavah, ki mu jih povzročajo divji prašiči, je že obvestil lovce iz Lovske družine Hum Celje, ki so mu priskočili na pomoč.

SIMONA ŠOLINIČ

Veber je obvestil tudi Lovsko zvezo Slovenije. Če divje svinje uničijo več kot pol hektarja pšenice, je zadeva zelo resna. Vebru ni vseeno, rad bi ohranil pridelek, ampak sam tega ne more storiti. Zato so mu na pomoč priskočili lovci iz Lovske družine Hum Celje.

Zakaj so se tako razmnožili?

»V zadnjih letih opazamo porast populacije divjih prašičev,« pravi starešina omenjene lovske družine **Andrej Komerički**. Dodaja, da lovci sami ne uravnajo odstrela teh živalih, saj je to v domeni Zavoda za gozdove Slovenije. Pojasnjuje pa, da na terenu opazajo, da divji prašiči storijo kar nekaj škode kmetom. »Na porast populacije vpliva tudi to, da so zime zelo mile, divji prašiči

se tako razmnožujejo dvakrat na leto, kar seveda pomeni, da jih je več,« razlaga Komerički. Dodaja, da ker v gozdovih primanjkuje hrane, živali iščejo hrano v kmetijskih kulturah.

Komerički kmetom svetuje, naj poskušajo tudi sami zavarovati kmetijske površine oziroma naj se obrnejo na lovske družine, kjer lovci priskrbijo tudi sredstva za zavarovanje površin. Med temi sredstvi so tudi žice in tako imenovani električni pastirji. Dodaja sicer, da divji prašiči kljub temu lahko storijo ponoči kar nekaj škode, vendar zavarovanje površine vsaj malo pomaga. Sogovornik še omenja, da načeloma divji prašiči niso nevarni ljudem, razen kadar ima žival ob sebi mladiče in se jim človek preveč približa. Divji prašiči se skrivajo v gostem kritju, hranijo se

ponoči, zato so možnosti, da nanje naletimo podnevi, zelo majhne. Napadalni bi lahko bili, če bi naleteli na gnezdo svinje z majhnimi mladiči. V takšnem primeru se počasi umaknemo.

Kot pravijo v Lovski zvezi Slovenije, so divji prašiči previdne in razumne živali, najbolj aktivni pa so ponoči. So vsejedi, večinoma uživajo podzemске dele rastlin in plodove. Prašiči in mlade živali se sicer združijo v trope, ki v naših krajih štejejo od 10 do 30 živali. Odrasli merjasci so samotarji. Tropu se približajo le v času parjenja, to je od novembra do januarja. Pri nas te živali poseljujejo listnate in mešane gozdove, ustrezajo jim tudi obsežnejša močvirja, navajajo pri Lovski zvezi Slovenije.

Razširjenost v Sloveniji

»Za zgodovino divjega prašiča na Slovenskem je bistvenega pomena odredba cesarice Marije Terezije iz leta 1770, s katero je ukazala povsem zatreti divje prašiče

Pri tem, kako preprečiti poškodovanje njiv, so Vebru svetovali tudi lovci Lovske družine Hum Celje.

v prosti naravi. Po tem obdobju jih v naših krajih sploh ni bilo več. Nato so se leta 1912 spet pojavili. Odtlej so se divji prašiči vedno pogostejše pojavljali v Beli krajini, v okolici Novega mesta in na Mali Gori. V naslednjih dvajsetih letih so

se razširili na Snežnik, Kočevsko, v Zasavje, okolico Celja, Haloze in na Boč. V petdesetih letih so postajali vedno pogostejši in rednejši tudi v vzhodni Sloveniji, razen v Prekmurju, kamor so se po odstranitvi ograje na državni

meji razširili iz Madžarske. Dandanes divji prašič poseljuje, bodisi stalno bodisi le občasno, celotno ozemlje Slovenije, skoraj do Obale,« je navedeno na spletnih straneh Lovske zveze Slovenije.

Foto: Andraž Purg

Veber ni edini kmetovalec na Celjskem, ki ima težave z divjimi prašiči.

»Škode ni malo,« pravi lastnik njive Stanko Veber.

Ureditev nevarnega pobočja

CELJE – Mestna občina v tem času izvaja sanacijo strmega pobočja za ledeno dvorano v mestnem parku.

Gre za sanacijo nabrežine, kjer se je nevarnost plazenja po neurju predlani močno povečala. Obsežna dela, katerih vrednost znaša približno pol milijona evrov, se sicer počasi končujejo. Občina kmalu načrtuje tudi sanacijo plazov Rupe, Vrhe in Gabrovka. SŠol

Del za ledeno dvorano je nevaren že od neurja leta 2023. (Foto: MOC)

V SPOMIN

Slavko Deržek

Zapustil nas je ugleden pedagog, profesor francoskega jezika na I. gimnaziji Celje. Dijakov ni le učil govoriti francosko. Približeval jim je tudi širša kulturna obzorja, ki jih ponuja ta blagovženeči svetovni jezik. Zvesto je sledil pogledu pedagoga in humanista J. J. Roussauja, da prideta misel in znanje hitreje do možganov, če se prej dotakneta srca.

Slavko Deržek ni bil le učitelj francoskega jezika, ampak je našemu Celju tudi zlatil podobo kulturne prestolnice Savinjske doline. Odmevna je bila njegova organizacija srečanj dijakov Slovenije, na katerih sta nežno pobožala duše poslušalcev poetičnost in spevnost francoskega jezika.

Ena od pomembnih lastnosti dobrega pedagoga je gotovo tudi v tem, da sam uživa v predmetu, ki ga posreduje in približuje dijakom ali študentom. Le redkim pedagogom na slovenskih gimnazijah je to uspevalo tako kot Slavku Deržku. Sledi ni pustil samo na pedagoškem področju, ampak tudi v širšem kulturnem utripu naše regije, še posebej ob Dnevih slovenskih gledališč v Celju. S svojim izjemnim znanjem je tem prireditvam prispeval lesk in raven, ki nista prav nič zaostajala za onimi v elitnih ustanovah slovenske prestolnice.

Za vsakega učitelja in pedagoga sta zelo pomembna njegov značaj in človeška narava. Če s toplino svoje duše uspe seči do srca učencev, dijakov ali študentov, so vrata njegovim učenostim odprta na stežaj. To umetnost pedagoškega poklica je Slavko Deržek obvladal na vrhunski ravni.

S svojimi strokovnimi prispevki je obogatil marsikatero stran slovenske publicistike. Za svoje delo je prejel vrsto občinskih in republiških priznanj ter red za zasluge države Francije. Za njim ostajajo hvaležni spomini njegovih dijakov in študentov ter sodelavcev v Zavodu za šolstvo Republike Slovenije. Pedagoška in prosvetno-kulturna zapuščina Slavka Deržka zato dolgo ne bo zbledela v vrstah celjske in slovenske prosvete.

Slavko Deržek, v spoštljivem spominu vas ohranjamo kot frankofonsko legendo celjske gimnazije in slovenske prosvete.

Dr. Emil Rojc, Celje

ŠENTJUR – Središče kraja se utaplja v prometni gneči, pri umeščanju obvoznice težave z odkupi zemljišč

Civilna iniciativa: zaradi prometa živimo v nemogočih razmerah

Da zaradi gostega prometa in težkih tovornih vozil stokrat na dan čutijo takšne tresljaje, kot se pojavljajo pri potresih druge stopnje Richterjeve lestvice, pravijo krajan iz središča Šentjura. Povezani v civilno iniciativo so na zadnji seji občinskega sveta opozorili, da zaradi težkih tovornih vozil, ki vozijo skozi kraj, živijo v nemogočih razmerah. Direkcija za infrastrukturo je z namenom omilitve njihovih težav pred dnevi poskrbela za novo asfaltno prevleko ceste skozi središče kraja. A krajan od države pričakuje čim prejšnjo dolgoročno rešitev – gradnjo šentjurske obvoznice, sicer napovedujejo skrajne ukrepe. Ker se zatika pri odkupih zemljišč, je vedno bolj pod vprašajem črpanje pridobljenega evropskega denarja, predvidenega za to prometnico.

TINA STRMČNIK

Krajan, povezani v civilno iniciativo, so o svojih težavah šentjurske občinske svetnike in vodstvo občine seznanili na zadnji seji občinskega sveta. Takrat so predstavniki Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo (DRSI) predstavili analizo prometa težkih tovornih vozil na območju med Celjem in Šentjurjem ter med mejnim prehodom Dobovec in mejnim prehodom Bistrica ob Sotli.

»Mednarodni promet se je bistveno izboljšal z ukrepi in kasneje z vstopom Hrvaške v šengensko območje, večina obremenitev je zaradi lokalnega tovornega prometa,« so na seji šentjurskega občinskega sveta povedali predstavniki direkcije za ceste.

Vodja sektorja za ceste v direktoratu za ceste in cestni promet, ki deluje pod okriljem ministrstva za infrastrukturo **Damijan Leskovšek**, je dejal, da se s problematiko težkega tovornega prometa soočajo marsikje po državi. »V Šentjur-

ju tako kot še marsikje druge glavna prometna žila vodi skozi jedro kraja. Rešitev vidimo v gradnji navezovalne ceste.« Ta bo po njegovih besedah zagotovo prinesla pozitivne učinke za razbremenitev mestnega jedra in omogočila boljše kakovost življenja vseh občanov. »V finančni perspektivi 2021–27 je država uspela zagotoviti evropska sredstva v vrednosti 33 milijonov evrov. Projekt je treba zdaj uspešno spraviti pod streho. Če

denarja ne bomo porabili v Šentjurju, ga bo treba preusmeriti k drugim projektom v druge občine ali regije. Tega si ne želimo. Z lokalno skupnostjo skušamo premostiti ovire, ki nastajajo pri projektu, in upamo, da jih bomo uspešno premagali.«

Obremenitve zaradi lokalnega prometa

Predstavniki direkcije so na seji med drugim povedali, da se je promet težkih tovornih vozil leta 2019, ko so bile na mejnih prehodih Dobovec in Bistrica ob Sotli uvedene omejitve glede tranzita med Hrvaško in avtocesto A1, zmanjšal. Tudi v zadnjih dveh letih po vstopu Hrvaške v Evropsko unijo se je prometna obremenitev tovornih vozil bistveno zmanjšala. »Promet na mejni točki Dobovec je zdaj za tretjino nižji, kot je bil leta 2018,« so dejali.

Na odseku ceste Dramlje–Šentjur na števnem mestu Dole podatki kažejo, da se je promet zaradi uvedbe omejitev za težka tovorna vozila zmanjšal. »V zadnjih letih, od leta 2018 do vključno danes, je približno na isti ravni. Če ti ukrepi ne bi bili uvedeni, bi bile te številke bistveno drugačne.«

Kaj kažejo izračuni za povprečne obremenitve s težkim tovornim prometom v letu 2024? 250 tovornih vozil je dnevno v povprečju prečkalo mejni točki Dobovec in Bistrica ob Sotli. Od tega jih je 27 peljalo skozi Šentjur na AC priključek Dramlje, 60 jih je svojo pot nadaljevalo proti Celju. »V Dramljah je bilo lani v povprečju dnevno 460 tovornih vozil, z obeh mejnih točk jih je prišlo le 27. Le šest odstotkov tovornih vozil torej pride z omenjenih mejnih točk. Na števnem mestu Teharje je bilo leta 2024 dnevno povprečno 530 tovornih vozil, od tega jih je bilo povprečno 62 z mejne točke Dobovec, kar predstavlja 12 odstotkov tovornih vozil.«

Na DRSI menijo, da bi navezovalna cesta zagotovo razbremenila mestno jedro prometa. »Projekt je treba zdaj uspešno spraviti pod streho. Če denarja ne bomo porabili v Šentjurju, ga bo treba preusmeriti k drugim projektom v druge občine ali regije.«

Po besedah predstavnikov direkcije je na cestah torej veliko lokalnega tovornega prometa. Samo na cesti iz Šentjura v smeri Celja je v povprečju dnevno več kot 360 tovornih vozil, iz Šentjura proti avtocesti pa 300.

Živijo s tresljaji, hrupom in z izpusti

Predstavnica civilne iniciative **Darinka Oset** je povedala, da se njeni člani zavzemajo za preprečevanje težkega tovornega prometa skozi središče Šentjura. Poudarila je, da se dnevno srečujejo s tresljaji, hrupom in z izpusti. Ugotavljajo, da vozniški tovornjakov večkrat prevozijo rdečo luč in ne upoštevajo omejitev hitrosti. Zato med drugim pričakujejo poostrene nadzore hitrosti. Od države pričakujejo, da jih bo seznanjala z meritvami hrupa in izpustov. »Kot občanka sem že večkrat pisala na ministrstvo. A nisem dobila nobenega jasnega odgovora, razen to, da za naše naselje ob glavni cesti ne bodo merili hrupa in izpustov, saj ni

pogojev, da bi ob glavni cesti postavili protihrupno ograjo. Zdaj glede izpostavljenosti problematike zbiramo podpise, saj pričakujemo, da se bo država odzvala na omenjene težave.«

Ker se pri načrtovanju navezovalne ceste pojavljajo težave z odkupi zemljišč, so občani ob glavni cesti v središču kraja še v večji negotovosti. »Če navezovalne ceste ne bo, ne vemo, kako bomo sploh lahko živeli. S slikovnim materialom lahko dokažemo, kako pokajo naše hiše,« je dejala in dodala, da so močni tresljaji velika težava. Če do gradnje navezovalne ceste ne bo prišlo, civilna iniciativa napoveduje skrajne ukrepe.

Boj z mlini na veter

Šentjurski župan mag. **Marko Diaci** je prizadevanja za navezovalno cesto označil kot boj z mlini na veter, s čimer se ukvarja že dvajset let. »Pri tem projektu občina ni vlagateljica, je pa pripravila vso dokumentacijo, ogromno truda je vložila tudi v pridobivanje evropskega denarja in načrtovanje protipo-

plavnih ukrepov. Odkupi zemljišč so velika težava. Gre za politiko. Tisti, ki danes nagajajo, bodo nekoč tudi sami imeli težave. Namesto da bi stopili skupaj, v veliki meri nagajajo zaradi političnih razlogov.«

Omenil je, da so lastniki, ki nočejo prodati zemljišč za navezovalno cesto, dobili dopis in bili povabljeni na razgovor v občino, kjer bi se predstavniki direkcije sestali z vsakim posebej. A nekateri niso prišli na razgovor. »Ko pride odkupovalec do njih, se nočejo pogovarjati, tudi po telefonu ne želijo govoriti, sploh ni komunikacije. Ljudje podlegajo manipulacijam, lažem, v ozadju je verjetno še kaj drugega.«

Omenil je, da so možni tudi postopki razlastitve, a se boji, da tudi to ne bo privedlo do rešitve. Občina z državo pripravlja tudi spremembe v OPN. A tak postopek traja od dve do tri leta. »Vlak nam bo odpeljal, težava bo ostala na mizi. Ko bomo pridobili zemljišča, denarja ne bo več na voljo.«

Foto: Andraž Purg

»Če navezovalne ceste ne bo, ne vemo, kako bomo sploh lahko živeli,« opozarjajo člani civilne iniciative, ki se dnevno srečujejo s tresljaji, hrupom in z izpusti.

Obrisi navezovalne ceste

Novogradnja navezovalne ceste Dramlje–Šentjur bo dolga 5,8 km in je v celoti načrtovana zunaj naselij. Začela se bo pri avtocestnem priključku Dramlje, na nivojskem krožišču bo prečkala državno cesto R3-687, odsek 7207 Dole–Ponikva–Loče in se navezala na cesto G2-107, odsek 1275 Šentjur–Mestinje (pri naselju Bezovje).

Načrtovana je kot dvopasovna državna cesta s tremi nivojskimi križišči in z več deviacijami lokalnih dovozno-dostopnih cest in poljskih poti. Projekt med drugim vključuje viadukt Kozarica v dolžini 370 metrov, 150 metrov dolg pokrit vkop Kozarica, 68 metrov dolg nadvoz Gorica, 42 metrov dolg nadvoz Kamenski potok, 640 metrov dolg pokrit vkop Kameno in 153 metrov dolg predor Bezovje. Poleg tega so predvidene zaščita oz. prestavitve več komunalnih vodov, gradnja cestne razsvetljave, vodnogospodarske ureditve, ureditev vzporednih makadamskih poti in gradnja podhodov za dvoživke.

Le četrtnina potrebnih zemljišč za prvi del gradnje

Za prvi del navezovalne ceste je kupoprodajne pogodbe podpisalo 38 odstotkov lastnikov zemljišč, ki jim je Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI) pogodbe poslala v podpis. Skupaj to predstavlja 26 odstotkov vseh lastnikov zemljišč, saj nekaterim lastnikom direkcija pogodb še ni mogla poslati zaradi različnih vzrokov. Med njimi sta dedovanje po pokojnem lastniku oz. dodelitev skrbništva. V direkciji so pojasnili, da so nekateri lastniki neodzivni brez konkretnih razlogov oz. argumentov.

Zaradi obsežnosti projekta navezovalne ceste bo slednji razdeljen na dva dela. Prvi (približno 2,5 kilometra dolg) del navezovalne ceste je predviden od avtocestnega priključka Dramlje oz. novega krožišča K1 do vključno nivojskega krožišča K2 na državni cesti R3-687, odsek 7207 Dole–Ponikva–Loče. Drugi del ceste bi vodil od krožišča K2 do novega načrtovanega krožišča v naselju Bezovje.

Za prvi del navezovalne ceste je parcelacija izvedena, potekajo odkupi zemljišč. Gradnja te faze je predvidena po pridobitvi vseh zemljišč in pridobljenem gradbenem dovoljenju. Za drugi del gradnje parcelacija in odkupi zemljišč še niso prišli na vrsto, saj je najprej predvidena izvedba prvega dela navezovalne ceste.

Na vabila na sestanek se ne odzivajo

Kaj bo direkcija naredila glede tega, da nekateri lastniki zemljišč nočejo prodati? Na podlagi sprejetega prostorskega akta, ki ga sprejema občina, bo DRSI imela možnost razlastitve lastnikov vseh zemljišč na trasi, ki so znotraj občinskega prostorskega akta in ki jih ne bo mogoče pridobiti na podlagi več predlaganih sestankov z lastniki zemljišč. »Občina Šentjur se zelo trudi navezati stik z lokalnimi prebivalci, organiziranih je bilo že več sestankov z lastniki zemljišč, vendar se nekateri lastniki na vabilo niso nikoli odzvali,« so sporočili iz DRSI.

Dodali so še, da je časovnico težko določiti, saj je veliko odvisno od pridobitve vseh zemljišč za gradnjo ter s tem povezane pridobitve gradbenega dovoljenja. TS

DOBRNA – Obležili 150 let gasilstva v kraju

Gasilec vsak drugi učenec, med njimi večina deklet

Pred poldrugim stoletjem se je na Dobrni začela zgodba prostovoljstva in solidarnosti, v katero so bile vpete številne generacije krajanov. Jubilej so v Prostovoljnem gasilskem društvu (PGD) Dobrna obeležili s slavnostno sejo, z veselico, gasilsko povorko s približno petsto udeleženci in z uradnim prevzemom novega gasilskega vozila GVC-1. Ob praznovanju so se zbrali predstavniki Gasilske zveze Slovenije, poveljniki in predstavniki gasilskih zvez celjske regije, Gasilske zveze Vojnik-Dobrna, gasilskih društev iz šaleške regije, predstavniki pobratenih društev, policije ter številnih domačih društev. Prisotni so bili tudi predstavniki poklicnih gasilskih enot iz Velenja in Celja. Zaslužnim članom so podelili visoka odlikovanja.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Gasilska dejavnost daje Dobrni in njenim krajanom poseben pečat. Prostovoljno gasilsko društvo Dobrna že od leta 1875 skrbi za varnost in dobro počutje občanov. Je osrednje društvo v občini in šteje približno tristo članov. Slednji se nenehno urijo na področju gasilstva, prav tako so vedno pripravljeni za sodelovanje pri različnih preventivnih akcijah, s katerimi preprečujejo tveganja in zagotavljajo varnost prebivalstva.

Društvo ob stalnem izobraževanju in usposabljanju operativne enote veliko pozornost usmerja tudi v delo z mladimi. »Vsak drugi učenec OŠ Dobrna je gasilec. V društvu je včlanjenih približno 120 otrok, med njimi je kar 70 odstotkov deklet. Mladinske ekipe PGD Dobrna so že ponesle ime kraja po svetu. Udeležile so se petih gasilskih

olimpijad – v Nemčiji, Italiji, na Danskem, Finskem in v Franciji – in povsod so dosegle odlične uvrstitve,« ponosno pove častni predsednik PGD Dobrna **Štefan Pohajač**.

Največ posredovanj zaradi neurij

V lokalni skupnosti so ponosni na dolgo tradicijo gasilstva v kraju. Kot pravijo, je biti gasilec način življenja, saj sta pomoč in solidarnost s sokraji, ki jih doleti nesreča, temeljni vrednoti vsakega člana Prostovoljnega gasilskega društva Dobrna.

Po besedah Štefana Pohajača imajo gasilci na Dobrni v zadnjem obdobju največ posredovanj zaradi vremenskih neviht, kot so poplave, neurja, plazovi. »Ob največjem neurju smo imeli v dveh dneh okoli sto petdeset posredovanj. Telefoni so neprestano zvonili,« se spo-

minja. Požarov je največ v notranjih prostorih, ko zagori v kurilnici ali se vnamejo saje v dimniku ...

Člani PGD Dobrna so se ob jubileju razveselili nove pridobitve – gasilskega vozila, ki so ga zamenjali po petindvajsetih letih. Novo vozilo je večje, primerno za sedemčlansko posadko, kar omogoča lažje in hitrejše posredovanje. Njegov nakup je bil za gasilsko društvo velik zalogaj. 250 tisoč evrov je prispevala Občina Dobrna, približno sto tisoč evrov bo zagotovilo gasilsko društvo.

Domove varovala ženska gasilska ekipa

Potreba po organiziranem varovanju premoženja se je na Dobrni pokazala s pozidavo Toplic in z razvojem kraja. V Toplicah so bile oblikovane požarne straže, vendar te

Na slavnostni seji ob 150-letnici Prostovoljnega gasilskega društva Dobrna so bila zaslužnim članom podeljena visoka odlikovanja, med drugim tudi dolgoletnemu predsedniku PGD Dobrna Štefanu Pohajaču, ki je prejel naziv častnega predsednika (na sredini).

niso bile dovolj, da bi zagotovile požarno varnost v kraju, saj se je iz leta v leto pojavljalo vedno več požarov. Tako je bilo leta 1875 na pobudo lastnikov Toplic, premožnih kmetov, obrtnikov in trgovcev ustanovljeno Prostovoljno gasilsko društvo Dobrna. Ob ustanovitvi je štel 18 članov. Za prvega načelnika je bil izvoljen hotelir Franc Orosel. Prostore za potrebe gasilskega društva so odstopile Toplice (sedanjo mizarско delavnico).

O delu društva pred prvo svetovno vojno ni veliko znanega, saj je bila večina arhiva med prvo svetovno vojno uničena. Ohranili so se le slike in nekaj zapiskov o ustanovitvi ter nekaj orodja iz takratnega časa. Kot zanimivost in dragocen spomin na čase pred prvo svetovno vojno je slika iz leta 1908, na kateri je

ženska gasilska ekipa, ki je varovala domove med vojno, ko so možje in fantje odhajali na fronto. To je verjetno prva operativna ženska gasilska ekipa, ustanovljena v Sloveniji.

V zgodovino zapisano z gosjim peresom

Več je znanega o delu društva med obema svetovnima vojnima, saj so dogodki opisani v knjigi zapiskov, napisani na roko z gosjim peresom. V njej so med drugim zabeleženi zapiski občnih zborov.

Tako je na primer navedeno, da so zbrani na seji 13. oktobra 1921 sprejeli sklep, da se za neopravičeno odsotnost pri vajah odbornikom določi po 10 kron globe in članom po 5 kron. Na seji odbora 17. septembra 1924 so se dogovorili, da bodo pozvali

vse uslužbence v Toplicah, naj se pridružijo gasilskemu društvu. Iz zapisnika odborne seje, ki je bila 23. maja 1928, je razvidno, da je bil na tej seji predlagan nakup motorne brizgalne. Ker društvo denarja ni imelo, so člani začeli akcijo zbiranja sredstev. Predlagali so, da bi zaprosili dramsko društvo Šentjur, da bi jim uprizorilo Miklovo Zalo. S čistim dobičkom bi zbrali del sredstev za nakup brizgalne. V začetku leta 1929 se je odbor društva na svoji seji odločil, da bodo dobrnski gasilci začeli gradnjo gasilskega doma pri šoli. V ta namen so pripravili pobiralne pole za les, ki naj bi ga darovali kmetje. Dogovorili so se tudi o nakupu prenosne motorne brizgalne, 200 metrov cevi ter 20 oblek (črne hlače in bluže) in šestih kap ...

Foto: PGD Dobrna

Ženska gasilska ekipa iz začetka 20. stoletja, ki je varovala domove med vojno, ko so možje in fantje odhajali na fronto.

Občini načrtujeta skupen turistični razvoj

LAŠKO, SEVNICA – Župana Občine Laško Marko Šantej in Občine Sevnica Srečko Ocvirk sta se minuli teden srečala na Lisci. Osrednja tema delovnega srečanja je bilo povezovanje na področju turizma, saj imata občini veliko skupnih točk, ki predstavljajo pomembne možnosti za razvoj ter nadgradnjo turistične in priložnostne ponudbe, pravijo v sevnici občini.

Občini sta vključeni tudi v mrežo javne izposoje koles Nomago Bikes, kar omogoča poveljivost sistemov. Župana sta govorila o vsebinskem povezovanju turističnih destinacij Lisce in Jurkloštra na področju kolesarstva, ki se s svojo ponudbo dopolnjujeta. »Jurklošter je izjemna kulturna znamenitost z bogato in razgibano zgodovino, Lisca je zelo priljubljeno stičišče pohodnikov in rekreativcev. Na območju Jurkloštra še ni nastanitvenih zmogljivosti, medtem ko je na Lisci možnost nočitev v Tončkovem domu ali v sklopu postajališča za avtodome. Destinaciji imata možnosti povezovanja tudi na področju kolesarjenja, za kar bi bilo nujno urediti najbolj poškodovane dele ceste na Lisco,« pravijo v Občini Sevnica, kjer nameravajo z Laščani preveriti možnosti za čimprejšnjo obnovo ceste.

Ob koncu srečanja sta si župana izmenjala še informacije o praksah na različnih delovnih področjih občinskih uprav. Tovrstna srečanja po navedbah občin omogočajo tesnejše sodelovanje in prepoznavanje skupnih potreb v lokalnem prostoru ter gradijo dobre med-sosedske odnose v lokalnih skupnostih.

BA

Občini Laško in Sevnica načrtujeta povezovanje na področju turizma med Jurkloštrom in Lisco. (Foto: BA)

ŠOŠTANJ – Plavajoča sončna elektrarna Družmirje med ljudi vnaša nemir

Vsiljena naložba pod krinko zelenega prehoda?

V obdobju, ko se družba vedno bolj zaveda nujnosti prehoda na obnovljive vire energije, se v ospredje postavlja vprašanje, kako in kje jih zagotoviti. Holding Slovenske elektrarne vidi priložnost v umeščanju plavajoče sončne elektrarne (PSE) na Družmirsko jezero. Čeprav okoljevarstveniki in predstavniki civilnih iniciativ že dlje časa opozarjajo na številne negativne vplive na okolje, v HSE nadaljujejo prizadevanja in pričakujejo, da bo vlada še pred koncem letošnjega leta sprejela sklep o potrditvi najustreznejše rešitve za postavitev PSE na Družmirskem jezeru, kar bi vlagatelju omogočilo začetek pridobivanja potrebnih dovoljenj za njeno postavitev. V Šaleškem Eko gibanju so na nogah.

BARBARA FURMAN

Kot so pojasnili v Holdingu Slovenske elektrarne (HSE), je projekt postavitve plavajoče sončne elektrarne (PSE) na Družmirskem jezeru v fazi pridobivanja mnenj od pristojnih služb za urejanje prostora. »Večina jih je že podala pozitivna mnenja za začetek postopku umeščanja PSE v prostor. Sledila bo javna razgrnitev z dvomesečno javno obravnavo, ko bodo predstavniki šoštanjske lokalne skupnosti lahko ponovno izrazili svoje mnenje,« pravi v HSE.

Gre za vsiljeno naložbo?

Med najbolj glasnimi nasprotniki postavitve PSE na Družmirskem jezeru je Šaleško Eko gibanje, saj menijo, da bi prekrivanje vodne površine s fotonapetostnimi paneli negativno vplivalo na kakovost življenja v jezeru in ob njem, še posebej na vse, ki jezero uporabljajo za rekreacijske namene, kot so ribolov, veslanje, sprehodi, tek, kolesarjenje in druge dejavnosti v naravi. »PSE

odločno nasprotujemo tudi zato, ker je država objekt na hitro in brez posveta s prebivalci Šaleške doline umestila v naše okolje,« poudarjajo in dodajajo, da je Družmirsko jezero biotsko bogato območje v regeneraciji. Uničiti ga z eksperimentom PSE, ki morda že čez nekaj let ne bo več smiselno, je neodgovorno.«

V Šaleškem Eko gibanju so prepričani, da gre za vsiljeno naložbo pod krinko zelenega prehoda. »Temelji na javnih sredstvih in ni podprta z jasnim poslovnim modelom. Je pa nujna zaradi načrtovane proizvodnje vodika, ki je sicer draga. Električna, proizvedena s pomočjo sonca, velja za zeleno energijo, posledično je z njo proizveden zeleni vodik.«

Župan ni imel časa

Ob tem so predstavniki Šaleškega Eko gibanja spomnili, da je Svet Občine Šoštanj novembra 2023 sprejel dokument razvojne vizije občine, ki temelji na turizmu. Šoštanjskega župana Borisa Goličnika smo prosili za ko-

Župana Borisa Goličnika smo zamen prosili za izjavo.

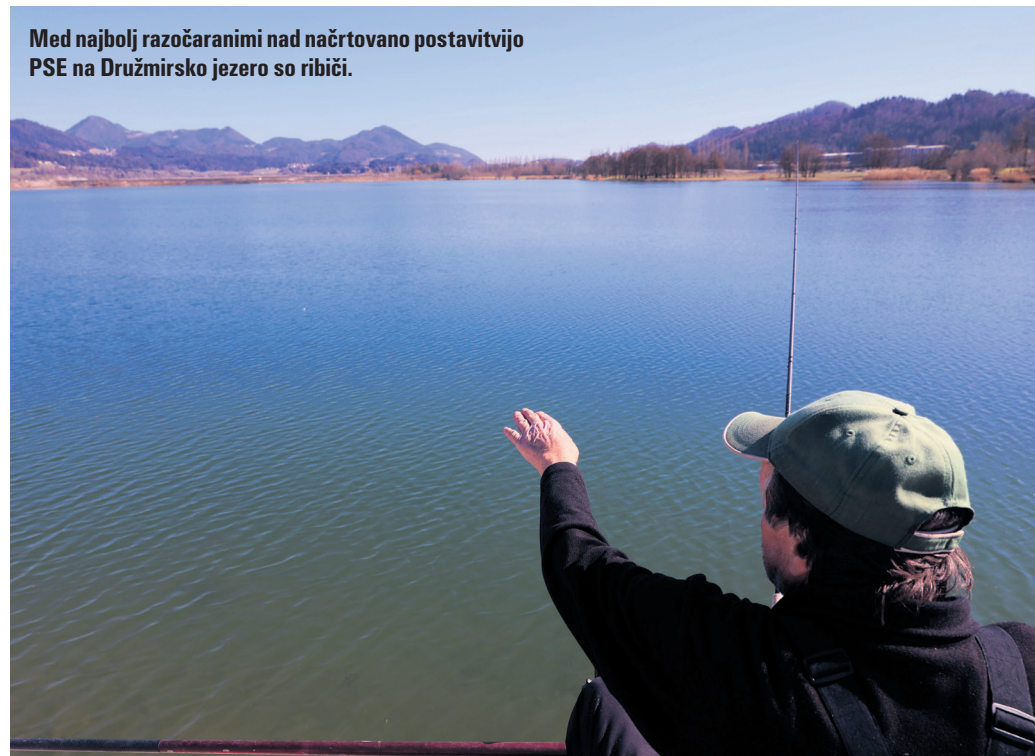
mentar, vendar se na naše povabilo ni odzval, ker da je v stiski s časom zaradi obilice dela.

Na junijski seji šoštanjskega občinskega sveta so predstavniki HSE občinskim svetnikom podrobneje predstavili načrtovano postavitev PSE na Družmirskem jezeru. Ob tem so napovedali, da v naslednjih mesecih načrtujejo dodatna srečanja s predstavniki šoštanjskih krajevnih skupnosti, društev in civilnih iniciativ, saj želijo prisluhniti tudi njihovim predlogom. »Sicer že od začetka sodelujemo z lokalno skupnostjo in županom, saj smo z njima oblikovali koncept, ki upošteva njihove predloge in razvojne načrte, zlasti glede celovite ureditve obvodnega prostora jezera,« zatrjujejo predstavniki HSE.

Arogantni?

V Šaleškem Eko gibanju priznavajo, da komunikacija s HSE obstaja, a ne prinaša rezultatov. »Predstavniki vodstva se do nas vedejo arogantno in podcenjujoče,

Ribiška družina Paka, ki že desetletja gospodari z Družmirskim jezerom, je predstavila vrsto škodljivih vplivov PSE na življenje v jezeru ter pripravila alternativni predlog za postavitev sončne elektrarne na območju Ležna in deponije lignita. Nihče od odločevalcev se na njen predlog ni odzval.

Med najbolj razočarani nad načrtovano postavitvijo PSE na Družmirsko jezero so ribiči.

prav tako so njihove izjave pogosto zavajajoče in manipulativne. HSE je zanikal obstoj več kot 500 podpisov polnoletnih prebivalcev Šaleške doline, ki nasprotujejo postavitvi PSE, s katerimi smo napovedali stransko udeležbo v postopku sprejemanja državnega prostorskega načrtovanja umestitve PSE na Družmirsko jezero. Postopek vodi ministrstvo za naravne vire in prostor, ki je našo vlogo zavrnilo. Še več, ko je krajinska arhitektka predstavila strokovne razloge proti

plavajoči sončni elektrarni, ji je HSE grozil s tožbo,« trdijo v Šaleškem Eko gibanju.

Tudi občinski svetniki molčijo

Pravijo še, da tudi ministru za okolje, podnebje in energijo Bojanu Kumru, čeprav je domačin, ne zaupajo več. Dal jim je javno zavezo, da bodo o projektu PSE odločali prebivalci Šaleške doline, zato se počutijo izigrane. Minister Kumer se ne odziva več na njihove pozive o zaustavitvi postopka.

»Župan Šoštanja Boris Goličnik se javni razpravi o pogojih in vplivih PSE na okolje izogiba. Občinski svetniki pa večinoma molčijo. Do zdaj so slišali samo obljube vlagatelja, o uničujočih posledicah za razvoj občine pa nič. V gradivu zadnje seje ni bilo omenjeno, da se bodo seje udeležili tudi predstavniki vodstva HSE in Teša. Ta točka je bila dodana dan sejo. Brez gradiva je svetnikom onemogočena temeljita priprava,« še opozarjajo v Šaleškem Eko gibanju.

Foto: Andraž Purg

Za boljšo vodooskrbo v Šaleški dolini

ŠOŠTANJ – V občini so končali prvo etapo obsežne prenove magistralnega vodovoda in zajetje Ljubija, ki sta bila v predlanskih poplavih močno poškodovana. Opravljena dela, ki so bila nujna za zaščito ključne infrastrukture za oskrbo s pitno vodo v Šaleški dolini, so si predstavniki občin Šoštanj, Šmartno ob Paki in Velenje na terenu ogledali z ministrom za naravne vire in prostor Jožetom Novakom.

Magistralni vodovod in vodno zajetje Ljubija sta izjemnega pomena, saj s pitno vodo oskrbujejo več kot 44 tisoč prebivalcev. Obnova je zahtevna, zato je postopna.

Odpornost na podnebne spremembe

Po predlanskih katastrofalnih poplavih je bilo najprej treba zagotoviti pretočnosti vodnih strug ter obrežna protipoplavna zavarovanja ob

Minister Jože Novak je župane opozoril, da so na voljo evropska sredstva za urejanje vodovodov in kanalizacij. (Foto: MNVP)

neposredno izpostavljenih objektih in infrastrukturi.

Ob reki Paki s pritoki je bilo lani za vodnogospodarske projekte porabljenih 1,5 milijona evrov. Letos naj bi ob Paki prenovili še 18 objektov, ki so bili poplavljeni. V

ta namen je država zagotovila 2,7 milijona evrov.

Minister Jože Novak je med današnjim obiskom predstavnike občin Šoštanj, Šmartno ob Paki ter Velenje opozoril, naj pri načrtovanju protipoplavnih projektov

razmišljajo tudi o dolgoročni krepitvi odpornosti naselij na podnebne spremembe. Župane je ob tem še pozval, naj izkoristijo razpoložljiva evropska sredstva za urejanje vodovodov in kanalizacij. BF

Že več kot 600 tisoč sprehajalcev

ZREČE – Več kot pol milijona obiskovalcev iz Slovenije in tujine se je že sprehodilo po Poti med krošnjami na Rogli. Prve goste je mogočen stolp, ki ima sprehajalno pot razvejano med krošnjami dreves, sprejel septembra 2019. Že v prvem letu je privabil 220 tisoč ljubiteljev narave. To je za zdaj edino tovrstno doživetje v Sloveniji.

Od odprtja do danes je v razgledih na Poti med krošnjami uživalo že več kot 600 tisoč obiskovalcev. Kot je povedala Klara Šibanc Korošec, tako velik obisk pripisujejo povečani želji po dejavnem preživljanju časa v naravi.

»Približno polovico obiskovalcev predstavljajo gostje iz Slovenije, med tujimi gosti je največ Hrvatov, Madžarov, Avstrijcev in Italijanov, prihajajo tudi iz drugih evropskih držav, prav tako z drugih celin, kar je posledica mednarodne prepoznavnosti naše drevesne družine, ki danes šteje 13 Poti med krošnjami v Nemčiji, Avstriji, Kanadi, Franciji, Češki, Slovaški in Irski,« je pojasnila in dodala, da obiskovalci Pot med krošnjami na Rogli zapuščajo navdušeni.

»Največkrat pohvalijo izjemen razgled in prijeten spust po 62-metrskem toboganu. Pohvalijo tudi raznolike dogodke celo leto – od kulinarčnih do kulturnih za otroke in odrasle, zelo obiskani so tudi decembrski sprehodi po z lučkami osvetljeni poti.«

Ponudbo bodo kmalu popestrili z dvonadstropno adrenalinsko mrežo s povezovalnim plezalnim tune-
lom.

BF

SOLČAVA – Krajan v nedeljo protestirali proti zaprtju Petrola, ta v torek sporočil, da ponovno odpira prodajno mesto

»Bencinska črpalka ni prestiž, temveč osnovna infrastruktura«

Tri tedne po zaprtju štirih Petrolovih prodajnih mest v manjših krajih so svoje nezadovoljstvo nad to odločitvijo s protestnim shodom složno izrazili tudi krajan Solčave, ki so čez noč ostali brez edine črpalke v občini. Minulo nedeljo se je tam zbralo več kot 150 krajanov in podpornikov, ki so pozivali k takojšnjemu odprtju zaprtih bencinskih črpalk. Poudarili so, da je nedopustno, da se spor vlade in Petrola rešuje na njihovih plečih ter da zaprtje črpalk vpliva tudi na turistični obisk občine. Iz družbe Petrol so nato v torek sporočili, da bodo vsa zaprta prodajna mesta najkasneje danes vendarle spet odprli. »Odločitev smo sprejeli na podlagi razumevanja potreb lokalnih skupnosti in z namenom pospešitve iskanja rešitev s pristojnimi ministrstvi,« so sporočili iz največjega naftnega trgovca pri nas.

SINTIJA JURIČ

Pred leti so Solčavani v Lогarski dolini ostali brez bankomata NLB, a so s skupnimi močmi uspeli ohraniti vsaj bankomat v Solčavi. Občinski javni zavod je pod svoje okrilje moral prevzeti tudi pošto, v občini jim je grozilo tudi zaprtje trgovine, ki jo je nato v upravljanje prevzelo lokalno podjetje Eltras. Kot je poudarila županja Občine Solčava **Katarina Prelesnik**, so bili o vseh teh dogodkih predhodno obveščeni, zato so lahko s pogajanjem dosegli, da niso ostali brez omenjenih storitev. »A tokrat je bilo drugače. Na prodajnem mestu Petrol je bilo v ponedeljek, 23. junija, zjutraj obvestilo o takojšnjem zaprtju. In ostali smo brez goriva,« je minulo nedeljo pred več kot 150 zbranimi krajanji uvidoma razočarano poudarila županja.

Tudi izredna seja občinskih svetnikov

Spomnimo. Družba Petrol se je za začasno zaprtje štirih prodajnih mest (ob Solčavi še v Petrini, Črnem Vrhu nad Idrijo in v Podkorenu) odločila na osnovi temeljite in poglobljene ekonomske analize. Glavni razlog za sprejeto odločitev naj bi bile zaostrene poslovne razmere, ki jih je povzročila nova uredba o oblikovanju cen nekaterih naftnih derivatov, torej cen na prodajnih mestih ob avtocesti. S tem omenjene občine, v katerih je zaprla svoje poslovalnice, nimajo ničesar, je poudarila Prelesnikova. »Na-

stal je spor me vlado in družbo Petrol. Ta spor se izvaja na naših plečih in to je skrajno neodgovorno, nedopustno in preprosto nerazumljivo.«

Krajanji so morali zaradi zaprtja bencinske črpalke v Solčavi do najbližjega prodajnega mesta z gorivom prevoziti 22 kilometrov, skozi občino Luče na Ljubno. Zaprtje bencinske črpalke so z začudenjem gledali tudi turisti. Zaradi omenjenih razmer se je v Solčavi 4. julija na izredni seji sestal tudi občinski svet, na katerem so svetniki med drugim sklenili, da bodo pripravili protestni shod krajanov, in napovedali zbiranje podpisov za takojšnje odprtje bencinske črpalke. Predstavniki Petrola se kljub povabilu nedeljskega shoda krajanov niso udeležili, a so se z občino dogovorili, da se bodo sestali še ta teden. Že v torek pa so iz družbe sporočili odločitev uprave, da bodo najkasneje do danes, 17. julija, ponovno odprli vsa štiri zaprta prodajna mesta.

Petrolov preobrat

Do preobrata je po besedah Petrola prišlo po večkratnih konstruktivnih pogovorih s predsednikom vlade, z okoljskim ministrom in s predstavniki lokalnih skupnosti v Kostelu, Solčavi, Idriji ter Črnem Vrhu. Kot so sporočili iz družbe Petrol, se zavedajo, da so številne lokalne skupnosti v zadnjih letih že izgubile pomembne storitve, kot so banke, pošte in trgovine, ter da je zaprtje bencinskih servisov

Na protestnem shodu se je zbralo več kot 150 ljudi.

»Če želimo, da se turisti k nam vračajo in da mladi ostajajo, moramo zagotoviti osnovne pogoje za življenje. Bencinska črpalka ni prestiž, je infrastruktura, ki pomeni mobilnost, dostopnost in stabilnost,« je poudarila solčavska županja.

še dodatno otežilo njihovo življenje, še posebej v času turistične sezone ter kmetijskih in gozdarskih del. »S tem korakom želimo prispevati k premostitvi trenutne situacije in omogočiti dostop do osnovne energetske oskrbe prebivalcem manjših krajev,« so sporočili in poudarili, da nadaljujejo dialog in iskanje dolgoročno vzdržnih rešitev za delovanje prodajnih mest tudi v okoljih z omejeno poslovnim donosnostjo. »Verjamemo, da bo vlada našla uravnoteženo rešitev, ki bo zagotovila dolgoročno vzdržne pogoje za poslovanje in hkrati ohranila dostopnost do osnovnih energentov ter bo v dobro vseh udeležencev,« so še dodali.

Odločitev Petrola, da bo ponovno odprl bencinske servise v štirih manjših krajih, je v torek toplo pozdravila tudi solčavska županja Katarina Prelesnik, ki je hvaležna, da bo Petrol spet

Kako pomembna je dostopnost goriva, so s pomenljivimi zapisi poudarili tudi gasilci PGD Solčava.

odprl zaprta prodajna mesta. »To je resnično odlična novica. Hvaležna sem Petrolu in tudi za to, da smo tako dolgo vztrajali in dali vedeti, da so njegove ben-

cinske črpalke v naših občinah na podeželju nujne. To je osnovna infrastruktura in hvaležni smo, da smo bili uslišani,« se je po odločitvi največjega naftnega trgovca

pri nas odzvala županja, ki upa, da družba v Solčavi ne bo več zaprla prodajnega mesta.

Foto: arhiv Občine Solčava/Borut Stojilkovič

110 tisočakov za vodovod

ŽALEC – Občina je zaključila naložbi v dva vodovodna sistema. Obnovila je vodovodni sistem v Pernovem in dogradila vodovodni sistem v naselju Zavrh pri Galiciji. Skupno je za to namenila približno 110 tisoč evrov.

Žalska občina je v juniju končala obnovo javnega vodovoda na območju naselja Pernovo, med objektoma Pernovo 36 b in 35 b. V sklopu tega je podjetje Požin obnovilo odsek v dolžini 139 metrov močno dotrajanega cevovoda, na katerem je pogosto prihajalo do okvar in posledično slabše zanesljivosti vodooskrbe občanov. Strošek obnove je znašal približno 16 tisoč evrov brez DDV. Prav tako je občina minuli mesec uspešno končala dograditev vodovodnega sistema v dolžini 370 metrov v naselju Zavrh pri Galiciji, ki ga je prav tako izvedlo isto podjetje. Z omenjeno naložbo, ki je znašala približno 94 tisoč evrov brez DDV, se bo na javno vodovodno omrežje lahko priključilo šest stavb oz. 19 oseb.

»Z omenjeno dograditvijo javnega vodovodnega sistema na območju naselja Zavrh pri Galiciji Občina Žalec postopoma izpolnjuje načrt vodooskrbe naselja Zavrh pri Galiciji z javnim vodovodom. Naložba se bo nadaljevala v letu 2026, ko je načrtovana dograditev vodovodnega sistema v smeri proti Šmartnemu v Rožni dolini oz. objektu Zavrh 1 a, za kar je že pridobljeno gradbeno dovoljenje,« pojasnjujejo v občini, kjer so hkrati že pristopili k načrtovanju nove hidroforne postaje in manjkajočega odseka javnega vodovoda, s katerim bo omogočena priključitev objektov, ki se na javni vodovod v tem trenutku zaradi tehničnih omejitev še ne morejo priključiti. SJ

Bogatejši za nova defibrilatorja

TABOR – V občini sta bila nameščena dodatna avtomatska zunanja defibrilatorja, ki sta namenjena nudenju pomoči v primeru nenadnega srčnega zastoja. Prvi je na gospodarskem poslopiju na naslovu Črni Vrh 14, drugi je pritrjen na stanovanjsko hišo na naslovu Miklavž 47 a.

Občina Tabor se je odzvala na dobrodelno gesto Društva za srčno-žilne bolezni AED iz Kranja, ki je slovenskim občinam namenilo nepovratna sredstva za nakup defibrilatorjev, in tako pridobila en brezplačen defibrilator, nakup drugega je financirala iz občinskega proračuna. »Občina že nekaj let v času občinskega praznika organizira izobraževanje na temo temeljnih postopkov oživljanja, ki vključujejo tudi uporabo defibrilatorja, zato je izjemno koristno, da se ga udeležimo v čim večjem številu, kajti nikoli ne vemo, kdaj bomo v situaciji, ko nam bo tovrstno znanje prišlo še kako prav,« ob novi pridobitvi poudarjajo v Občini Tabor, kjer so hvaležni tudi občanoma, ki sta omogočila namestitvev naprav na svojem zemljišču in s tem doprinesla k večji pokritosti občine z napravo, ki rešuje življenja.

Avtomatski zunanji defibrilator je zdaj v občini na voljo na šestih mestih. Ob omenjenih novih dveh je nameščen tudi na stavbi Občine Tabor, na gasilskih domovih Ojstriška vas in Kapla ter na Stari šoli Loke.

Zlatnik poezije bo posthumno prejel Peter Kolšek

Pustil je izjemen pečat v literaturi, a prezgodaj odšel

Znan je letošnji prejemnik zlatnika poezije, ki ga Mestna občina Celje v sklopu Veronikine nagrade podeljuje od leta 2005. Zlatnik poezije za življenjski pesniški opus ter ustvarjalno zlahtnjenje slovenskega jezika in kulture po izboru dr. Zorana Pevca letos posthumno prejme Peter Kolšek.

SIMONA ŠOLINIČ

Pesnik, novinar in publicist Peter Kolšek je na ljubljanski filozofski fakulteti študiral primerjalno književnost in slovenistiko, diplomiral je leta 1978. Najprej je sedem let poučeval slovenščino na dveh ljubljanskih gimnazijah, od leta 1987 do upokojitve leta 2016 je bil zaposlen v kulturni redakciji časnika Delo. Umrl je leta 2019.

»Slovenska literarna pokrajina je s Petrom Kolškom bistveno zaznamovana, saj je bil soavtor srednješolskih učbenikov, beril za literaturo, urednik antologije slovenske

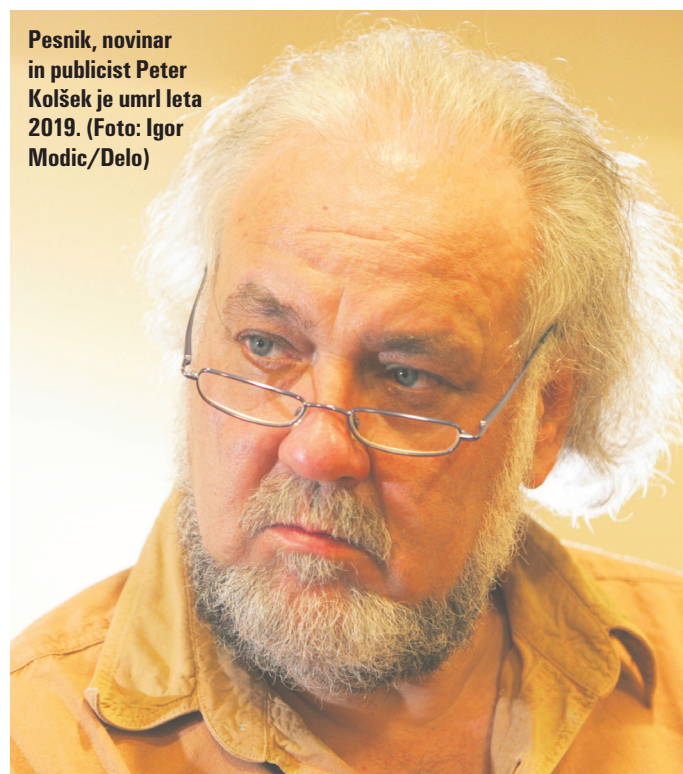
poezije 20. stoletja. Pojavljal se je tudi kot filmski kritik, priznan je bil predvsem kot kritik literarnih besedil, zlasti poezije. Ob tem je tudi sam pisal pesmi, ki so izšle v pesniških zbirkah: Elegije (1986), Menina (1991), Kletarjevo popoldne (1996), Nikoli več (2005), Opuščanje vrta (2009), Tropi in tropine, stare in nove pesmi (2011), Dekleta pojejo (2014), Slavospevi, ki jih pojejo vrane (2017) in Neslišna navodila: izbrane in nove pesmi (2021, posthumno),« so sporočili iz Mestne občine Celje.

Občutenje v njegovih pesmih

»Pesnikova avtopoetičnost je fiksirala njegovo tovrstno ustvarjalnost v realni dotik z bližnjim, resničnim, s spominom na mladost. Z raznoterimi pomenskimi sestavinami je umeščal sebstvo in drugega v spekter iskanja v različnih bivanjskih položajih. Ob tem se je zavedal nezanesljivosti spoznavnega, zastavljal si je vprašanja, ki so bila velikokrat izkušensko preverjena in zato pogosto retorična. Skepsa, nemir, ironična distanca in premagovanje malodušja so le nekatere od značilnosti njegove poezije. Dobro je vedel, da jezik nikoli ne more ujeti bistva biti, da je vse, kar smo še pravkar trdno držali v rokah, v naslednjem trenutku izmuzljivo in izgubljeno. In prav tu je njegova poezija skoraj dejansko občutenje, je komunikativna veriga, realni dotik z bližnjo bivanjsko izkušnjo, obenem je reprezentacija pesniške imaginacije v stapljanju horizonta med preteklostjo in sedanjostjo, med imanentnim in transcendentnim. Doumljivo v točki nedoumljivega,« je zapisano v obrazložitvi za podelitev nagrade.

gova poezija skoraj dejansko občutenje, je komunikativna veriga, realni dotik z bližnjo bivanjsko izkušnjo, obenem je reprezentacija pesniške imaginacije v stapljanju horizonta med preteklostjo in sedanjostjo, med imanentnim in transcendentnim. Doumljivo v točki nedoumljivega,« je zapisano v obrazložitvi za podelitev nagrade.

Večer poezije in glasbe s podelitvijo vseh treh pesniških nagrad (mala Veronika, zlatnik poezije in Veronikina nagrada) bo 26. avgusta na celjskem gradu. Letošnjo podelitev pripravljajo Matic Dokler, Nuša Ofentavšek in Jan Ula, slavnostna govornica bo dr. Alenka Jovanovski.

Pesnik, novinar in publicist Peter Kolšek je umrl leta 2019. (Foto: Igor Modic/Delo)

Počastili rojstni dan Rista Savina

V Žalcu se 11. julija vsako leto spomnijo na rojstvo slovenskega skladatelja Friderika Širce – Rista Savina, ki se je pred 166 leti rodil v tem mestu. Tudi letos so na ta dan brezplačno odprli vrata Savinove hiše, večer prej so v avli Doma II. Slovenskega tabora Žalec priredili koncertni večer z naslovom Zven čopiča, sled glasu.

Savinov dan, ki ga v Žalcu organizirajo že od 90. let prejšnjega stoletja, je letos izjemoma trajal dva dni. Na predvečer rojstva skladatelja žalskih korenin je ZKŠT Žalec v sodelovanju s KUD Klasik organiziral koncert klasične glasbe, na katerem so nastopili domačin baritonist Lovro Korošec, pianistka Barbara Verhovnik, čelistka Bruna Šestić ter kitaristka Jagoda Šwidzińska. Program je bil osredotočen predvsem na slovenski samospev s poudarkom na delih skladatelja Rista Savina in njegovih sodobnikov. Glasbeni del je smiselno povezala in dopolnila slikarska razstava umetniškega dua Zasanjani, ki ga sestavljata Barbara Verhovnik in Janina Klemenčič. Na skladateljev rojstni dan je vrata že tradicionalno odprla tudi Savinova hiša. V njej so si lahko obiskovalci brezplačno ogledali muzejske zbirke – Savinovo spominsko sobo, salon Jelice Žuža in Galerijo savinjskih likovnih umetnikov.

SJ

Na predvečer rojstnega dne Rista Savina je bil v žalskem kulturnem domu koncert slovenskih samospevov Zven čopiča, sled glasu. (Foto: Tone Tavčer)

Grad Pogled bo dobil novo streho

Občina Slovenske Konjice je zagotovila denar za prenovo strehe na gradu Pogled v Mlačah pri Ločah. Strešna kritina na graščini, ki je v zgodovinskih listinah prvič omenjena v 16. stoletju in jo je zob časa že dodobra načel, je dotrajana in deloma uničena zaradi poškodb, ki so nastale ob neurjih.

Grad Pogled sicer že vrsto let propada. Kot so pojasnili v konjiški občinski upravi, bodo s prenovo strehe preprečili zamakanje, saj bodo kritino zamenjali na celotnem ostrežju gradu. Skupna vrednost del znaša 9.300 evrov, dela bo opravilo podjetje Krovstvo Kampuš.

Po navedbah zgodovinarjev je bil grad Pogled postavljen okoli leta 1524. Prvi oskrbnik gradu je bil Ahac Schrott. Rodbina Schrott je obdržala dvor in posest do leta 1590, zatem je prešel v lastništvo Ulrika Dietrichsteina in Tomaža Cipnika. Naslednji lastnik gradu Maks pl. Plösch je leta 1617 pozidal nov dvorec. O tem priča tudi letnica nad vežnimi vrati. Rodbina Plösch je isto leto dobila naziv – von Pogledt. Njihova rodbina se v zgodovinskih virih omenja še leta 1630. V bližini gradu Pogled so štirje ribniki, med katerimi so bile urejene sprehajalne poti.

Danes je ohranjen še banjast obok v pritličju vzhodnega dela južnega trakta, kjer je bila nekoč kuhinja. V pritličju zahodnega trakta sta ohranjena križni obok ter prvotna kapela, ki je bila urejena v nadstropju zahodnega trakta.

BF

Grad Pogled je bil vrsto let prizorišče loških poletnih prireditev. (Foto: arhiv Občine Slovenske Konjice)

V Celju največje mednarodno plesno tekmovanje

Celjski mladinski center je pred dnevi gostil ne le največje mednarodno plesno tekmovanje v Sloveniji, temveč tudi navdihujočo mladinsko pobudo, ki je bila del tekmovanja v okviru projekta G. O. A. T.

Projekt je mladim ponudil priložnost, da so svojo idejo spremenili v resničnost in s tem pustili pečat v lokalnem okolju in širše.

Dogodek je v dveh dneh v Celje privabil več kot 300 plesalcev iz 40 držav. Pomerili so se v šestih različnih plesnih disciplinah, pri čemer so se na odru prepletali raznolike plesne tehnike, kulturna ozadja in osebni izrazi. »Plesne bitke so bile prava eksplozija energije – posamezniki, pari in petčlanske ekipe so navdušili občinstvo s tehnično dovršenostjo, z drzno improvizacijo in s pristno kreativnostjo,« pravijo v Celjskem mladinskem centru.

Nagrade so podelili v šestih različnih kategorijah, v sklopu dogodka so mentorji izvedli tudi različne plesne delavnice, kjer so udeleženci lahko pridobili nova znanja.

SŠol

Mladi so navdušili s plesom in svojo ustvarjalnostjo. (Foto: MCC)

Ponesrečena planinca so s helikopterjem izpod Skute prepeljali na Jezersko.

Tako pri Gorski reševalni zvezi Slovenije kot pri Planinski zvezi Slovenije ves čas opozarjajo na previdnost in dobro opremljenost pri odhodu v gore, še posebej če se ljudje odločajo za zahtevne ture.

Oteženo reševanje v gorah

Izkušena planinca pod Skuto padla v smrt

V nedeljo so reševalci na ledeniku pod Skuto našli trupli dveh izkušenih planincev. Iskanje pogrešanih je bilo zaradi vremenskih razmer zelo težavno, možnosti, da bi planinca preživela, ni bilo.

SIMONA ŠOLINIČ

»V nedeljo smo bili obveščeni, da sorodniki pogrešajo planinca, ki sta v soboto odšla iz Matkovega kota v smeri Mrzle gore,« so sporočili iz Policijske uprave Celje. Po obvestilu so pristojni takoj organizirali iskalno oziroma reševalno akcijo, v kateri sta poleg pripadnikov Gorske reševalne službe Slovenije za helikoptersko reševanje, predstavnikov letalske enote policije in več gorskih reševalcev sodelovala tudi predstavnik gorske enote celjske policije.

Močni sunki vetra

»Zaradi zelo zahtevnega terena in močnih sunkov vetra so bile razmere za iskanje izjemno težke. V popoldanskih urah so reševalci na ledeniku pod Sku-

to na višini približno dva tisoč metrov najprej našli mrtvega 40-letnega planinca. Nato nad ledenikom v steni na majhni skalni polici še mrtvega 27-letnega planinca. Dosedanje ugotovitve kažejo, da je pri obeh, ki sta sicer bila izkušena planinca, prišlo do padca z velike višine na grebenskem prehodu med Koroško Rinko in Skuto,« dodajajo na policiji.

Gre za tako imenovano alpinistično smer II. do III. stopnje težavnosti, v kateri ni varoval. Pot ni kategorizirana in je zelo izpostavljena, teren je zelo krušljiv. »Vsakoletni skoraj milijonski obisk slovenskih gora pri ljudeh povzroča varljiv občutek varnosti, zato se povečuje število nesreč. Na to

Pri iskanju in reševanju je sodelovalo več reševalnih enot.

vplivajo telesna in duševna ne-pripravljenost, pomanjkljiva in neustrezna oprema, neusposobljenost in pomanjkanje znanja o gibanju in pravilni uporabi opreme, nepoznavanje poti ter podcenjevanje trenutnih vremenskih razmer v gorah, kjer se srečujeta zima in poletje. Statistika gorskih nesreč kaže, da sta zdrs in padajoče kamenje že vrsto let na prvem mestu med vzroki nesreč v naših gorah. Da bi se temu izognili, se je v gorah treba držati osnovnih pravil,« še opozarjajo na celjski policiji.

Reševali tudi pod Rinko

»Ekipa Gorske reševalne službe Celje je s policisti PU Celje začela iskanje na območju Mrzle gore, ki se je na podlagi zbranih informacij razširilo proti območju Rinke in Skute v občini Jezersko. Gorski reše-

valci z Jezerskega so preiskali severno ostenje in ledenik pod Skuto, kjer so našli enega od pogrešanih alpinistov, žal brez znakov življenja,« so zapisali v Gorski reševalni zvezi Slovenije. Zatem se je v iskanje ponovno vključila tudi dežurna ekipa gorskih reševalcev z Brnika s policistom gorske enote. »Ob pregledu severne stene so našli tudi drugega alpinista, ki prav tako ni kazal znakov življenja. Oba preminula je helikopter slovenske policije prepeljal na Jezersko, kjer sta bila predana pogrebni službi,« so še navedli v gorski reševalni zvezi.

Pri slednji so morali od preteklega petka do nedelje posredovati kar osemkrat, med drugim tudi pri oskrbi in prenosu podhlajenega tujega državljana po zdrsu v strugo potoka pri slapu Rinka.

Foto: GRZ Slovenije

Pri iskanju planincev so kar nekaj težav povzročali tudi močni sunki vetra.

Umrl priznan kirurg

Kot poroča Svet24, naj bi v omenjeni tragediji življenje izgubil cenjen in spoštovan kirurg Splošne bolnišnice Slovenj Gradec Aljoša Škapin. Bil je kirurg v ambulantni za kirurgijo roke na oddelku za splošno in abdominalno kirurgijo v slovenjgraški bolnišnici, kjer so za Svet24 njegovo tragično smrt tudi potrdili. Navedli so še, da so v bolnišnici med drugim odprli žalno knjigo, v kateri zbirajo podpise v slovo tragično preminulemu kirurgu.

Škapin ni bil zgolj kirurg, temveč tudi alpinist. Kot je na družbenem omrežju navedel njegov prijatelj in član Društva Šaleški alpinistični odsek Velenje (ŠAO Velenje) Mijo Kovačević, se je Škapin društvu pridružil pred petnajstimi leti in je »kljub obsežnim službenim obveznostim kot kirurg specialist v slovenjgraški bolnišnici uspešno končal alpinistično šolanje«.

Tragičen motoristični konec tedna

Ceste na Celjskem so minuli konec tedna terjale dve življenji, ena oseba pa je umrla zaradi posledic nesreče, ki se je zgodila v začetku tega meseca.

»V soboto ob približno 21.30 smo bili obveščeni o prometni nesreči mopedista na žalskem območju. Do nje je prišlo zunaj naselja Velika Pirešica. 46-letni mopedist, ki je vozil proti Ložnici pri Žalcu, je zapeljal z vozišča na bankino in nato v obcestni jarek,« so sporočili iz Policijske uprave Celje. V prometni nesreči se je mopedist tako hudo poškodoval, da je na kraju nesreče umrl.

Dan pred tem se je smrtna nesreča zgodila tudi na štajerski avtocesti med Šentrupertom in Vranskim. V njej je umrl 61-letni motorist, državljani Nemčije. Zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo je s prehitevalnega pasu zapeljal desno, čez vozni na odstavni pas. Pri tem je z levo nogo podrsal po vozišču, izgubil oblast nad vozilom in po celotnem vozišču zdrsel v betonsko ograjo, ki ločuje smerni vozišči avtoceste. Voznik je umrl na kraju nesreče.

Zaradi posledic prometne nesreče, ki se je zgodila v začetku julija v Rogaški Slatini, je pretekli teden v celjski bolnišnici prav tako umrl motorist.

Nesreča se je zgodila 2. julija v Rogaški Slatini, ko sta v večernih urah trčila voznik osebnega avtomobila in voznik motornega kolesa. V nesreči je bila huje poškodovana sopotnica na motornem kolesu.

Letos je v prometu na območju Policijske uprave Celje umrlo že 11 ljudi, lani v enakem obdobju štirje, v vsem letu pet.

Motoristi so letos na Celjskem še posebej ranljivi v prometu in večkrat udeleženi v nesrečah. (Foto: arhiv NT)

Zaradi divjanja in alkohola ostal brez avtomobila

Celjski policisti so pretekli teden kaznovali dva prehitra voznika, eden od njiju je vozil celo brez veljavnega vozniškega dovoljenja in pijan.

Prvega kršitelja so ustavili na regionalni cesti zunaj naselja Ivenca. Na tem delu je hitrost vožnje omejena na 90 km/h, voznik je vozil s hitrostjo 151 km/h. Zoper njega so policisti podali obdolžilni predlog na pristojno sodišče. Grozita mu prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja za vse kategorije motornih vozil, ki jih poseduje, in denarna kazen 1.200 evrov. Drugega kršitelja so ustavili v Celju. Moški je po Mariborski cesti, kjer je hitrost vožnje omejena na 50 km/h, vozil 115 km/h. Policisti so med postopkom ugotovili, da voznik nima veljavnega vozniškega dovoljenja ter da vozi pod vplivom alkohola. Preizkus alkoholiziranosti je pokazal 0,44 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Tudi zoper tega kršitelja bodo podali obdolžilni predlog na Okrajno sodišče v Celje. Predvidena globa je 2.600 evrov. Vozniku je bila prepovedana tudi nadaljnja vožnja, vozilo so mu zasegli.

Začetnik s prehitro nogo

Celjski prometni policisti so pred dnevi izvajali meritve hitrosti v Celju in pri tem kaznovali kar nekaj voznikov. Izstopa predvsem voznik začetnik, ki je vozil 94 km/h na delu, kjer je hitrost omejena na 50 km/h.

Zaradi prekrška so zoper njega podali obdolžilni predlog na pristojno sodišče. Za prekršek sta predpisana prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja za vse kategorije motornih vozil, ki jih poseduje, in denarna kazen 500 evrov.

Policisti so ustavili tudi voznika v skupini vozil, pri katerem je bilo ugotovljeno, da je vozil brez veljavnega vozniškega dovoljenja za vožnjo motornega vozila, v katero spada njegovo vozilo. Vozniku so vlečno vozilo zasegli in na pristojno sodišče podali obdolžilni predlog. Kazni za takšno kršitev sta odvzem vlečnega vozila in globa 500 evrov.

V Azerbajdžanu dvakrat zaostajali, nato zmagali

Precej prenovljena celjska zasedba je imela razlog za veselje v Azerbajdžanu.

Nogometaši Celja so se v sodnikovem dodatku srečno izognili še tretjemu zaostanku, nato je Darko Hrka razveselil svoje soigralce in navijače.

Postava Celja proti Sabahu: Sluga, Nieto, Vuklišević (od 90. Castro), Tutiškinas, Karničnik, Avdyli (od 65. Kotnik), Zabukovnik (od 90. Hrka), Kvesić (od 81. Jevšenak), Josifov, Kovačević, Šturm (od 81. Chidi).

Izhodišče pred drugim obračunom je odlično

Navijači nogometašev Celja nestrpno čakajo na začetek današnje (20.00) povratne tekme prvega kroga kvalifikacij evropske lige proti azerbajdžanskemu Sabahu. Njihovi ljubljenci so na prvem obračunu v Masazirju pri Bakuju zmagali s 3 : 2.

DEAN ŠUSTER

Tekma se je zanje slabo začela. Že po približno dveh minutah so namreč domačini povedli.

Odličen protiudarec Kovačevića

Nekdo od branilcev Celja je izpustil Pavola Šafranka, ta je po podaji s kota skočil ob Damjanu Vukliševiću, ki je imel še smolo, da ga je žoga zadela v glavo in končala v mreži. Toda Celjanov ni zajela panika, nizali so napade in po štirih minutah izenačili. Žogo je nasprotnikom odvzel Juanjo Nieto, Danijel Šturm je takoj zaposilil Franca Kovačevića, ki se je le za nekaj centimetrov izognil nedovoljenemu položaju. Obšel je vratarja in se približeval čelni črti. Čeprav mu je preostalo malo prostora, je kljub temu uspel poslati žogo v vrata.

Neprevidni (in nespametni) Tutiškinas

Sodil je Kazahstanec Sakhi, ki je dopustil, da so imeli gostitelji črne drese, Celjani pa temno modre in so se bistveno razlikovali le po nogavicah, rumenih, ki so jih nosili gostje. Žoga je bila »celjska«, modro-rumeno-belo obarvana. Vihra vi španski branilec Celja Nieto je v 15. minuti povlekel in zrušil nasprotnika v kazenskem prostoru in sodniki v sobi za Var so opozorili glavnega delivca pravice. Žogo je na beli krogec postavil Šafranko in zelo zanesljivo izvedel enajstmetrovko (2 : 1). Takoj zatem je Celje imelo srečo. Branilec Artemijus Tutiškinas je bil zelo nepreviden in je tekmeča močno brcnil v obraz. Lahko bi »pordečel«, a jo je odnesel z zgolj rumenim kartonom. Riera ni imel takšne sreče lani,

Trener Celja Albert Riera: »Sabah si je priložnosti ustvaril po naših napakah. Teh mora biti manj. Nismo še v tekmovalnem ritmu. Noge igralcev so težke in njihove glave še ne delajo tako, kot bi morale. Sčasoma bomo bolj uigrani in tudi bolj mirni, ko bomo imeli žogo v svojih nogah. Zaslužno smo zmagali. Na povratni tekmi bomo imeli natančen načrt, ničesar ne bomo prepuščali naključju.«

ko je v Bratislavi na svoji prvi evropski tekmi na klopi Celja ostal brez (izključenega) igralca že v 15. minuti. Takrat je moral zelenico zapustiti Vuklišević, v mreži Lovra Štubljarja pa je odjeknila petarda.

Kdor ne da, dobi

V četrtek sta bili ekipi nevarni tudi sami sebi. Sabah je skoraj zabil avtogol v 34. minuti, Celje pa tik pred koncem prvega polčasa. Že v 3. minuti drugega je bil Kovačević spet na robu prepovedanega položaja, podajo Nikite Josifova je z udarcem z glavo preusmeril v gol za 2 : 2. Sledilo je daljše manj zanimivo obdobje. Tako trener Sabaha Valdas Dambrauskas, ki smo ga spoznali, ko je bil na klopi splitskega Hajduka, kot tudi Albert Ri-

era sta opravila več menjav; vstopil je tudi 20-letni Florjan Jevšenak, ki je bil v prejšnji sezoni posojen Dravinji. V 91. minuti so bili pokalni zmagovalci Azerbajdžana na pragu zmage, a je žoga po udarcu z glavo iz neposredne bližine zletela čez prečko vrat Simona Sluge. Kdor ne da, dobi ... V 93. minuti so Celjani izpeljali uigrano akcijo, močno podajo Anomnachija Chidija je z glavo preusmeril Darko Hrka in začelo se je slavlje. Celje je boljše od Sabaha, ki pa se ne bo predal in lahko danes povzroči preglavice.

Foto: NK Celje

Žan Karničnik (v Dravogradu so po njem poimenovali nogometni stadion) lahko še vedno igra na vseh možnih položajih, le vratar najbrž ne bi mogel biti. Desno je branilec Damjan Vuklišević, ki je vnesel zmedo v Sabahovo obrambo in le centimetri so jo ločili od avtogola.

Franco Kovačević po svojem krstnem nastopu v celjskem dresu: »Zelo sem srečen zaradi svojih zadetkov, žal pa mi je, da smo zgodaj prejeli gola. V prvem polčasu smo bili precej živčni, v nadaljevanju smo igrali bolje. Mislim, da smo opravili veliko delo.«

25-letni Franco Kovačević je z NK Celje sklenil triletno pogodbo. 186 centimetrov visok hrvaški napadalec je rojen v Koprivnici.

Po številnih odhodih slovenskih košarkaric iz celjskega kluba

Še tretja Američanka okrepila Cinkarno Celje

V naslednji sezoni bo priložnost za igro za Ženski košarkarski klub Cinkarna Celje dobilo veliko mladih celjskih košarkaric, saj je ekipo zapustilo nekaj uveljavljenih igralk. Toda vodstvo kluba se zaveda, da morajo mlade igralk imeti kakovostno podporo na parketu.

DEAN ŠUSTER

Zato se bo treningom v dvorani Gimnazije Celje – Center pod vodstvom trenerja Damirja Grgića pridružila še tretja Američanka.

Iz Mehike v Celje

To je 24-letna Shawnta Shaw, ki je visoka 1,60 metra. Tretja okrepitev ŽKK Cinkarna Celje za sezono 2025/26 je v ameriški študentski ligi NCAA igrala za univerzi Troy in Jackonsville State. V svoji prvi sezoni v Evropi je bila članica islandskega prvoligaša Snaefella, za katerega je v povprečju dosegala skoraj 20 točk. Zbirala je po 10 skokov in 5 asistenc. V sezoni 2024/25 je igrala za Musel Pikes v Luxemburgu, za katerega je v povprečju dosegala

24-letna Shawnta Shaw je visoka 1,60 metra.

la 20,9 točke, 10,4 skoka in 3,9 podaje na tekmo. V letošnjem poletnem obdobju je v prvenstvu Mehike igrala za Abejas de Leon.

Shawnta Shaw je v ameriški študentski ligi NCAA igrala tudi za univerzo Jacksonville State.

»Povsem nova ekipa«

Shawnta Shaw pravi, da je bila zelo vesela ponudbe celjskega kluba: »Gre za sredino z izjemno tradicijo in izvrstnimi rezultati. Zanj so v preteklosti igrale številne odlične košarkarice, ki so nato pustile globok pečat v evropski košarki. Komaj čakam, da se pridružim novim soigalkam.« Trenutno stanje je orisal trener **Damir Grgić**: »Po odhodih Nike Barič, Lee Bartelme in Blaže Čeh smo mladim branilkam dodali organizatorko igre Shawnto Shaw, ki že ima dve leti evropskih izkušenj. Menim, da gre za igralko, ki bi ji naš način igre moral zelo ustrezati. Z njo smo končali sestavo ekipe za prihodnjo sezono. Začenjamo novo zgodbo s povsem novo ekipo, v kateri bo kopica mladih košarkaric, ki v člansko ekipo prihajajo iz našega mladinskega pogona.«

Sestava ekipe

Grgičev pomočnik bo še naprej Jure Krajnc. Trener za telesno pripravo ostaja Benjamin Ograjšek, v vlogi fizioterapevte bo še naprej Maja Ocvirk. Člansko ekipo sestavljajo kaptanka Ana Nuša Anžič (rojena leta 2004), Zoja Štirn (2005), Maja Uranker (2007), Romana Jelenc (2007), Andjela Demirovič (2008), ki okreva po operaciji kolena, Kim Žibert (2005), Yaubron Chaimbers (2001), Shawnta Shaw (2000), Jordyn Jenkins (2002), Nika Ocvirk (2008), Žana Sivka (2008),

Letos so se celjske košarkarice veselile naslova državnih prvakinj v kategoriji U18.

Anja Močnik (2008), Nika Blagus (2008), Tara Jazbec (2008) in Ota Požin (2009).

Reprezentantke mlajših selekcij

Osem držav v Evropi ima vse tri reprezentance mlajših selekcij v diviziji A, med njimi je tudi Slovenija. Največjo zaslugo za to lahko mirno pripišemo celjskemu klubu. Na evropskem prvenstvu U18 v Španiji so Ocvirkova, Močnikova, Blagusova, Jazbečeva in Sivka osvojile 12. mesto in si zagotovile obstanek. Lani so bile s Cinkarno druge v ligi Waba (U17) in prve v državnem prvenstvu (U18). Tudi v naslednjem letu imajo pravico nastopa na EP v kategoriji U18. Letos sta v izbrani vrsti manjkali Maja Uranker zaradi poškodbe in Romana Jelenc zaradi osebnih razlogov. Pomočnik selektorja je Žiga Pigac, ki je pri Cinkarni trener selekcij U14 in U12 B. Na EP v kategoriji U20 na Portugalskem

bodo igrale Zoja Štirn, Kim Žibert in Ula Krenk. Slednja bo zaradi študija medicine zapustila celjski klub. Manjkala bo Lea Bartelme (zaradi odhoda v ZDA), ki je igralka letnika 2005 leta 2023 popeljala do naslova evropskih mladinskih prvakinj. Trener za telesno pripravo je

Benjamin Ograjšek – v isti vlogi je bil tudi na EP za članice. Na evropskem prvenstvu U16 v Romuniji in na olimpijskem festivalu mladih v Makedoniji bodo igrale Ota Požin, Ines Fritz in Julija Bukovec (rojene leta 2009).

Foto: osebni arhiv SS

Trener Damir Grgić bo zelo pogrešal Brazilki Thayno Silvo (desno) in Leticio Soares, ki sta se znali ustrezno odzvati njegovim taktičnim zamislim.

Veteranska košarkarska ekipa Štajerske tretja na SP

Petega julija se je v švicarskem Ticinu končalo svetovno prvenstvo v košarki za veterane, že sedemnajsto po vrsti. Bilo je največje doslej, saj je sodelovalo 395 ekip.

Na turnirju je Slovenijo zastopala ekipa Veteran-

skega košarkarskega društva Štajerska v kategoriji M60+. Igrala je odlično in osvojila tretje mesto. Po prepričljivem nastopu v predtekmovalni skupini, kjer je premagala ekipo Kostarike (67 : 50) in Italije C (80 : 56), se je v osmi-

ni tekmovalni pomerila z ekipo Mehike (80 : 66) in jo zanesljivo premagala. V četrtfinalu je Štajerska proti Estoniji zaostajala že za 18 točk, a je po zaslugi nepopustljivosti in bojevitosti dve minuti pred koncem tekme prvič povedla in

vodstva ni več izpustila iz rok (64 : 62). V polfinalu je bila boljša ekipa Kanade (48 : 59). V boju za tretje mesto so košarkarji Štajerske nadigrali ekipo Avstralije (74 : 63). Slavko Kotnik je dosegel 38 točk.

DŠ

Z leve so Miha Pakiž (strokovni sodelavec), Andrej Hlastec (Vitanje), Slavko Kotnik (Ljubljana), Božo Andrašek (Ljubljana), Boris Kuntarič (Ljubljana), Branko Novak (Maribor), Božidar Bovha (Podčetrtek), Luka Mikek (Zreče), kapetan Gorazd Orož (Zreče), Marjan Oprčkal (Nova Cerkev), Edvard Golob (Šenčur) in Dejan Cvetrežnik (Celje). (Foto: arhiv VKD Štajerska)

Leta 2023 so evropske prvakinje postale (z leve) Ula Krenk, Lea Bartelme, Zoja Štirn in Kim Žibert.

Peti mesti Kladivarja v pokalu

Atleti in atletinje ljubljanskega Žaka so prepričljivo zmagali na dvodnevem pokalu Slovenije v Novem mestu. Slabo so se odrezali atletinje in atleti Kladivarja, oboji so bili peti.

Tako v ženski kot v moški konkurenci je bilo Velenje tretje. Članica celjskega kluba Tina Šutej je v skoku s palico drugi dan poskrbela za najboljši dosežek tekmovanja, preskočila je 4,46 metra: »Že med ogrevanjem sem imela težave. Na tekmi nisem želela tvegati s tršo palico in sem bila neuspešna, ko je bila letvica na 4,65 metra. Veselim se sobotne tekme v diamantni ligi v Londonu. Do svetovnega prvenstva v drugi polovici septembra v Tokiu pa je še daleč.«

DŠ

Kulturne prireditve	
ČETRTEK, 17. 7.	
10.00 Muzej na prostem Rogatec	Prepikapokajmo svet <i>Igrana predstava</i>
20.30 Atrij Velenjskega gradu	Kralj ulice <i>Monokomedija v izvedbi Vlada Novaka</i>
PETEK, 18. 7.	
20.00 Vista Velenje	Overlake Festival 2025 <i>Festival elektronske glasbe</i>
21.00 Šlandrov trg Žalec	Poletje v Žalcu: Julija Lubej & CO. <i>Koncert</i>
SOBOTA, 19. 7.	
10.00 Travnik pri Domu kulture Velenje	Sobotne lutkarije: Trije prašički <i>Predstava Lutkovnega gledališča Velenje; v primeru slabega vremena odpade</i>
20.00 Športno igrišče Rečica ob Savinji	Veliki koncert Rečiških pobov z gosti
20.30 – 22.00 Paviljon Tempel Rogaška Slatina	Anin festival 2025: Grafenauer Flamenco Project <i>Koncert</i>
NEDELJA, 20. 7.	
19.00 Dom svetega Jožefa Celje	Kvintet Vintgar <i>Koncert iz sklopa Večeri v atriju; vstop prost</i>
TOREK, 22. 7.	
18.00 Kostanjev drevored v Zdraviliškem parku Rogaška Slatina	Od vode do kristala: Rogaška Slatina na starih fotografijah in razglednicah od leta 1945 <i>Odprije razstave Marka Karlina</i>
SREDA, 23. 7.	
20.00 Staro Velenje, Stari trg	Sonora Junior Sax orkester mladih iz Italije <i>Koncert; v primeru slabega vremena v Domu kulture Velenje</i>
20.30 Evropska ploščad Rogaška Slatina	Anin festival 2025: King Foo <i>Koncert; v primeru dežja v kulturnem centru; vstop prost</i>
Poletje v Celju	
ČETRTEK, 17. 7.	
10.00 Celjski grad	Tržnica okusov na gradu <i>Ponudniki bodo pripravljali jedi iz preteklosti</i>
10.30 Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor	Po poteh Veronike Deseniške <i>Raziskovali boste gradove, povezane z zgodbo Veronike Deseniške in Friderika II. Celjskega, ter ustvarili svoj grad</i>

PETEK, 18. 7.	
21.00 Restavracija Cankarjeva Celje	Duo Vagabunda <i>Koncert; v primeru slabega vremena odpade</i>
SOBOTA, 19. 7.	
10.00 – 17.00 Spominska hiša Alme M. Karlin	Sobotnica v Hiši Alme Karlin <i>Spoznavanje sveta, kot ga je doživljala Alma</i>
10.00 – 19.00 Celjski grad	Živa zgodovina na Celjskem gradu <i>Grajska tiskarna, druženje z vitezi in dvornimi damami, grajska kuhinja, mečevanje, srednjeveška glasba in ples; tudi v nedeljo ob istem času</i>
20.00 Vodni stolp Celje	Dan D <i>Koncert</i>
21.00 Restavracija Cankarjeva Celje	Trio Plejade akustik <i>Koncert; v primeru slabega vremena odpade</i>
NEDELJA, 20. 7.	
11.00 Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor	Alma M. Karlin: Poti <i>Javno vodstvo po razstavi</i>
PONEDELJEK, 21. 7.	
10.00 KS Medlog	Aktivne počitnice: KS Medlog <i>Ustvarjalne delavnice, športne ter družabne igre</i>
TOREK, 22. 7.	
17.00 Celjski grad	Veronika Deseniška v filmu: Ljubezen ali usoda <i>Filmska projekcija</i>

Druge prireditve

ČETRTEK, 17. 7.	
9.00 Zdraviliški park Laško	Tehnike sproščanja na prostem
10.00 Muzej novejše zgodovine Celje	Počitniško ustvarjalno druženje v Hermanovem brlogu <i>Izdelovanje družabne igre za otroke ob občasni razstavi Svet Hermanovih prijateljev</i>
10.00 – 12.00 Galerija Velenje	Počitniški teden ustvarjalnosti: Potovanja čevljev – potovanja nas <i>Delavnice so brezplačne</i>
12.00 in 16.00 Fotohiša Pelikan Celje	Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan
PETEK, 18. 7.	
10.00 – 12.00 Večnamenska dvorana Rimske Toplice	Poletne blagkošarice <i>Ustvarjalna delavnica</i>
16.00 Parkirišče pred gasilskim domom Rimske Toplice	Domači kotichek
18.00 Kulturni center Rogaška Slatina	40 let Balinarskega društva s kulturnim programom

21.00 Celjski mladinski center	Filmski teden Evrope 2025: Jaz, kapitan <i>Brezplačna projekcija filma</i>
SOBOTA, 19. 7.	
7.00 Ploščad Centra Nova Velenje	Mestna tržnica Velenje
8.00 Tržnica Laško	Tržnica
8.00 – 11.00 Jurijev trg Tabor	Kmečka tržnica
9.00 in 12.00 Fotohiša Pelikan Celje	Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan
10.00 Grilova domačija Lipje pri Velenju	Odpрта vrata Grilove domačije
11.00 Tehnopark Celje	Izdelava balzama za ustnice
13.00 – 15.00 Rokodelski center Rogatec	Oblikovanje keramike <i>Prostoročno oblikovanje gline z mentorico Bojano Križanec</i>
15.00 – 17.00 Muzej na prostem Rogatec	Rogatko in njegove dejavnice <i>Učno doživljajska delavnica</i>
20.00 Camp Velenje	Salsa/bachata <i>Plesni večer za odrasle</i>
20.00 Ploščad pred gasilskim domom PGD Rogaška Slatina	Tradicionalna gasilska veselica <i>Za razvedrilo bo poskrbel Ansambel Dar in Vili Resnik</i>
NEDELJA, 20. 7.	
10.00 Velenjska plaža	Nedelja – dan za družine <i>Animacijski program, ustvarjalne delavnice, predstavitev potapljaške dejavnosti ...</i>
11.00 – 17.00 Pozojevo otroško igrišče ob Visti Velenje	Vila Čira-Čara vabi na ogled <i>Ogled Pikine hiše</i>
PONEDELJEK, 21. 7.	
9.00 Galerija sodobne umetnosti Celje	Poletne počitniške ustvarjalne delavnice
10.00 – 12.00 Hiša generacij Laško	Poletna lesiška <i>Ustvarjalna delavnica</i>
21.30 Ploščad pri Domu kulture Velenje	Zvezde pod zvezdami: Živi in zdravi <i>Komična drama</i>
TOREK, 22. 7.	
10.00 Muzej novejše zgodovine Celje	Počitniško druženje <i>Vodeni ogledi in raziskovanje po razstavi Svet Hermanovih prijateljev</i>
10.00 in 17.00 Travnik pri Domu kulture Velenje	Torkove igrarije: Akrobatske vragolije na travniku <i>Nastopa Pippoca Academy</i>

12.00 in 16.00 Fotohiša Pelikan Celje	Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan
17.00 Galerija Velenje	Delavnica poletnih uhanov z Niko Horvat <i>Izdelava unikatnega nakita</i>
SREDA, 23. 7.	
9.00 – 11.00 TIC Laško	Domači kotichek
10.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku	Beremo pod drevesom <i>Počitniška druženja s knjigami, prijatelji in knjižničarko Katjo; brezplačno za otroke od 5. do 12. leta</i>
10.00 Knjižnica Velenje	Zabavna sredo: Štumfkožerka <i>Predstavitve pravljice z ustvarjalnico</i>

Razstave

Pokrajinski muzej Celje, Razstavišče Stara grofija: »Prevzeto v zaščito« Poskus rekonstrukcije provenience predmetov na primeru Zbirke vzhodnoazijskih predmetov Pokrajinskega muzeja Celje, Obtežilniki za papir, spregledana steklarska dediščina Slovenije; do nadaljnjega, Grb grofov Celjskih in sistem kvaternijev; do nadaljnjega

Pokrajinski muzej Celje, Razstavišče Knežji dvorec: Otroci ustvarjamo – kolišča in situle; do maja

Muzej novejše zgodovine Celje: spletne razstave: Biti ženska v času korone, Njena zgodba o vojni; do nadaljnjega

Osrednja knjižnica Celje: gostujoča razstava Janez Puhar (1814-1864): Prvi slovenski fotograf in izumitelj fotografije na steklo; do nadaljnjega

Galerija Božena Celje (FHP): občasna fotografska razstava Odmevi zmage; do nadaljnjega

Dvorec Novo Celje: razstava Ostaline preteklosti – za drugačno uporabo možganov; do 5.10. Stalna postavitev Procesi spominjanja in pozabe; do 5. 10.

Razstavišče Kulturnega centra Laško: območna likovna razstava, Ekološki od-tisi; do nadaljnjega

Muzej Laško: 80 let vzgoje in izobraževanja v Laškem; do nadaljnjega

Savinov likovni salon Žalec: Uroševi obrazi, razstava likovnih del Uroša Kocelija (1955 – 2023) ob 70. obletnici rojstva; do 8. 8.

Hiša generacij Laško: Klekljarska razstava »Kitice«; do nadaljnjega

Galerija Zgornji trg Šentjur: Od morja do gora, razstavljata Birman Shrestha iz Nepala in Mato CROato iz Hrvaške; do 1. 8.

Knjižnica Šentjur: Podobe Resevne, razstava Likovnega krožka Ljudske univerze Šentjur; do 31. 8.

Mestni trg Slovenske Knjice: ulična razstava Žička kartuzija 860: Dva pogleda, ena zgodba; do 31. 12.

Dom kulture Velenje: Podobe Doma kulture Velenje, fotografska razstava; do 31. 8.

Galerija Velenje: Ženska ni osamljen otok čevljev, intermedijska razstava umetnice Jo Cope; do 31. 7.

Muzej na Velenjskem gradu: Poslednjič »Srečno!«?: Rudarska dediščina: osebno;

do 31. 8.; **Rondela Velenjskega gradu:** Venček intimnosti, skrinja pravil in duhovi na pragu: Nevestina bala skozi čas; do oktobra 2025

Podhod Pesje: fotografska razstava Valterja Kolenca: Skrivnostna stavba Klasirnica; do 31. 8.

Razstavišče Standard Velenje: Z dobro energijo naprej!, razstava najpomembnejših projektov za lokalno skupnost MOV; do 31. 8.

PRENESITE
si aplikacijo
Novi tednik!

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

novi tednik

Nova spletna stran,
isti zanesljiv vir

www.novitednik.si

POLETJE V KNJIŽNICI
PRI MIŠKU KNJIŽKU

USTVARJALNA DELAVNICA Z MAJDO

13. AVGUST OB 10. URI

BEREMO POD DREVESOM

23., 30. JULIJ IN 20. AVGUST OB 10. URI

MOŽGANSKA TELOVADBA ZA OTROKE

6. AVGUST OB 10. URI

Lepo vabljeni!

HURA, POČITNICE
SO TU!

OSREDNJA
Knjižnica Celje

TU NE BOH SKAKAL
IN NAKROČ BRVEL,
RAJE BOH KAKŠNO
KNJIGO V ROKE VZEL!

BREZPLAČNO
ZA OTROKE
OD 5. DO 12.
LETA.

Podjetje NT&RC, d. o. o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost

Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,

telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.

Direktorica: Saša Pukl

Tisk: Salomon, d. o. o.

Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: Manca Mirnik

E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Saša Pukl

E-mail: radio@nt-rc.si, **v studiu:** info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Barbara Furman, Sintija Jurič, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.

Telefon: (03) 42 25 100

Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511

Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si

Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171

E-pošta: narocnine@nt-rc.si

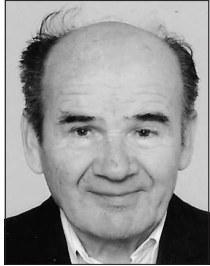
Mesečna naročnina je 13,71 EUR (4 izvodi) oz. 17,16 EUR (5 izvodov) . Za tujino je letna naročnina 363,96 EUR. Številka transakcijskega računa pri OTP banka d. d.: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, **e-pošta:** oglasi@nt-rc.si

Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali knjižank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

1

Kako je hiša strašno prazna,
odkar tebe v njej več ni,
prej bila tako prijazna,
zdaj otožna se nam zdi.

ZAHVALA

Zapustil nas je
naš dragi

STANKO ŠMIT

iz Marijine vasi 16, Jurklošter

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani ter darovali cvetje, sveče in za svete maše. Hvala tudi gospodu Jožetu Vengustu in gospodu Jožetu Jevšniku za lepo opravljen cerkveni obred, pevcem za ubrano petje in ganljiv govor ter pogrebni službi Komunale Laško. Se enkrat hvala vsem in vsakemu posebej.

Žalujoči: vsi njegovi

L 19

Nasmešek tvoj nikoli v nas
ne bo zbledel,
tvoj obraz v spominu
nam večno bo živel.

V SPOMIN

Jutri bo minilo trinajst let
žalosti, kar te ni več med
nami, naša draga

JOŽICA SELIČ

iz Trnega pod Kalobjem
(25. 2. 1952–18. 7. 2012)

Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje, prižigate sveče in jo ohranjate v lepem spominu.

Tvoji domači, ki te zelo pogrešamo

321

Non, rien de rien,
non, je ne regrette rien ...

Avec mes souvenirs
j'ai allumé le feu ...
(Edith Piaf)

Odšel je, za sabo pa
zapustil neizbrisno sled

MONSIEUR
SLAVKO DERŽEK,

človek širokih obzorij in navdihujoči profesor
francoščine in angleščine

Živel bo v srcih in spominu svojih dijakov in sodelavcev
v letih 1973–1998.

S spoštovanjem in hvaležnostjo,
I. gimnazija v Celju

MOTORNA
VOZILA

PRODAM

CADDY diesel, letnik 2009, srebrne barve, registriran celo leto, lepo ohranjen, prodam. Telefon 041 951-527. 327

STROJI

PRODAM

OBRAČALNIK Sip Šempeter, tračni, dolžina 2,20 m, prodam. Cena po dogovoru. Telefonu 031 867-453. 324

KROŽNO žago Mio standard prodam. Telefon 070 277-772. 326

KUPIM

TRAKTOR, kosilnico Bcs, motokultivator Gorenje. Muta in ostalo mehanizacijo, v kakršnem koli stanju, kupim. Telefon 041 255-834. p

STANOVANJE

ODDAM

MANJŠE stanovanje, novo, na deželi, zelo ugodno oddam za daljši ali krajši čas. Telefon 041 969-160. 328

OPREMA

PRODAM

PRALNO-sušilni stroj, hladilnik in ležišče (divan) prodam. Telefon 051 229-575. 320

ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI nesnice, jarkice, rjave, grahaste, črne in bele barve, pred nesnostjo, prodamo, pripeljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

KOZO, staro dve leti, brez rogov, še ni »pripuščen« in kozla, starega eno leto, brez rogov, prodam zaradi svoje bolezn. Telefon 051 204-169. 325

TELICO, brejo 8 mesecev, in telico, težko 200 kg, obe sta simentalci, prodam. Telefon 041 324-256. 323

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice za zakol, kupimo. Placilo takoj + davek. Telefon 041 653-286. p

KMETIJSKI
PRIDELKI

PRODAM

KAKOVOSTNO vino, integrirane pridelave, belo ali rdeče, cena 3 EUR/liter, prodam. Možna dostava. Telefon 031 534-970. p

»Ko bi solza te zbudila,
ne bi krila te gomila ...«

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dragi
mož, oče, dedi, tast in brat

JOŽE JAGER

iz Dobojske ulice v Celju
(5. 3. 1934–25. 6. 2025)

Ob bolečem slovesu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za besede tolažbe, stiske rok, darovano cvetje in mašne daritve ter podporo, ki ste nam jo izkazali v teh težkih trenutkih.

Hvala vsakemu posebej, ki je z nami soustvaril
žalostno zgodbo slovesa.

Žalujoči: vsi njegovi

n

KUPIM

DVA kilograma rdečega ribeza kupim. Telefon 070 573-488. 329

OSTALO

PRODAM

PRIKOLICO Adria, za kampiranje, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Telefon 041 951-527. 327

ZMENKI

MOŠKI, star 72 let, išče žensko svojih let. Telefon 071 396-396. 317

RAZNO

SENO (košnja) ponujamo. Če kdo potrebuje travo (košnja na ravlini), lokacija Dobna-Lemberg, naj pokliče 051 270-646. 319

NUDIM urejanje okolic, košnja trave, čiščenje pleve, prekopavanje vrtov, obrezovanje živih mej. Anže Kovačič s. p., Osredok 15, Šentjur, telefon 040 175-349. p

PODIRANJE nevarnih dreves, košnja, mulčenje zaraščenih površin. Telefon 070 711-680. GG KORO d. o. o., Cesta Kozjanskega odreda 49, 3230 Šentjur. p

ANGELA ROZMAN

iz Kostrivnice pri Kalobju

Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu in ji prižigate sveče.

Vsi njeni

p

Poroke

Žalec
Poročili so se: Simona ZAKONJŠEK in Jakob OCVIRK,

oba s Polzele, Anita ČERČNIK iz Lokrovca in Vid VAUH iz Trnovelj pri Celju.

novi tednik

radio celje

NAJ VIŽA
narodnozabavna TV oddaja

Vsak četrtek
ob 20.00
na programu
VTV
Vaše televizije

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com
www.youtube.com/vtvstudioslo
www.facebook.com/najviza

m n z c
muzej **novejše** zgodovine | celje

SLOVENSKI
MUZEJ LETA
2025

VALVASORJEVA
ODLIČJA • 2025

Ponosni prejemnik
bronastega
celjskega grba 2024

Smrti

Celje
Umrlí so: Miroslava KOROSÉC iz Socke, 90 let, Marija FLIS iz Jagoč, 84 let, Franc ŠTRAUS iz Pirešice pri Velenju, 83 let, Vida ZUPANC iz Velenja, 72 let, Stjepan ROC iz Gotovelj, 82 let, Ana KRISTAVČNIK iz Drešinje vasi, 91 let, Ljudmila BENKO iz Celja, 93 let, Jožef BELEJ iz Zgornje Rečice pri Laškem, 84 let, Mi-

lena JURAK iz Zabukovice, 85 let, Ana ŠPORČIČ iz Celja, 91 let, Alojz LIPIČNIK iz Celja, 77 let.
Laško
Umrlí je: Anton JABLANŠEK iz Spodnje Rečice, 80 let.
Velenje
Umrlí so: Dušan KURMANŠEK iz Velenja, 72 let, Marija Ana KUHAR iz Velenja, 90 let, Dominik ČEŠEK iz Velenja, 75 let.

Naročniška akcija

novi tednik

Ob naročilu na Novi tednik za najmanj pol leta oz.
do preklica vam podarimo 2 meseca brezplačne naročnine na eno
izmed revij: Lady, Jana, Rože in vrt ali Čvek v križankah.

Jana*Lady***Rože&VRT****ČVEK**
V KRIŽANKAH

Skeniraj me!

Več na:
www.novitednik.si

Prijavite se še danes na narocnine@nt-rc.si ali 03/422-51-71 in uživajte v najboljših vsebinah.

V Muzeju Laško so z razstavo obeležili pomembni prelomnici

O pločevinki, ki je povzročila revolucijo

V Muzeju Laško tradicionalno pripravijo razstavo, ki je obiskovalcem na ogled v času festivala Pivo in cvetje. Letos so jo posvetili prelomnicama, ki sta pomembno zaznamovali Laško in slovensko pivovarstvo. Razstavo so poimenovali Prva in prvo. Prva se nanaša na prvo pločevinko laškega piva, prvo pa na prvi praznik Piva in cvetja oziroma na prvo razstavo cvetja. Na razstavi je sicer razstavljenih devetdeset različnih pločevink iz zbirke Staneta Rozmana.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Prva pločevinka laškega piva je bila prava revolucija v slovenskem pivovarstvu. Pred štiridesetimi leti se je na trgovinskih policah v nekdanji Jugoslaviji prvič pojavila oranžna 0,33-litrška pločevinka zlato-roga, kar je pomenilo začetek nove dobe pakiranja piva. Prvotna oranžna barva je kmalu postala tradicionalno zelena in s svojo prepoznavnostjo je osvojila pivopivce, ki imajo radi pivo »to go«.

Nad novostjo najprej ni bilo navdušenja

Leta 1985 je Pivovarna Laško od srbske pivovarne v Vršacu odkupila nikoli uporabljeno

Glavna direktorica Pivovarne Laško Union Marta Bulhak je Muzeju Laško izročila jubilejni pivski vrček oblikovalca Oskarja Kogoja.

polnilno linijo in osem milijonov pločevink. S tem se je pri nas začela doba v pločevinkah.

V začetku domači ljubitelji piva novosti niso sprejeli preveč navdušeno. Imeli so številne pomisleke predvsem glede okusa. Ko so se navadili na novost in so se prepričali, da ima nova embalaža številne prednosti (saj je ni bilo treba vračati), so z navdušenjem posegali

Pred štiridesetimi leti se je na trgovinskih policah v nekdanji Jugoslaviji prvič pojavila oranžna 0,33-litrška pločevinka laškega piva.

Vsega je krivo cvetje

po njej. Že v prvih petnajstih letih je Pivovarna Laško prodala milijardo pločevink piva.

Od prve pločevinke domačega piva na domačem tržišču do danes se je podoba laških pločevink večkrat spremenila. Prve s prostornino 0,33 litra so bile oranžne. Tistih osem milijonov iz prve nabave je bilo hitro porabljenih. Leta 1986 so se na tržišču pojavile pločevinke z rjavkastim odtenkom, dve leti kasneje še pločevinke črne barve. Kmalu je prevladala tradicionalno zelena »laška« barva. Danes pivo v pločevinkah, ki ga polnijo s sodobno polnilno linijo, ki v eni uri napolni 80 tisoč pločevink, predstavlja približno polovico vse proizvodnje laškega piva.

Drugi del razstave je posvečen prvemu Pivu in cvetju, ki se je rodil iz cvetlične razstave leta 1963. Pripravilo jo je takrat mlado, a zelo obetavno Hortikulturno društvo Laško. Laške gospodinje in gospe ter gospodje so prinesli rože s svojih balkonov in z oken-skih polic in nastala je čudovita okrasitev. Razstava cvetja in dan odprtih vrat Pivovarne Laško sta Laščanke in Laščane pritegnila k sodelovanju in skupnemu druženju ob občudovanju cvetlične okrasitve mesta ter uživanju ob vrčku hladnega hmeljevega napitka. Kaj hitro je bila sprejeta odločitev, da je dogodek treba ponoviti. V Pivovarni Laško so uvideli, da je treba domačinom in gostom nuditi nekaj več, ne-

kaj posebnega in privlačnega, kar bi razgibalo ustvarjalne sile prizadevnih prebivalcev mesta in okolice ter obenem vrnilo Laškemu turistični sloves, ki ga je v preteklosti že uživalo.

»Tako se je rodila prireditve, ki so jo ustvarili Laščani za Laščane. In ne samo prva ekipa, ki je pri tem sodelovala, ampak tudi vsi drugi, ki so bili v kasnejših letih vpeti v organizacijo festivala, so skrbeli, da je Pivo in cvetje, ki letos obeležuje 60-letnico, imelo dušo,« je poudaril kustos v Muzeju Laško in avtor razstave Tomaž Majcen.

Razstava tudi v Laški hiši

V Laškem letos obeležuje še en visok jubilej – ob 60-letnici Piva in cvetja tudi 200-letnico varjenja piva. Ob tem so v Domoznanskem in zbirateljskem društvu Laško pripravili razstavo z naslovom 200 let pivovarstva v Laškem, ki je obiskovalcem v Laški hiši ponudila vpogled v bogato zgodovino pivovarstva v kraju. Predstavljena je bila raznolika zbirka predmetov pivovarske dediščine, ki jo sestavljajo izključno eksponati iz zasebnih zbirk članov društva. Na ogled so bili številni predmeti, ki pričajo o razvoju pivovarske kulture – od zgodovinskih steklenic, etiket in kozarcev do plakatov, točilnih naprav in drugih zanimivosti, povezanih s pivom in z njegovo promocijo skozi čas. Razstava, na kateri je sodeloval tudi Muzej Laško, je tako ponudila priložnost za sprehod skozi dve stoletji tradicije, ki sta zaznamovali tako lokalno okolje kot širšo pivovarsko zgodovino Slovenije.

Foto: Andraž Purg

Na razstavi je razstavljenih devetdeset različnih pločevink laškega piva iz zbirke Staneta Rozmana.

Ko njena duša poje

Str. 20-21

Mojstri večglasnega petja

Str. 23

Skrivnostni šepet peska

Str. 24-25

Simon Cirkulan, ustanovitelj in direktor celjske Tropske hiše

V Tropski hiši sobivajo različne živalske vrste. Zanje skrbi med 8 in 10 ljudi, večina od njih je študentov.

»Uresničujem svoje otroške sanje«

Z naravo je povezan že od otroštva. Pred več kot štirimi leti je v središču Celja začel uresničevati svojo idejo, da bi na enem mestu prikazal pestro biodiverzitetno sveta, o njej osveščal in izobraževal. V Tropski hiši, ki je sicer le začetni korak do njegovega večjega projekta biopark, je do danes dom našlo že več kot 150 različnih živalskih vrst. Mnoge med njimi so Slovenijo obiskale prvič. V okviru vzrejnih programov ogroženih vrst se je v tej oazi narave v srcu mesta rodilo tudi več živali redkih vrst. In čeprav je Tropska hiša še vedno v sporu z ministrstvom za naravne vire in prostor glede podelitve dovoljenja za prikazovanje živali, je doktorski študent biodiverzitete in ekologije s svojim delom prepričal tudi strokovno javnost. Pred dnevi mu je Slovenska znanstvena fundacija za pobudo in osmisliitev Tropske hiše podelila listino finalista nacionalnega izbora komunikatorja znanosti leta 2024.

SINTIJA JURIČ

»Ko sem izvedel, da sem prejel priznanje, sem bil resnično presenečen. To je zame kot za znanstvenika potrditev, da delam dobro in spodbuda naj nadaljujem v tej smeri. Že od nekdaj sem vedel, da sem na pravi poti, saj se s tem ukvarjam že od majhnega in to nadgrajujem tudi v strokovni smeri. Prejeta nagrada je zato le nadgradnja vsega. Vesel sem, da sem jo prejel. Tudi zato, ker v Slovenski znanstveni fundaciji delujejo ljudje, ki predstavljajo temelj slovenske znanosti in se zavzemajo za etične in moralne vrednote, ki v današnjem vedno bolj materialističnem svetu manjkajo,« je svoje misli po prejemu nagrade strnil Simon Cirkulan.

Nagrado ste prejeli za osmisliitev Tropske hiše, v kateri skrbite za osveščanje in izobraževanje o biotski pestrosti po svetu.

Res je. Nagrado sem prejel za ta projekt, ki mi v zadnjih petih letih večinoma odnese 90 odstotkov življenja. V okviru Tropske hiše namreč pripravljamo številne projekte. To ni le stalna razstava živali, temveč v hiši pripravljamo tudi občasne razstave. Med odmevnejšimi so bile razstava žab podrebnic, razstava Čisto pravi zmaji, v kateri smo predstavili družine luskarjev, in odmevnejša razstava Čudoviti svet oklepnikov, s katero smo predstavili pasavce. Vse to potem nadgrajujemo tudi z izobraževalnimi tablami. Pri slednjih moramo upoštevati, da posredujemo znanstvene podatke in informacije, hkrati pri tem ne smemo biti preveč strokovni. Če želimo doseči zelen učinek, mora biti celotna zadeva obarvana poljudno, da lahko strokovnost posredujemo na pravi način. Vedno imamo v Tropski hiši tudi manjše projekte, s katerimi se v nekem obdobju leta bolj ukvarjamo.

Tropsko hišo je od ustanovitve leta 2021 obiskalo že več deset tisoč obiskovalcev. Kako se spominjate njenih začetkov?

Kot ideja je Tropska hiša nastala že pred šestimi, sedmimi leti. Ampak ne v takšni obliki, kot je danes. Že od začetka je bil moj končni projekt biopark, zato je Tropska hiša le vmesna stopnja do njega. Ko smo po predlogu nekdanjega celjskega župana dobili možnost, da bi lahko v tem prostoru Celjskega doma razstavljali živali, sem glede na ta prostor oblikoval

»Včasih ljudje mislijo, da s tako malimi živalmi ni veliko dela, ampak v vsakem terariju moramo vsakodnevno zagotoviti ustrezno vlago, temperaturo, hrano, podlago, včasih je treba živali tehtati, da spremljamo, ali se ustrezno razvijajo ali ne. Dela je ogromno.«

trenutni koncept naše hiše. To je bilo nekaj novega v Sloveniji, kot dobro prakso so to prepoznali tudi tuji strokovnjaki. Res je, da je to samo osnova in imamo dobre možnosti, da naredimo še kaj večjega, še bolj prepoznavnega in edinstvenega. Nekaj, kar bo postavljalo nove smernice na področju varovanja živali ex situ, torej na področju vzrejanja živali v umetnem okolju. Vemo, da v naravi situacija ni vedno takšna, kot bi želeli. Prebivalstvo narašča in ekosistemi se zato tudi trošijo, saj je cona udobja človeka pomembnejša od varovanja narave.

Ste z živalmi in naravo povezani že od otroštva?

Da, že od nekdaj, zato sem jo že pred ustanovitvijo Tropske hiše skušal vedno vplesti v svoje projekte. Tudi po poklicu sem profesor biologije in kemije, zdaj sem doktorski študent na ZRC Sazu, kjer študiram okoljske in regionalne študije. Že v študentskih letih sem delal veliko različnih stvari. Nekaj časa sem delal tudi na Radiu Celje, kjer sem pripravljaj prispevke in nasvete za oddajo Male živali, veliko ljubezni. Ukvarjal sem se tudi z modo, ki sem jo vedno jemal kot ustvarjalnost in izražanje samega sebe. Prav tako sem se ukvarjal z organizacijo različnih dogodkov, kamor sem vedno skušal vplesti tudi naravo in živali. Sploh ko sem bil kreativni direktor in smo postavljali prizorišča za snemanja, sem npr. človeka postavil v naravo in med njima poskušal prikazati nekakšno simbiozo. Po duši sem namreč umetnik, zato sem na snemanjih vse to zelo rad združeval. Vedno mi je narava hkrati predstavljala tudi estetiko in navdih. To je verjetno moja prva ljubezen.

Lahko rečete, da s svojim delom zdaj uresničujete svoje otroške sanje?

Lahko rečem, da to, o čemer sem sanjal kot otrok, zdaj uresničujem, a so bile te sanje v otroštvu preprostejše, kot se je zdaj izkazalo v resničnosti, kjer je prisotne veliko tekmovalnosti in boja za obstanek. Če si preveč empatičen, te to lahko hitro odnese, zato moraš biti močen in z glavo pri stvari. Otroške sanje niso sanje, temveč trdo delo. Tukaj mislim predvsem v smislu urejanja dokumentov, pridobivanja dovoljenj, neprekinjenih bitk z ministrstvom in s politiko. Tudi znanstveniki se bojujemo s tako imenovanimi vplivneži in z njihovimi iluzijami ter idealizmi, kar je dodaten izziv in poraba energije. Namesto da bi se ukvarjali z živalmi, se na koncu ukvarjamo z vsem drugim. Tudi v projektu Tropska hiša se bojujemo za obstanek. Slovenija je tako majhna država in zelo veliko stvari v zakonih je političnih. Če ne deluješ z nekaterimi osebami, te lahko zato tudi zaustavijo.

Pred meseci je močno odmevalo začasno zaprtje Tropske hiše za javnost. Ste od ministrstva za naravne vire in prostor zdaj že pridobili odločbo, da lahko obratujete kot živalski vrt oziroma živalskemu vrtu podobni prostor?

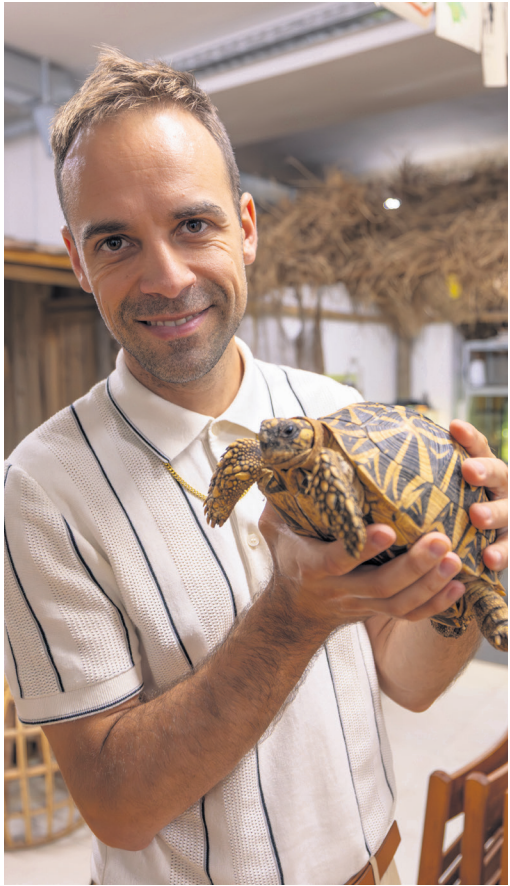

Simon Cirkulan je prejel listino finalista nacionalnega izbora komunikatorja znanosti leta 2024.

Ker se ministrstvo na naše pozive še vedno ne odziva, smo tri pritožbe podali na upravno sodišče. Eno smo dobili rešeno negativno, vendar upravni postopek te odločbe ni bil ustrezen, zaradi česar smo ponovno na sodišču. Trenutno imamo dovoljenje za prikazovanje živali na razstavi, a z upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin sodelujemo enako, kot smo sodelovali prej, ko smo delovali kot živalski obrat. To dovoljenje, na katero še vedno čakamo, je zgolj dovoljenje za prikazovanje živali javnosti v živalskem vrtu oziroma temu podobnem prostoru. Ne vem, zakaj v Sloveniji potrebujemo vsa ta in druga določila, ki jih ni malo. Včasih se zdi, da Slovenci želimo nazadovati oziroma da želimo biti manj konkurenčni od drugih evropskih držav.

Vam je to povzročilo veliko škode?

Zagotovo ministrstvo s tem najbolj škoduje nam, hkrati škoduje tudi celotni skupnosti in naravovarstvenemu, znanstvenemu ter izobra-

Deset samic zvezdastih kornjač je pridobilo novo družbo štirih samcev.

»Menim, da se moramo bolj zavzemati za osnove znanosti, ki mora biti na nek način kritična in dvomljiva, vendar mora še vedno spoštovati druge znanstvenike in njihovo delo, kar se dandanes velikokrat pozablja.«

ževalnemu delu. V Tropski hiši smo vsako leto za okoliške šole izvedli več kot sto ur formalnega izobraževanja na podlagi učnega načrta. Tako smo skrbeli za stik človeka in živali, ki je bistven za to, kar želimo doseči. Ljudje ne moremo gledati dokumentarnih filmov in doživljati čustvene povezave s televizijo, ampak moramo doživeti živo žival od blizu, se je mor-da dotakniti, da se nam to vtisne v dolgoročni spomin. To je pravi način izobraževanja, a je seveda pri tem zelo pomemben pravilen pristop. Živali, ki so v Tropski hiši namenjene za izobraževanje za pedagoške procese, so navajene človeka in ne doživijo stresa, ko jih imamo v rokah, kar je zelo pomembno. Ni se nam treba učiti o kačah tako, da v roke primemo strupeno ali zelo veliko kačo ter s tem strašimo ljudi. Majhne kače so čisto dovolj, da občutimo, kako ta vrsta deluje. Je pa res, da si jo mora človek želei prijeti. Nikoli ne smemo človeka prisiliti v nekaj, saj lahko s tem naredimo še večjo škodo. Strah je lahko namreč zelo zakoreninjen v človeškem telesu in psihi.

V Tropski hiši imate danes več kot 150 različnih vrst živali. Na osnovi česa jih izbirate?

Že na začetku sem oblikoval koncept hiše, ki je razdeljena na pet delov – afriška savana, azijski gozd, arizonska puščava, amazonska džungla in kotichek hišnih ljubljencev ter evrazijskih divjih živali. Živali smo nato razdelili v te sklope na osnovi tega, v kakšnem okolju v naravi živijo. Osredotočili smo se na to, da imajo čim več prostora, da se lahko skrivajo in živijo čim bolj naravno. Želeli smo jih prikazati obiskovalcem na malo drugačen način, tudi tako, da lahko več živali sobiva skupaj – seveda če druga druge na napadejo. S svojo zbirko želimo pokazati obiskovalcem različne živalske skupine in jih tako učimo sistematično, torej živalski sistem, sorodnost, ekologijo z videzom živali in njihove prilagoditve na ekosisteme. Živali smo izbrali na podlagi tega, da so primerne in za učenje, da lahko živijo v umetnem okolju in da so naravovarstveno pomembne. Z mnogimi smo vključeni tudi v različne vzrejne programe, v katerih skrbimo, da imamo rezervno populacijo, če v naravi vrsta izumre. Zelo veliko njihovih sorodnikov v naravi nima lagodnega življenja oziroma njihova prihodnost ni bleščeča.

Kako dobite živali?

Na začetku je bilo to mnogo težje. Ko smo pokazali, kako delujemo in kaj so naši cilji, tudi v smislu izobraževalnih programov, smo vedno bolj začeli sodelovati z drugimi strokovnimi živalskimi vrtovi. Živali si med sabo brez težave ponujamo in podarjamo. Iz cele Evrope

smo dobili zelo veliko živali in tudi podarili smo jih. Naše živali lahko vidijo ljudje tudi v živalskem vrtu v Budimpešti, Salzburgu, naši riževci gredo v živalski vrt Herberstein. Tako se povezujemo, je pa to pomembno tudi iz finančnega vidika. Prevozi živali so finančno zelo dragi in tudi to je razlog, zakaj si živalski vrtovi živali izmenjujemo. Res je tudi, da nekatere živali ne smejo dobiti komercialne cene, da bi lahko bile zanimive za trg, zato se potem izogibamo prodaji in naravovarstveno je tako zagotovo prav. Vse živali v naši Tropski hiši so se tako rodile v drugih živalskih vrtovih. Strogo smo proti lovljenju živali v naravi, saj to ni ustrezno tudi iz veterinarskega vidika. Živali imajo lahko namreč različne bolezni, viruse in bakterije, ki bi lahko ogrozili populacije živali, ki jih vzrejamo ali skrbimo zanje.

V Tropski hiši skrbite tudi za ohranjanje redkih vrst. Je načrtovanje vzrejnih programov zelo zahtevno?

Da, je zelo zahtevno, saj je vsako razmnoževanje nadgradnja in zahteva več dela. Vseh vrst zato ne moremo razmnoževati, zato v hiši vedno razdelimo živali na tiste, ki so prvotno namenjene ogledom, na tiste, ki so namenjene izobraževanju, in tiste, ki so namenjene naravovarstvu. Če govorimo o primatih, smo vključeni v evropski vzrejni program s pritlikavim počasnim lorijem in za začetek smo dobili samca iz Leipziga, po enem letu nam je koordinatorka že odobrila reproduktiven par. Vedno namreč ta program poteka tako, da imaš najprej eno žival, najprej po navadi samca, saj so v presežkih. Ko se žival v tvojem okolju počuti v redu ter tudi ti pridobiš nekaj znanja in izkušenj z njo, lahko narediš korak višje. Tudi to je finančno zahtevno. Ker je potrebnega več dela, je potrebna tudi večja vpletenost oskrbnikov.

Kako pa se lotevate znanstvenoraziskovalnega dela?

Lahko povem kar na konkretnem primeru zvezdastih kornjač. Desetim samicam so se naknadno pridružili štirje samci iz Dublina, s katerimi smo v okviru evropske zveze živalskih vrtov in akvarijev oblikovali vzrejni program. Z njimi je že bila narejena prva raziskava. Mladi znanstveniki z zagrebške veterinarske fakultete so tako v raziskavi preučevali naše želve in raziskavo predstavili na veterinarskem kongresu živalskih vrtov. Veliko usposabljanj imamo tudi za dijake in študente. Ker imamo na voljo večje skupine živali, ki so lahko ustrezen vzorec za znanstveno raziskavo, študenti v naši hiši na področju bioloških znanosti opravljajo tudi diplomske in magistrske naloge. V Tropski hiši tudi sam delam svojo doktorsko nalogo, v kateri se posvečam predvsem vedenju primatov. Sicer pa se v zadnjih letih zelo veliko posvečam tudi dobrobiti živalim.

Menite, da tematiki dobrobiti živali posvečamo premalo pozornosti?

Nedavno sem bil v Bolgariji na t. i. welfare meetingu združenja za dobrobit živali. Pogledali smo, kakšne so prakse v nekaterih delih Evrope, in si izmenjevali izkušnje gle-

de zakonodaje. Lahko rečem, da nas čaka še veliko dela. Še vedno se ukvarjamo s črnim trgom, problematiko v naravi, z izginjanjem ekosistemov, s krivolovom ... V oskrbi človeka niso težava psi, ampak rejne živali, ki jih ljudje pogosto opredeljujejo kot predmete in nanje gledajo le skozi finančno korist. Na tem področju je najtežje doseči spremembe, ki bi poskrbele, da živali ne bi bile dojete kot predmet in bi živele dostojno. Na primer ljudje v Črni gori nimajo znanja in se ne ukvarjalo toliko s tem, da prepoznajo anomalije pri živalih. Ko smo mi prišli tja, pa smo pri živalih takoj videli ogromno stereotipnega vedenja, stres ... Ta stvar se ne more spremeniti z danes na jutri, zagotovo se mora spremeniti zakonodaja, ampak spet je težko. Kmetje tudi zato vedno bolj

»Financiramo se povsem sami. Ob vstopninah imamo tudi različne programe, predvsem neformalni nam predstavljajo dober del dodatnega zaslužka, prav tako tudi prodaja spominkov. Veseli smo, da smo lahko tako še vedno strokovni in se nam ni treba podrežati.«

opuščajo kmetijstvo. Smo se pa tudi na tem srečanju pogovarjali, da so ljudje na manjših kmetijah včasih znali bolj poskrbeti za živali. Danes je namreč prisotno drugačno mišljenje in mnogi ne vedo, kaj to sploh pomeni, oz. mislijo, da dobro skrbijo za živali. Pomembna sta sodelovanje, pogovarjanje, saj to prinesejo največ. Ne le na področju dobrobiti živali in kmetijstva.

Če imamo ljudje še vedno veliko težav pri ustrezni skrbi za domače živali, zakaj je po vašem mnenju pomembno, da določene ustanove ohranjate in skrbite tudi za eksotične?

Vedno bolj govorimo, da je treba ohranjati svoje, in s tem se strinjam. Tudi za avtohtone živali in rastline bomo še naprej skrbeli, a svet je v zadnjem času postal globalna vas in tudi mi s svojim načinom življenja vplivamo na različne, predvsem revne dele sveta. Oni nimajo toliko možnosti, da delujejo enako kot Evropa, zato ne vlagajo toliko denarja v naravovarstvo. Pri tem jim moramo tudi mi pomagati vsaj z osveščanjem. Predlani smo tako pomagali pri graditvi poldivje ograje v Vietnamu za počasne lorije. Oblasti tam namreč živali zaplenijo na črnem trgu, nato jih dajo v zavetišče za primате v Vietnamu, kjer jih ozdravijo. Ko tam ugotovijo, kako se živali premikajo, plezajo in iščejo hrano, jih lahko spustijo v naravo, če ugotovijo, da so sposobne samostojno preživeti v njej. To je bil celosten projekt izobraževanja, osveščanja naravovarstva s programoma in situ in ex situ. Ta način sodobne ustanove je v bistvu ključen.

V okolici Šmartinskega jezera zdaj počasi uresničujete tudi večji projekt biopark. Kako potekajo dela tam, kdaj bi lahko biopark odprl svoja vrata?

Res je. Vesel sem, da smo dobili dovolj velik prostor, kjer bomo lahko začeli ustvarjati vse

ekosisteme za živali. Celotna površina znaša 2,3 hektarja. Posestvo sem kupil lani in trenutno zelo veliko zadev izvajamo z arhitektom oz. s projektantom. Tudi ograjo že postavljamo, a z zamudo. V najboljšem primeru upamo, da bi nek del odpri še letos. Sploh ker nekatere naše živali iz Tropske hiše rabijo nov prostor, ker so se preveč razmnožile. Tja bomo prestavili tudi tiste živali, ki najbolj označujejo svoje okolje, saj smo ugotovili, da so ljudje še vedno morda preveč razvajeni in da jim vse smrdi.

Načrtujete v bioparku tudi nove živalske vrste?

Seveda. Doma imam tudi alpake, majhne koze in ovce, emuje in tudi te bi preselil tja. V bioparku bodo tudi živali, ki bodo v Sloveni-

ji prvič in so naravovarstveno pomembne na globalni ravni. S tem bomo tudi mi prispevali k ohranitvi njihove vrste. Ker ves čas sodelujemo in smo v stiku z drugimi živalskimi vrtovi, so nam tako prihranili nekatere vrste – na primer kenguruje, ki jih bomo lahko preselili tja, ko bo prostor urejen. Za eno ogrado načrtujemo najmanj tisoč kvadratnih metrov površin, želimo namreč, da bi imeli za živali na voljo velike planjave, na katerih bi lahko med sabo potem kombinirali tudi različne vrste. Načrtov imamo še preveč. Idej je ogromno in želja je velika. Včasih se moraš potem bolj posvetiti temu, da se trudiš za obstanek in pravico, kot smo se v preteklih mesecih oz. se še vedno. Malo ti zmanjka energije in začneš razmišljati, ali je tega treba, ker nisi robot, ampak si človek in imaš vedno omejen čas in energijo. Vse skupaj je velik izziv.

Bo Tropska hiša kljub temu ostala odprta?

Tropska hiša zaenkrat ostaja, a razmišljamo, da bi v naslednjem letu preoblikovali njeno ime in celoten koncept. Ko bomo živali premeščali, bomo v njej naredili nove razstave z novimi imeni. V Tropski hiši bi se nato radi posvetili muzejski dejavnosti in še vedno tudi izobraževanju, ključna bo evolucija – torej nastanek življenja in navezava na trenutno stanje in kaj pričakujemo v prihodnje.

Sicer pa bo hiša do takrat še vedno odprta. V njej imamo tudi med letošnjim poletjem različne programe, na katere se lahko obiskovalci prijavijo. Pripravljamo različne naravoslovne delavnice, kot sta delavnici Čisto pravi zmaji in Živalstvo Južne Amerike. Prav tako imamo program Tropska hiša ponoči, kjer lahko obiskovalci spoznavaajo živali v različnem ritmu dneva. Zanimiv je tudi program Primatolog za en dan, kjer se ukvarjamo s preučevanjem primatov.

Foto: Nik Jarh

Zadnja leta Tropska hiša najbolj navdušuje z rojstvi ogroženih in kritično ogroženih opic.

Daša Slivnikar dokazuje, da mladostniki premorejo tudi srčno kulturo

Ko Dašina duša poje

Zlata maturantka želi poklicno pot nadaljevati v zdravstvu.

Pravi, da je ponosna Vitanjčanka, saj se v domačem okolju zelo dobro počuti. Na kmetiji jo je dedek že v otroštvu učil prvih kmečkih opravil, vzljubila je živali in naravo. »Na podeželju bi rada živela tudi, ko si bom ustvarila svojo družino,« pravi 19-letna Daša Slivnikar. Da ima rada ljudi, je dokazala z vpisom v celjsko srednjo zdravstveno šolo, saj želi svoje poklicno življenje posvetiti zagotavljanju pomoči drugim. Sočutje že vrsto let dokazuje s prostovoljnim delom na različnih področjih, zato je letos prejela naziv naj prostovoljka v celjski regiji. Ko pomaga drugim, njena duša poje, pravi. Pred dnevi jo je razveselila novica, da je postala zlata maturantka. Upa, da ji bo uspel vpis na Zdravstveno fakulteto Univerze v Ljubljani, kjer bi rada študirala radiologijo. Odločitev pričakuje v teh dneh.

BARBARA FURMAN

Pravi, da je prav poseben privilegij živeti v sedemčlanski družini, saj ima dve sestri in dva brata. Zato ji v njihovem domu ni prav nikoli dolgčas, pravi. Daša je že v osnovnošolskih letih opozorila na svoje talente.

Petje, igra, poezija

Učiteljica slovenščine je prepoznala njen občutek za slovenski jezik, zato ji je zapala vodenje šolskih prireditev, na katerih je prav tako recitirala pesmi. Mnoge je prevzelo njeno petje, saj je tudi z njim popestrila šolske

nastope. »Prav tako sem zelo uživala v gledališki igri, saj smo v šoli imeli gledališki krožek,« pove med obujanjem spominov na osnovnošolska leta, ko se je s petjem predstavila tudi v projektu Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo v organizaciji naše medijske hiše.

Daša prav tako piše poezijo. »Pisanje pesmi je zame svojevrstna meditacija. Takrat odmislim vse in se potopim v nek drug svet. Prepustim se lepim občutjem in domišljiji, ki narekujejo moje pesmi,« doda.

Ni izbrala gimnazije

Ker je bila odlična učenka, so se nekateri čudili, ker šolanja ni nadaljevala na gimnaziji, ampak je izbrala srednjo zdravstveno šolo. V prvem letniku je sicer malce podvomila, ali se je odločila prav, a je kmalu dojela, da se ni zmotila. »Profesorji so nam dali veliko znanja, ob tem so nam privzgojili tudi številne vrednote. Praktični pouk smo imeli na različnih oddelkih v celjski bolnišnici. Tako smo pridobili dragocene izkušnje pri delu z bolniki. Brez sočutja, pozornosti, potrpežljivosti in ustrežljivosti ne gre. Bolniki so bili hvaležni tudi, če smo se njimi pogovarjali. Zato lahko rečem, da sem v tej šoli tudi osebnostno dozorela,« je poudarila.

V drugem, tretjem in četrtem letniku se je udeleževala tekmovanj v zdravstveni stroki za priznanje Angele Boškin. Za temo duševno zdravje pri mladostnikih je v tretjem letniku na državnem tekmovanju prejela zlato priznanje.

Naj prostovoljka

Ker želi ostati v zdravstvu, se je odločila za študij radiologije. Mikala sta jo tudi babištvo in fizioterapija. »V študijskem programu radiologije je veliko fizike, kemije in matematike, ti predmeti

so mi blizu. In s tem poklicem bom lahko pomagala ljudem.«

Do začetka študijskega leta jo čaka dolgo in sproščujoče poletje, ki ga bo preživela s fantom Žigo, delala bo v Centru Noordung. Če bo potrebno, bo prostovoljno pomagala. Letošnjo pomlad je na Festivalu prostovoljstva v Celju prejela naziv naj prostovoljka v celjski regiji. Izbor je organizirala informacijska točka Europe Direct Savinjska, ki deluje v okviru Celjskega mladinskega centra. Strokovna komisija je izbrala šest naj prostovoljcev in prostovoljk v petih starostnih kategorijah ter naj prostovoljsko organizacijo.

Kdor poje, zlo ne misli

Paleta Dašinih prostovoljskih dejavnosti je raznolika. V vitanjski župniji pomaga pri izvedbi oratorija – vzgojnega počitniškega programa za otroke. »Delo z otroki me

veseli, saj je druženje z njimi zabavno in sproščujoče, ob tem tudi osebnostno rastem,« pravi. V vitanjskem društvu prijatelj mladine je sodelovala pri organizaciji otroške prireditve Holcarski vrtljak. Svojo ustvarjalnost izraža tudi skozi slikanje na platno. Prepeva v cerkvi, in sicer v mladinski cerkveni skupini Lučke.

V srednji zdravstveni šoli je prepevala v zboru Glasbeni krog. »Zelo lepi spomini me vežejo na šolsko prireditev Ljubavizija, ki smo jo v naši šoli vsako leto pripravili pred božično-novoletnimi prazniki. V čast mi je bilo, da sem jo lahko vodila,« še doda sogovornica, ki se strinja z mislijo, da kdor poje, zlo ne misli.

Pred leti je s pevskim nastopom popestrila slovesnost ob vitanjskem občinskem prazniku. »Prepevam tako zimzelene slovenske popevke kot novejša skladba priljubljenih slovenskih izvajalk, kot so Nina Pušlar, Alya in

Eva Boto, pri srcu so mi tudi narodnozabavne skladbe. Te najpogosteje pojem med običajnim domov za ostarele v Celju in Šentjurju. Tudi ob spremljavi harmonike. Starejšim je to še posebej pri srcu, saj jih ta glasba v mislih vrne v njihovo mladost.«

Stiske mladih

Skrbi jo, ker so mnoge njene sovrstnike zasvojila družbena omrežja. »Ne znajo se odklopiti od virtualnega sveta. Slepo sledijo najrazličnejšim vplivnežem, nerealnim idealom popolnosti, ob čemer izgubljajo stik s seboj. Zato me ne preseneča, da veliko mojih sošolcev ob izbiri študija sploh ni vedelo, kaj želijo početi v življenju,« ugotavlja, pri čemer opaza, da mnogi živijo v skladu s pričakovanji in željami svojih staršev. Ob tem doživljajo tudi pritiske glede čim boljših ocen. To jih peha v tekmovalnost. Zato je duševno zdravje med mladimi vedno

»Ko se nam v življenju ena vrata zaprejo, se druga odprejo,« je prepričana.

Tudi petje jo osrečuje.

bolj zaskrbljujoče. »Na stiske se nekateri odzivajo z agresijo in razdražljivostjo, nekateri z apatijo. Zapirajo se vase. V naši srednji šoli imamo odlične socialne delavke in psihologinje, ki so vedno pripravljene pomagati.«

Priznava, da je tudi sama imela težave, saj si je nakopičila preveč obveznosti zaradi želje, da bi izkoristila vse ponujene priložnosti. »A sem kmalu dojela, da to

ni dobro zame. Da me to ne osrečuje, ampak izčrpa. O tem sem se iskreno pogovorila z domačimi in s fantom, to mi je pomagalo. Zato je zelo pomembno, da imamo mladi doma razumevajočo podporo,« še poudarja.

Prepušča se življenju

Čeprav šteje rosnih 19 let, jo je življenje že marsikaj naučilo. »Verjamem, da se vse

zgodí z razlogom. Ko se nam ena vrata zaprejo, se druga odprejo. Dojela sem tudi, da je treba izkoristiti vsak trenutek življenja. Da se je nesmiselno obremenjevati, kaj nam bo prinesla prihodnost, ampak se je treba prepustiti toku življenja. In zelo pomembno je, da znamo ohraniti stik s seboj.«

Zato bo tudi v prihodnje skrbela predvsem za svoj notranji mir. »Da se umirim, se umaknem v naravo, pomirja

me tudi glasba, prav tako ljubezen in podpora domačih ter prijateljev. Veliko mi pomeni tudi zabava ob druženju z ljudmi.«

Ko je pred leti umrl njen dedek, na katerega je bila zelo navezana, je dojela pomen minljivosti. »Izguba dedka me je zelo prizadela. V tisti bolečini se je v meni prebudila želja, da bi s svojim poklicem lahko pomagala ljudem.«

Foto: Andraž Purg

Srčnost že leta dokazuje v prostovoljstvu.

Polet

Dvigni se.
Visoko.
V svoje oblake.
V svoj svet.
Razišči skrivnosti
dragocenih želja.
Pusti druge,
polni so gorja.
Najdi sebe.
Krila razpri.
Pojdi v svoj sijaj.
Zajadraj v svojo »čudo.«
Reci si:
»Obrigado por tudo.« *

(Avtorica: Daša Slivnikar)

*Hvala ti za vse.

Pravi, da se ne obremenjuje s prihodnostjo, ampak uživa v sedanjosti.

CC CINKARNA

Cuprablau Z 35 WP

Cuprablau Z 35 WP se uporablja kot preventivni kontaktni fungicid za zatiranje glivičnih in bakterijskih bolezni.

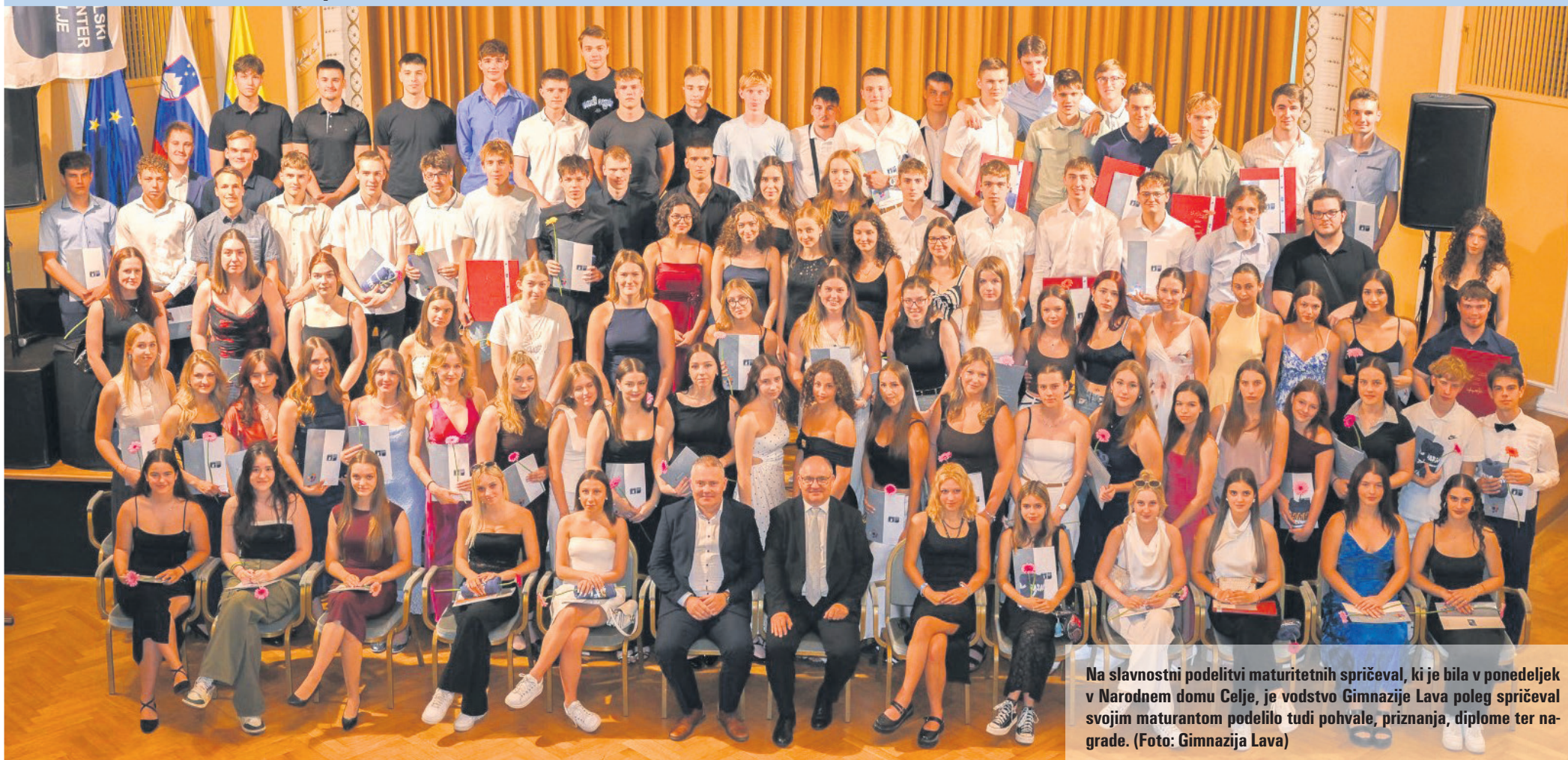
Pepelin WG

Pepelin WG se uporablja za zatiranje pršic trsne kodravosti, za zatiranje oidija vinske trte ter za preprečevanje okužb s pepelastimi plesnimi na sadju, hmelju, oljkah in okrasnih rastlinah.

www.cinkarna.si

Čestitamo ob zrelostnem izpitu

Na slavnostni podelitvi maturitetnih spričeval, ki je bila v ponedeljek v Narodnem domu Celje, je vodstvo Gimnazije Lava poleg spričeval svojim maturantom podelilo tudi pohvale, priznanja, diplome ter nagrade. (Foto: Gimnazija Lava)

Celjski gimnazijci spet med najboljšimi v državi

Maturanti so te dni izvedeli rezultate 31. splošne in 24. poklicne mature. Gimnazije v Celju so lahko ponosne na svoje dijake, kajti spet se je izkazalo, da so celjski gimnazijci v slovenskem vrhu po uspešnosti. Kot vsa leta doslej.

SIMONA ŠOLINIČ

Gimnazija Celje – Center ima ob petih zlatih maturantih na poklicni maturi in 13 zlatih na splošni maturi še dve diamantni maturantki na poklicni in enega diamantnega maturanta na splošni maturi.

»Izjemno smo ponosni na naše maturante na splošni maturi – v spomladanskem roku 2025 so dosegli odličen 99-odstotni uspeh, v knjigo zlatih maturantov bomo vpisali kar štirinajst novih zlatih maturantov, od tega enega diamantnega maturanta. Diamantni maturant je Matic Nareks, ki je na splošni maturi osvojil vseh 34 točk,« pravijo na Gimnaziji Celje – Center.

»Zlati maturanti splošne mature so Jakob Krajnc, Taja Tkalec, Ažbe Lipnik Tirgušek, Lara Šuc, Filip Cmok, Lucija Leskovšek, Matej Ernakov, Lea Godec, Katja Ojsteršek, Filip Rozoničnik, Ana Užmah, Leila Vouk in Nela Jurjec. Dijaki so bili tudi nasploh odlični, držav-

no povprečje točk na maturi je bilo 20,57, na naši gimnaziji pa 23,22. Tudi poklicno maturo so naši dijaki v spomladanskem roku 2025 opravili izjemno uspešno – dosegli so 99-odstotni uspeh. Bravo,« je ponosen ravnatelj gimnazije Rok Lipnik. Kar sedem dijakinj se je vpisalo na seznam zlatih maturantov in od teh sedmih sta dve še posebej blesteči, diamantni maturantki. To sta Teja Korošec in Sara Romih. Zlate maturantke omenjene gimnazije so Eva Detmar, Neža Kotnik, Laura Najdenik, Timeja Novak in Eva Sešel.

Uspešna »koronska generacija«

Kot vsako leto se tudi letos z uspehom maturantov lahko pohvali tudi I. gimnazija v Celju, kjer je letos maturo v prvem roku in v celoti prvič opravljalo 196 kandidatov in kandidatke. 194 jih je bilo uspešnih, samo dva imata po en popravnji izpit.

»Za še bolj objektivni pogled na letošnji maturitetni rezultat je treba izpostaviti to, da smo najbolj heterogena gimnazija v Sloveniji. Na I. gimnaziji imamo splošno, klasično in umetniško (glasbeno) gimnazijo in že od leta 1991 tudi športne oddelke. Ne pozabimo tudi, da so letošnji maturanti še vedno »koronska generacija«, ki je z nami na poti do maturitetnega zaključka marsikaj doživela in pretrpela. Maturo so na svoje in naše veliko veselje ter zadovoljstvo opravili vsi klasiki, vsi glasbeniki in tudi skoraj vsi športniki,« je zapisal ravnatelj Anton Šepetavc.

Med letošnjimi 315 slovenskimi zlatimi maturanti je 15 dijakov te gimnazije, med njimi so tudi športniki in klasiki. »Jaka Kolman je zbral vseh 34 točk in je torej naš diamantni maturant. Takih junakov je v večtisočglavi množici slovenskih splošnih maturantov le 23. Drugi naši zlati maturanti generacije 2025 so Miha Kramar, Kaja Berglez, Ana Marija Vintar, Tim Cizej, Nika Švencbir, Patricija Podvratnik, Laura Komerički, Tina Tiara Opalič, Neža Travnšek in Iva Topolo-

Najboljši maturanti I. gimnazije v Celju z ravnateljem dr. Antonom Šepetavcem. »Ponosni in veseli smo zaradi zlatih, nič manj tudi zaradi vseh drugih, ki sicer niso zlati po točkah, so pa zlati v duši in srcu. Vsem maturantkam in maturantom, njihovim družinam in profesorjem, zlasti še razrednikom, iskreno čestitamo,« pravi Šepetavc. (Foto: 1. gimnazija Celje)

vec ter Zara Bičanič, Žiga Vučajnk, Lana Ivančič in Taja Freitag Milanez,« navaja Šepetavc.

Uspešni tudi na Gimnaziji Lava

Uspešna je bila tudi letošnja generacija maturantov na Gimnaziji Lava. »Splošno maturo je opravljalo 115 dijakov,

91 v splošni gimnaziji in 24 v tehniški gimnaziji. Maturo je opravilo 113 dijakov, tako da beležimo 98,3-odstotni uspeh, pri čemer je tehniška gimnazija dosegla 100-odstotni uspeh. Povprečno število točk je 21, tehniški gimnazijci so dosegli 24 točk. Kar 38 dijakov

je doseglo 23 točk ali več, kar pomeni odličen učni uspeh,« so s ponosom zapisali na spletni strani te celjske gimnazije, kjer imajo tri zlate maturante. To so Blaž Krušič, ki je dosegel 33 točk, Peter Potnik s 30 točkami in Tine Stergar, ki je na maturi prav tako dosegel 30 točk.

Letos na maturi več dijakov kot lani

Tako splošno kot poklicno maturo je v Sloveniji skupaj opravljalo 15.141 kandidatov. 6.514 jih je opravljalo splošno maturo v 80 šolah, 8.627 kandidatov pa je opravljalo poklicno maturo v 142 šolah.

Povprečen rezultat na splošni maturi je bil letos 91,8-odstoten in je enak povprečju zadnjih petih let. Letos je splošno maturo opravljalo 220 kandidatov več kot preteklo leto.

Povprečen rezultat pri poklicni maturi je nekoliko nižji, in sicer 88,9-odstoten, kar predstavlja 1,4 odstotka manj od povprečja zadnjih 5 let.

Nekateri maturanti so letos prejeli maturitetno spričevalo s pohvalo. To pomeni, da so pri splošni maturi dosegli od 30 do 34 točk, pri poklicni 22 oziroma 23 točk oziroma so pri prekvalifikaciji ali izboljševanju dosegli maksimalno število 20 točk. Takšnih maturantov je bilo pri splošni maturi 315, pri poklicni maturi 177.

Najvišji splošni uspeh, torej vse točke pri splošni maturi, je doseglo 23 kandidatov, pri poklicni maturi 37 kandidatov. Število zlatih maturantov in maturantov z vsemi točkami pri poklicni maturi se je letos zmanjšalo in postaja primerljivo s številom zlatih maturantov in maturantov z vsemi točkami pri splošni maturi.

Pri tem je treba poudariti, da sta poklicna in splošna matura že v osnovi drugače zasnovani in po vsebini in standardih znanja neprimerljivi. V zadnjih letih je razvoj poklicne mature potekal v smeri eksterne, kar pomeni, da kandidati pri posameznih predmetih rešujejo enake naloge in s tem rezultati postajajo vedno bolj primerljivi na nacionalni ravni.

Zlati maturanti Gimnazije Celje – Center na splošni maturi (Foto: GCC)

Vokalna zasedba Rečiški pobi v pripravi na jubilejni koncert

V teh dneh se pospešeno pripravljajo na julijski jubilejni koncert. (Foto: Filip Eremita)

Mojstre večglasnega petja povezuje prijateljstvo

»Najprej smo bili oktet, zdaj smo nonet, saj smo fantu, ki je izrazil željo, da bi se nam pridružil, z veseljem ugodili.« pove zgovoren Matija Veninšek, profesor glasbene pedagogike in vodja vokalne skupine Rečiški pobi, ki leto obeležuje 15. obletnico. Pobudnik ustanovitve pevske skupine je bil njegov pokojni oče Janez Veninšek. »Kot bi bilo včeraj, se spomnim našega prvega nastopa, na katerem smo večglasno zapeli dve ljudski pesmi in navdušili občinstvo. To je lep občutek, ki ga s sopevci na nastopih še vedno s hvaležnostjo doživljamo,« poudari in doda, da Rečiški pobi niso le pevci, ampak prijatelji, ki si priskočijo na pomoč pri kakšnem večjem opravilu na kmetiji, še raje pa se družijo na piknikih. Te dni so najbolj zaposleni s pripravami na sobotni jubilejni koncert na domači Rečici ob Savinji, ki bo, kot poudarja, prav posebno glasbeno doživetje, ki ga ne gre zamuditi.

BARBARA FURMAN

Pisalo se je leto 2010, ko se je pri **Janezu Veninšku** porodila zamisel o ustanovitvi vokalne skupine. Menda so na Rečici ob Savinji pogrešali pevski sestav, ki bi popestril prireditve v kraju. Janezu je hitro uspelo najti nadarjene pevce. Najprej jih je bilo petnajst. Pod vodstvom profesorja **Janija Šuligoja** so začeli pridno vaditi ubrano večglasno petje. Na prvih nastopih so prepevali predvsem ljudske pesmi, repertoar pa so z leti

ljudmi, povezati ljubitelje petja oziroma glasbe ter prispevati k ohranjanju ljudske glasbene dediščine. Občinstvo pravi, da na naših nastopih čuti prijetno energijo, zaradi česar smo počaščeni. Prijetno vzdušje na odru lahko pričarajo le pevci, ki jih povezuje tudi iskreno prijateljstvo,« je prepričan Matija.

Rečiški pevci, ki so stari od 25 do 35 let, so iz Zgornje Savinjske in Zadrečke doline. V teh krajih so prepoznavni in

delu na domači kmetiji. **Mitja Stenshak**, prvi bas, je bil vrsto let član družinskega ansambla in tudi on se je pred časom razveselil prvorojenca. Prvi bas prav tako poje **Nejc Klemenšek**, ki je velik ljubitelj narodnozabavne glasbe, najbolj mu je pri srcu Ansambel bratov Avsenik. **Lovro Brezovnik**, ki poje drugi tenor, je najbolj vester član. Kličejo ga zapisnikar, ker si zapiše vse, kar se dogovori na vajah. Doma imajo kmetijo, zato je večš tudi kmečkih opravil. Tenorist **Dejan Ikovic Bushi** na njihovih nastopih poskrbi za duhovite in hudomušne popestritve. Na vaje pogosto zamuja, a mu sopevci tega ne zamerijo. Dejan med drugim skrbi za promocijo Rečiških pobov na družbenih omrežjih. **Filip Eremita**, prvi tenor, je ljubiteljski fotograf, ki prosti čas najraje preživlja v naravi. Tam najde najlepše fotografske motive. Najbolj vester, natančen in organiziran član Rečiških pobov je **Filip Pfeifer**, sicer predsednik Kulturnega društva Rečica ob Savinji.

»To bo večer spominov«

Koncert, s katerim bodo počastili 15 let prepevanja, bo na Rečici ob Savinji 19. julija. Fantje upajo, da jim bo vreme naklonjeno, saj bodo koncertirali na prostem. Prepevali bodo ob spremljavi simfoničnega orkestra. Zadnje tedne vadijo pogostejše kot sicer. Na vajah se jim občasno pridružijo nekdanji člani vokalne skupine, saj bodo nastopili tudi oni. Z nekdanjimi člani, še pravi Matija, ohranjajo lepe odnose.

»Koncert z nestrpnostjo pričakujemo. To ne bo le glasbeni večer, ampak večer spominov in prijateljstva. Po koncertu bo veselica. Po najboljših močeh se bomo potrudili, da bodo obiskovalci naš koncert zapuščali s prijetnimi vtisi,« obljublja fantje, ki priznavajo, da ob številnih drugih obveznostih včasih težko uskladijo urnike za vaje, a jim vedno nekako uspe. »Pojemo, ker v tem uživamo. In ker vemo, da s petjem lepšamo tudi življenja drugim, nam niti

Pochaščeni in hvaležni so za prejeto občinsko priznanje. (Foto: Filip Eremita)

na misel ne pride, da bi prenehali. Ves čas si postavljamo manjše izzive, ki se nanašajo predvsem na to, s katerimi pesmimi obogatiti naš pevski repertoar. Lotevamo se vedno bolj zahtevnih interpretacij. Da petje zveni, kot si želimo, so potrebne temeljite in pogoste vaje. Za nas je vsak nastop svojevrstna motivacija,« še poudarjajo in dodajajo, da je najbolj močno vezivno tkivo njihove vokalne zasedbe prijateljstvo.

Pochaščeni so in hvaležni

Zasedba je nedavno prejela grb Občine Rečica ob Savinji. »Njihova predanost, trdo delo

in ljubezen do glasbe so neprecenljiv doprinos h kulturnemu utripu v občini Rečica ob Savinji in širše,« je bilo zapisano v obrazložitvi. Med drugim je bilo še omenjeno, da ima ta zasedba neprecenljivo vlogo pri ohranjanju in bogatenju slovenske glasbene dediščine.

Tega priznanja so se Rečiški pobi zelo razveselili. »Pochaščeni smo in hvaležni. V lokalni skupnosti so očitno prepoznali naš doprinos k negovanju pevske tradicije in boljšemu vzdušju v naši občini. V zahtevnih razmerah živimo, zato je prav, da si vzamemo čas tudi za sprostitev ob glasbi oziroma petju, ki blagodejno vpliva na naše počutje – lahko nas umiri ali razvedri

oziroma nas navda z dodatno energijo. Predvsem pa glasba povezuje ljudi,« pravi Mitja, ki si kot glasbeni pedagog v osnovni šoli prizadeva otrokom in mladostnikom približati tudi ljudsko pesem oziroma bogato glasbeno dediščino, na katero smo Slovenci lahko upravičeno ponosni. »Dandanes je ponudba glasbe izjemno velika. Prav je, da mlade podučimo o tem, kaj je kakovostna glasba in kaj kakovostno besedilo,« pravi in s tem se strinjajo tudi ostali člani zasedbe. Boste torej na pevskih odrih vztrajali vsaj še naslednjih petnajst let, jih še vprašam. »Seveda. In morda še dlje,« odgovorijo soglasno mojstri večglasnega petja.

»Koncert, na katerem bomo prepevali s simfoniki, z nestrpnostjo pričakujemo. To ne bo le glasbeni večer, ampak večer spominov in prijateljstva,« pravijo Rečiški pobi.

širili s slovenskimi napitnicami, priredbami slovenskih in dalmatinskih uspešnic, prepevajo tudi poduhovljeni gospel. Na nastopih navdušujejo, ker pesmi interpretirajo z mladostno svežino in vedrino, pravijo poslušalci.

Ohranjanje glasbene dediščine

Leta 2014 je vodenje vokalne skupine kot zborovodja prevzel **Matija Veninšek**, ki je s svojim talentom in predanostjo Rečiške pobe popeljal na višjo raven petja. Končal je študij glasbene pedagogike na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani, zatem še študij klasične harmonike v Celovcu. Zdaj poučuje glasbo v Osnovni šoli Frana Kobeka v Gornjem Gradu. »Z nastopi želimo širiti veselje med

priljubljeni, saj so nanizali že več kot 150 nastopov tako na občinskih prireditvah in slavnostnih sprejemih kot tudi na dobrodelnih koncertih. Priredili so več samostojnih koncertov in sodelovali v večjih glasbenih produkcijah. Ljudje jih vabijo tudi na poroke, praznovanja rojstnih dni ali obletnic.

Od komika do fotografa

Kdo so Rečiški pobi? Vodja pevskega sestava **Matija Urban Jakop**, ki poje drugi bas, je najbolj preudaren med njimi, sicer je navdušen športnik. **Dejan Nadvešnik**, ki prav tako poje drugi bas, je pred kratkim postal očka, ob službi rad pomaga tudi pri

Utrinek s koncerta v Rečici ob Savinji, s katerim so počastili 5. obletnico delovanja. (Foto: arhiv občine)

Oman

Tradicionalna tržnica v Nizwi

Vonj po kadilu in skrivnostni šepet peska

Februarja lani sem se odpravil na pot, ki me je peljala iz naše lepe deželice v svet, kjer se puščava preliva v morje, čas teče počasneje in kjer ti neznanec na tržnici zaželi dobrodoščilo z nasmehom, datljem, začimbami in s skodelico kave. Oman – dežela tišine, topline in dostojanstva – me je že v prvih urah ovil v svojo starodavno pristnost. To je dežela, kjer živijo džini – duhovi iz Aladinove svetilke.

SAŠO OBERSKI

Najprej me je prevzel Muškat, prestolnica, kjer tradicija sreča sodobnost. Bele stavbe, urejene ulice in dih jemajoča mošėja sultana Qaboosa mi niso predstavili le muslimanske vere, temveč tudi red in ponos Omancev na svojo tradicijo. V vsakem pogledu in vsaki skodelici arabske kave z dodatkom kardamoma sem začutil spoštovanje do tradicije in skupnosti. A prava presenečenja so me čakala v puščavi. Vožnja do sipin Wahiba je bila kot prehod med svetovi. Tam, sredi ničesar, sem srečal beduine. Ob ognju in čaju sem občutil preprostost, ki ni revščina, temveč bogastvo povezanosti kulture in preživetja v puščavi.

V Oman sem šel, da bi doživel drugačnost. Vrniti sem se moral z zavedanjem, kako podobno hrepenimo: po miru, gostoljubnosti in skupnem trenutku ob hrani. Oman mi ni razkril le krajev – pokazal mi je, kako se da živeti drugače. Inshallah, sem pogosto slišal – če bo bog dal. Torej prepustil sem se občutkom in užival v omanski pokrajini in kulturi.

Pričetek poti v glavnem mestu Muškat

Že prihod na letališče je bil nekaj posebnega. V zraku je bilo mogoče čutiti edinstven, skrivnosten vonj kadilne bosvelije. To je aromatična smola grmičevja, ki raste v puščavskih predelih in ima v tej regiji dolgo tradicijo uporabe. Že tisočletja jo uporabljajo za kadila v verskih obredih, tudi v naših cerkvah, v ajurvedski medicini kot naravno zdravilo ter v aromaterapiji za sproščanje in izboljšanje počutja. Pravijo, da naj bi kadilno bosvelijo prinesel kot darilo eden od Svetih treh kraljev novorojenemu Jezusu.

Beseda muškat nas opominja na nekaj drugega, na sladko, opojno vino. A beseda izvira iz arabščine in pomeni robusten, močan. Muškat je glavno mesto Omana, ki leži ob Arabskem morju, natančneje v Omanskem zalivu, in so ga pogosto napadali različnih zavojevalci, a je preživel. Danes je to prestolnica, kjer ne bomo videli visokih stavb, saj so želeli ohraniti tradicionalno nizko gradnjo. Je mesto, ki go-

vori potih – z belimi zidovi, s kadilom iz trgov v Muttrahu, z odsevom minaretov v modrem morju Omanskega zaliva.

Zgodovinsko je Muškat stoletja veljal za eno najpomembnejših pomorskih središč Arabskega polotoka. Že v 1. tisočletju pr. n. št. so se ob njegovi obali ustavljale trgovske ladje, ki so prevažale dišave, kadilo in biserje. V 16. stoletju so ga zavzeli Portugalsci in ga obdali z mogočnimi utrdami – še danes nad njim bdita utrdi Al Jalali in Al Mirani. Kljub vplivom različnih imperijev je Muškat ohranil svojo identiteto: zadržano, preprosto in spoštljivo do tradicije.

Veličastna mošėja

Mošėja sultana Qaboosa je ena najveličastnejših na Arabskem polotoku. Sultan jo je želel podariti svojemu ljudstvu. Veličastna marmorna stavba s pe-

V omanskih gorah

timi minareti je duhovno in arhitekturno srce Omana. Ko sem stopil skozi vhodna vrata, me je presunila notranjost. Ogromna ročno izdelana preproga je bila v enem kosu narejena v Iranu, nato razrezana in prepeljana v Muškat po delih, kjer so jo sešili nazaj v celoto. Dolga je približno 70 in široka 60 metrov, štiri leta jo je tkalo 600 iranskih tkalk. Je ena največjih tkanih preprog na svetu.

Tukaj lahko občudujemo tudi največji lesteneč na svetu (podatek velja za leto 2010, ko je bila končana gradnja mošėje), narejen iz pozlačenega jekla in iz 600 tisoč kristalov Svarovski. Tehta več kot osem ton, v višino meri 14 metrov. V mošėje je vsak dobrodošel. Tam je prostor zbranosti in odprtosti. Tudi za obiskovalca, ki prihaja od daleč.

Ko sem se po široki marmornati promenadi sprehodil proti koncu stare mestne četrti Muškata, kjer se morje dotakne utrd in sonce počasi tone za skalnate hribe, sem zaslišal tišino. Pred menoj je stala sultanova palača Al Alam – nenavadna in hkrati spokojna. Ni bila obdana z visokimi zidovi ali s čuvaji v uniformah. Le odprto dvorišče, popolna simetrija in presenetljiva barvna eleganca: modra, zlata in bela.

Palača stoji na mestu, kjer je že v 18. stoletju vladar imel svojo rezidenco. Sedanje stavbo so postavili leta 1972, ko je sultan

Kanyon Badi s smaragdno reko

Qaboos začel preobrazbo Omana v sodobno državo. Čeprav ni odprta za javnost, obiskovalci lahko pridejo do bližnjega dvorišča, kjer se odpira čudovit pogled na arhitekturni dragulj, umeščen med dve mogočni portugalski trdnjavi. Arhitekturno je palača izjemna. Njen modernistični slog se spaja s tradicionalnimi arabsko-islamskimi elementi. Visoki modro-zlati stebri dajejo vtis svečanosti brez razkošja. Streha lebdi kot razprta perut, pod njo urejeni arhitekturni hodniki vodijo v prostor, ki očem ostaja skrit.

Puščava Wahiba

Pot iz Muškata proti jugu se počasi spreminja – iz urbanega

okolja v prazno pokrajino, kjer asfalt izzveni in pot postane zlatorumena. Ko se začne pesek dvigovati v sipine, veš, da vstopaš v drug svet. Wahiba, puščava, ki ji domačini pravijo tudi Ramlat al-Wahiba, je prostor, kjer izgubiš občutek za čas in telefonski signal. Tukaj govori le še veter.

Vožnja s terencem po valovitih sipinah je kot plovba po zlatem morju. Naenkrat ni več smeri – le barve sonca in ritmično zibanje vozila. Ko sem stopil iz avtomobila in se zazrl v brezmejno rumeno pokrajino, sem prvič zares razumel pojem tišine. Ne kot odsotnost zvoka, temveč kot prisotnost – težka, globoka in sveta. Wahiba se razteza na

NAVDUŠITE NAS S POTOPISOM!
Z Novim tednikom naokrog

Avtorje najboljših treh potopisov čakajo LEPE NAGRADE!

BAGS & MORE GALANTERIJA
OFFICE & MORE PAPIRNIČA

Pokrovitelj akcije

Avtor potopisa z beduinom v puščavi Wahiba

Riž z nabodalem iz kameljega mesa

pri- b l i - žno 180 km dolžine in 80 km širine s sipinami, ki lahko dosežejo višino tudi do 100 metrov. Ta puščava ni le prazna pokrajina – je živ ekosistem, v katerem uspevajo redke rastline, plazilci, žuželke in celo ptice selivke. Raziskave so pokazale, da tam živi več kot 16 tisoč živalskih in rastlinskih vrst, kar puščavo uvršča med biološko pomembne regije Arabskega polotoka.

V beduinskem taboru, kjer sem prenočil, ni bilo elektrike in pravem pomenu. Le nekaj sončnih celic, preprosta svetloba in ogenj. A bilo je vse, kar sem potreboval. Sprejela me je skupina beduinov, ki so živeli s puščavo. Pogrinjek na tleh, dišeča jagnjetina, riž z začimbami, domač kruh – okus večnosti. Zvečer smo sedeli ob ognju. Nad nami ni bilo stropa, le milijoni zvezd. Beduinski moški je tiho igral na ud, tradicionalno godalo, medtem ko je ogenj poplesaval v njegovih očeh. Ni govoril veliko. Ni bilo treba.

Spal sem v šotoru, prekritem z debelimi odevami. Najprej sem slišal vsak šum, potem je postala puščava mati – zazibala me je v spanje, kot bi me objela Zemlja. Zjutraj sem se prebudil pred soncem. Splezal sem na sipino in opazoval, kako se svet spet rodi – najprej hladno siv, potem oranžen, nato zlat. Sence so ple-sale, veter je pel svojo pesem in pesek je šepetal zgodbe, starejše od besed.

Nizwa – mesto trdnjave, molitve in tržnice

Pot proti notranjosti Omana vodi skozi kamnito pokrajino, ki se zdi na prvi pogled suha in stroga. A za ovinki med gorami Hajar se odpre dolina, kjer med zelenimi nasadi datljevih palm leži mesto Nizwa – starodavna prestolnica imamatov, sedež znanja in trgovine. Kjer je danes umirjen vsakdan, je nekoč utripalo srce duhovne in vojaške moči.

V Nizwi sem občutil, da ima čas drugačno hitrost. Tam se zdi, kot da stoletja živijo vzporedno z današnjim dnem. Najprej me je osupnila veličastna trdnjava Nizwa. Njena masivna okrogla obrambna stolpa, grajena v 17. stoletju, sta s svojo višino nekoč varovala mesto pred napadi, danes tišino varujeta pred pozabo. Ko sem se povzpел na vrh stolpa, sem se zazrl na vse strani – mesto je bilo razprostrto kot živ mozaik palm, mošej, bazarja in gora v daljavi. Pogled naokoli je hitro zamenjal vonj – močan, pekoč, sladek – vonj souka, tradicionalne tržnice. Tukaj sem prvič zares začutil Oman s pomočjo vonja: žafran, kurkuma, kadilo in kava. Moški

v belih dišdašah so trgovali s posodami, z datlji in s tradicionalnimi noži kha-njar.

Kasneje sem imel srečo in doživel znan petkov živalski trg. Gre za ritual, ki se ni bistveno spremenil že stoletja. Možje vodijo koze in ovce v krogu in ponujajo cene, medtem ko jih morebitni kupci opazujejo. Nekaj zelo starodavnega je v tej tišini, prekinjeni le s klicanjem živali in z mehkim udarcem palice ob tla. Zdelo se mi je, kot da gledam dogodek izpred tisoč let.

Jabreen – utrdba učenosti in tišine

Na poti iz Nizwe sem zasledil modro tablo z napisom Jabrin Castle. Nisem vedel, kaj pričakovati – morda še ena trdnjava? A ko sem stopil skozi vhodna vrata, me je prevzel občutek, da ne vstopam le v vojaški objekt, temveč v palačo misli in ume-tnosti.

Trdnjava Jabreen je bila zgrajena v 17. stoletju pod pokroviteljstvom imama Bil'araba bin Sultana, ki je bil znan kot učen vladar. In ta duh učenosti še vedno prebiva v vsaki sobi. Prostor ni le obrambna postojanka – je dom modrosti: s prostori za študij, s knjižnico in čajnimi sobami, ki pripovedujejo o nekem bolj umirjenem, a veličastnem času.

Ko sem se povzpел po ozkih kamnitih stopnicah, sem se znašel v sobi z izrezljanimi lesenimi stropi, poslikanimi s cvetličnimi in z astralnimi vzorci. Svetloba je padala skozi majhna okna z mrežami in ustvarjala igro senc, ki je vsak prostor napolnila z nežno spokojnostjo. Tišina ni bila prazna – bila je napolnjena z zgodovino.

Nekatere sobe naj bi bile zvočno izolirane, da bi učenjaki lahko v miru razmišljali in molili. Drugje sem opazil skrite vhode, vodnjake, odprtine za strelske puške – opomin, da znanje nikoli ni povsem ločeno od sveta.

Ko sem stopil na streho, so se pred menoj odprla polja palm in majhnih vasi. Nisem občudoval le razgleda, temveč predvsem modrost časa, ki pravi: obramba ni vedno v moči – včasih je v znanju. Iz oddaljenih vasi sem slišal klice imamov k molitvi.

Med omanskimi gorami in wadiji

Ko sem zapustil puščavo in ravnice notranje Omana, sem mislil, da sem že videl vse obraze te dežele. A potem se je pred menoj začela dvigati gorska veriga Hajar. Pokrajina se je nenadoma zaprla vase, ceste so postale ozke in vrtoglave, kot da vstopam v svet skrivnosti, ki jih poznajo le kamni in veter.

Vožnja z džipom po teh gorskih poteh ni bila zgolj prevoz – bila je pustolovščina. Voznik, domačin z mirnim pogledom in izkušenimi rokami, je vodil terena čez ostre ovinke in skalne prehode s neverjetno samozavestjo. Občasno smo se ustavili, da sem lahko pogledal v globoke doline, kjer so se palme oklepale strmih pobočij kot zeleni izziv kamniti sivini. Osrčje teh gora je Jebel Shams, kar pomeni Gora sonca. Z višino približno 3.009 metrov je najvišja gora v Omanu in prava razgledna točka nad pokrajino. Na vrhu se zdi, kot da si nad svetom – zrak je hladnejši, pogled sega čez omanski Grand Canyon, wadi Ghul, ki se v globlino zarezuje s skoraj tisoč metrov visokimi stenami.

A tisto, kar me je zares prevze-lo, so bili wadiji – naravne doline, kjer voda teče med skalami in ustvarja naravna kopališča s turkizno modrino. V wadi Bani Khalid, enem najbolj znanih, sem sezul čevlje in potopil noge v vodo, hladno, čisto in živahno. Občutek je bil, kot bi se narava odločila nagraditi vsakogar, ki pride dovolj daleč.

Okusi Omana – med datlji, rižem in kavo

V Omanu sem hitro spoznal, da hrana ni le način preživetja – je dejanje gostoljubnosti. Nič ne izraža dobrodošlice bolje kot skleda datljev in majhna skodelica omanske kave. Omanska kava je blagega okusa, začinjena s kardamomom, včasih s cimeto ali z žafranom. Postrežena je v majhni skodelici brez ročaja, pogosto z datlji, ki s svojo sladkostjo uravnotežijo grenkobo napitka. Piješ jo počasi, po požirkih, saj gre za obred, ne le napitek.

Ob obrokih sem spoznal, da ima riž posebno mesto v oman-

Omanski tradicionalni ples

ski kuhinji. Spremlja skoraj vsako glavno jed – naj bo to jagnjetina, kozliček ali riba. Najbolj me je navdušila jed shuwa – praznična specialiteta, pri kateri meso več ur (ali celo dni) počiva v mešanici začimb, nato se počasi peče v podzemni peči, zavito v palmove liste. Rezultat je neverjetno mehko meso, ki se kar topi v ustih.

Na tržnicah in ob cestah sem srečeval tudi z uličnimi prigrizki in s sveže iztisnjeni sokovi iz manga, limete in datljev.

In za sladico? Halwa – gosta, lepljiva sladica iz datljev, rožne vode, žafrana, oreščkov. Prava omanska poslastica, ki jo postrežejo ob posebnih priložnostih, pogosto s kavo. Skodelica kave, skrbno nalita iz dolge bakrene džezve, je tihi znak spoštovanja. Ko mi je gostitelj podal kavo z desno roko, je nežno pokimal. Nato sem bil povabljen, naj sezujem čevlje in sedem na preprogo. Hrana je postavljena na velik pladenj na tleh – v krogu, sedijo vsi skupaj. Ni stolov, ni pribora. Je se z desno roko. Na sredini je bil velik kup aromatičnega riža, posutega s pistacijami in z rozinami, na vrhu pa mehka jagnjetina.

Po obroku so postregli halwo. Nato še eno skodelica kave. Zvezde nad nami, pesek pod nogami, oči mirne. Ni bilo več govorjenja – le občutek pripadnosti. Čeprav sem bil tujec, sem postal del kroga.

Ljudje Omana – tiha dostojanstvenost v beli dišdaši

Ko sem potoval po Omanu – od Muškata do Nizwe, skozi puščavo Wahiba in do wadijev med gorami – sem opazoval ne le pokrajino, ampak predvsem ljudi, ki so ji dajali dušo. In prav ti ljudje so mi pokazali,

kaj pomeni živeti s koreninami, v spoštovanju, z notranjo mirnostjo, ki se ne ponaša, temveč sprejema.

Oman ima približno 4,5 milijona prebivalcev, od tega je približno 60 odstotkov Omancev in 40 odstotkov tujcev – večino delavcev iz Indije, Bangladeša, Pakistana in s Filipinov, ki živijo in delajo v mestih, pristaniščih in gradbeništvu. A omanska identiteta ostaja močna in prepoznavna.

Pravi Omanec te bo pozdravil v beli dišdaši – dolgi halji, ki simbolizira čistost, spoštovanje in enost. Na glavi nosi kumah (okrašena kapa) ali massar (turban), ki je del vsakodne-vne elegance. Ženske, pretežno v črnih abajah, so pogosto zastrte, a z živahnimi detajli – s pisanimi robovi, z dragocenim nakitom in s toplim ter z radovednim pogledom.

Kljub konservativnemu videzu so Omančani odprti, vljudni in radovedni. Pogosto me je kdo ogovoril, me povabil na čaj ali mi zaželel dobrodošlico, še preden sem karkoli vprašal. Njihova gostoljubnost ni naučena – je vtkana v vzgojo. Ob mojem vljudnem vprašanju so se radi nastavili fotografskemu objektivu.

Večina Omancev je pripadnikov ibaditske veje islama, ki je znana po strpnosti, zmernosti in duhovni umirjenosti. Zato je Oman ena najbolj versko odprtih držav v arabskem svetu – v Muškatu stojita tudi krščanska cerkev in hindujski tempelj, ljudje različnih veroizpovedi živijo in delajo skupaj v spoštovanju.

Znotraj omanske družbe ima družina osrednjo vlogo. Pogosto živi skupaj več generacij, starejši uživajo velik ugled, otroci odrasčajo v moč-

ni skupnosti, kjer se še vedno prenašajo zgodbe, običaji in modrosti.

Kar me je najbolj ganilo, ni bilo le vedenje ljudi, ampak njihova umirjenost. Omančani ne hitijo. Ne dvigujejo glasu. Njihova komunikacija je pretehtana, gibanje počasno, odnos spoštljiv. V kulturi, kjer čas ni gospodar, se zdi, da je dostojanstvo pomembnejše od učinkovitosti.

Oman, tako oddaljen, a čudovit

Ko danes pomislim na Oman, ne vidim le pokrajin – vidim občutke. Vonj po kadilu, ki me je pozdravil že ob prihodu na letališče. Nežen nasmeš trgovca na tržnici, ki mi je ponudil datelj. Toplino puščavskega peska pod nogami in tišino, ki je govorila več kot le besede.

Ta dežela me je učila brez glasnih razlag – učila me je, da je mogoče živeti počasi, s spoštovanjem in v tišini, kjer vsak dan nosi modrost preteklosti. Spoznal sem svet, kjer se čast izkazuje s skodelico kave, kjer je skupen obrok sveta stvar, kjer se ljudje ne trudijo biti najglasnejši – temveč najbolj človeški.

Oman mi ni razkril le drugačnega prostora – razkril mi je drugačen način bivanja. Vsak pogled, vsaka palača, vsaka večerna zvezda nad puščavo so nosilo sporočilo: dovolj je, da si, da opazuješ in da si hvaležen.

In morda sem prav tam, med gorami Hajar, sipinami Wahibe in marmornimi dvorišči mošej in kulturnih ter vladnih ustanov, za trenutek občutil tisto, kar danes iščemo povsod – tiho srečo.

Inshallah, če bo bog dal, se morda še vrnem.

Lesteneč v mošaji Quabos

Prodajalec halwe na tržnici

Noč branja – pravljичno doživetje z Lilo Prap in Zvezdico Zaspanko

V OŠ Vojnik je bil tudi letos že tradicionalni projekt Noč branja, ki je spet pričaral noč prijetnega druženja. Na dogodku je sodelovalo 122 učencev, ki so dokazali, da knjige še vedno navdušujejo in povezujejo.

Poseben čar večeru je dodala naša gostja, priznana slovenska pisateljica in ilustratorica Celjanka Lila Prap, ki nas je s svojo prisrčnostjo, humorjem in zanimivimi zgodbami popeljala v svet domišljije.

Večer se je nadaljeval z ustvarjalnimi delavnicami. Ogledali smo si tudi predstavo Zvezdica Zaspanka v izvedbi dramskega krožka, ki deluje pod mentorstvom Monike Dimec.

A noč se s tem še zdaleč ni končala. Ko so potihnile zgodbe, ugasnile zadnje luči ustvarjalnih delavnic in se je slišal le še tih smeh, so se učenci s svetilkami v rokah odpravili v učilnice, ki so se za eno noč spremenile v čisto pravo pravljичno prenočišče. Med blazinami, spalnimi vrečami in knjigami so zaspali v svetu domišljije – tam, kjer se sanje prepletajo s pravljicami.

Zjutraj, še pred zajtrkom, nas je pot vodila na sprehod k cerkvi device Marije, kjer smo dihali svež zrak in uživali v prvih sončnih žarkih. Sledil je zajtrk, nato še ogled razstave risbic in izdelkov, ki so jih otroci ustvarili za projekt Noč branja.

EVA GORŠIČ

Biserni jubilej maturantov celjskega učiteljsišča

Šestdesetletnico mature so letos proslavili tudi nekdanji dijaki in dijakinje 5. a celjskega učiteljsišča, ki so maturirali leta 1965. Od 28 takratnih maturantov jih je živih še 22, srečanja se jih je udeležilo 15. Zbrali so se 19. junija v Celju.

To je bila ponovna priložnost za obujanje spominov na srednješolska leta, na dni, ki so jih preživeli skupaj, bodisi v šolskih klopih ali pri drugih dejavnostih, kot so bili plavalni in smučarski tečaj, kmetijska praksa, delovna brigada, ekskurzije in zaključni izlet po tedanji Jugoslaviji, hospitacije, pedagoška praksa in še marsikaj. Šalili so se, da so »biserna generacija«, ki je kljub težkemu povojnemu času, v katerem je odrasčala, in zahtevnemu delu v šolstvu ohranila vedrino in optimizem. Večina je ostala zvesta svojemu poklicu vse do upokojitve, nekaj se jih je preusmerilo na druga področja. Ponosni so na prehojeno pot ter veseli, da so dobro opravili svoje poslanstvo. Spomnili so se tudi že pokojnih sošolcev in profesorjev, ki so pomembno zaznamovali njihov skupni čas, zato so nanje ohranili najlepše spomine. Žal je nekaterim še živečim udeležbo na srečanju preprečila bolezen in so jih zelo pogrešali. Na srečanje jih bo spominjala tudi pripomba s fotografijo šolske stavbe, kjer so preživeli pet dragocenih let svoje mladosti, ter spominska fotografija, ki je zaradi okroglega 60-letnega jubileja še posebej dragocena.

PAVLICA MOŠKON

(Foto: Boris Moškon)

PISMA BRALCEV

Judo je šport močnega telesnega stika

Zaradi aktualnih dogodkov se bo o judu najbrž v prihodnjih dneh še veliko govorilo. Prav zato se zdi smiselno pojasniti nekatere specifičnosti tega športa, ki jih širša javnost pogosto ne pozna. Judo ni le eden najbolj trofejnih slovenskih olimpijskih športov, temveč je tudi šport izjemne zahtevnosti, tako telesne kot duševne.

Judo je šport pronicljivosti, potrpežljivosti in vztrajnosti. Hkrati je tudi šport moči, hitrosti in telesnega stika – morda celo športa z največ telesnega stika med dvema posameznikoma. V judu se bora dobesedno dotikata ali sta celo sprjeta skozi celoten dvoboj. A ta dotik ni naključen – gre za visoko razvit način taktilnega »poslušanja« nasprotnikovega telesa. Z dotikom, napetostjo in s pritiskom judoist zaznava ravnotežje nasprotnika, zaznava spremembe v napetosti mišic in predvideva njegove naslednje gibe.

Pri izvedbi meta – večine metov – je nujno, da se telo bora čim bolj približa telesu nasprotnika – cilj je vzpostaviti skupno ravnotežno os, okoli katere bo izveden met. V

parternem delu borbe (na tleh) si judoist prizadeva, da z lastnim telesom prekrije nasprotnikove ključne podpirne točke in ga dobesedno pribije ob tla. Pri davljenju in vzvodih bora zaupata drug drugemu, da bo nasprotnik v trenutku predaje prvega ali na sodnikov znak takoj prekinil tehniko.

Učenje juda poteka večkanalno: slušno (s pomočjo trenerjeve razlage in njegovih navodil), vizualno (s pomočjo prikaza tehnike) in kinestetično (s pomočjo telesnih popravkov izvedbe). Tudi palica je lahko trenersko orodje – na primer v gimnastiki, kjer trener med izvajanjem telovadnega elementa z nežnim dotikom ali udarcem po nekem delu telesa opozori gimnasta na napačno izvedbo. Gre za taktilno informacijo, ki telesu takoj sporoči, kje je napaka, pogosto hitreje in bolj natančno kot besedna razlaga. Podoben princip velja tudi v judu – dotik, udarec je sredstvo učenja, ne nadvlade.

V zaključnih fazah treninga judoisti pogosto drug drugemu pomagajo tudi pri sproščanju mišične napetosti: z bočnim valjanjem po telesu, s hojo po delih z veliko mlečne kisline ali z masažo – kar je starodavna praksa, prisotna v številnih borilnih tradicijah. V teh dejanjih ni nič intimnega, temveč gre za tovarštvo in samopomoč v napornih trenajskih pogojih.

Judo je zahteven šport. Zdržati 15 ali 20 let treningov, tekem in poškodb, pogosto brez dneva brez bolečin, je dosežek, ki pripada le redkim. Tistim, ki se zavestno odločijo za to pot. Judo je nastal iz bojne veščine jiu-jitsa in brez telesne intenzivnosti ne more obstajati. Za najvišjo raven tekmovalcev pa sploh.

Laična presoja dogajanja v borbi je pogosto površna. Mnogi ne vedo, da imajo vrhunski športniki močno razvite mišične steznike, ki brez težav prenesejo obremenitve, pritiske in udarce, ki bi bili za povprečnega človeka nevarni, boleči ali celo usodni. Zato je ocenjevanje intenzivnosti tehnik in njihove (ne)primernosti brez razumevanja fizične pripravljenosti tekmovalcev lahko zelo zavajajoče.

Meja med maksimalnim drilom in torturo zna biti zabrisana. Spomnite se ob tem trpljenja Petre Majdič, ki je s poškodovanim rebrom prišla do bronaste medalje, ali Ane Velenšek, ki je s težko poškodbo noge uspela osvojiti bron na olimpijskih igrah.

RADO KRUSIČ, Žalec

Mepi – učenje za življenje

V OŠ Frana Kranjca Celje že osem let izvajajo projekt Mepi – mednarodno priznanje za mlade. Mladostniki pridobivajo v njegovem okviru znanje na neformalen način, predvsem izkustveno, ko tekmujejo sami s seboj, in sicer na področju športa, veščin, prostovoljstva in pustolovskih podvigov. S predanostjo, soočanjem z izzivi, skupinskim delom, z vztrajnostjo in vrednotami, ki jih razvijajo v procesu učenja, se na koncu soočijo s pravo pustolovsko odpravo.

Po mnogih učnih urah v razredu, pisanju dnevnikov, učenju različnih veščin, urah prostovoljstva, kondicijskih treningih in poskusni odpravi smo se v začetku julija podali na svojo zadnjo preizkušnjo MEPI- kvalifikacijsko odpravo po Pohorju.

Z ustrezno pripravljenimi nahrbtniki, s kompasi in kartami območja, kjer smo hodili, smo se z Gorenja v zgodnjem dopoldnevu odpravili proti Rogli oz. Koči na Pesku. Pri orientaciji so nam bile v pomoč kontrolne točke in markacije planinskih poti. Dobro nam je šlo, niti enkrat nismo zašli.

Spremljalo nas je lepo sončno vreme in ob približno 14. uri smo po zadnjem strmem delu prišli na Jurgovo, nato smo se povzpeli še na stolp na Rogli. Ob treh smo kljub utrujenosti postavili štiri šotore in si skuhalo kosilo. Izjemno nam

je teknilo. Tudi hrenovke so nam šle v slast, spekli smo jih na tabornem ognju, ki smo ga pripravili sami.

Preostanek dneva je bil sproščen v druženju, igri, klepetu in krajšem nočnem pohodu, dokler nismo ob 11. uri zvečer »popadali« v šotore, da bi bili pripravljeni na izzive drugega dne.

Naslednje jutro smo vstali zgodaj, si pripravili zajtrk, pospravili tabor in se dobre volje odpravili proti Osankarici. Pot ni bila prezahtevna, vodila je po planjavah in pohorskih gozdovih, a štiri ure

hoje nas je vseeno utrudilo. Ob 13.30 smo dosegli cilj.

Vsem nam je uspelo opraviti kvalifikacijsko odpravo: Larisi, Tanji, Zali, Stašu, Tinu, Žigi, Luki, Marcelu, Nejcu, Jakobu, Boru! Uspelo nam je zaradi dobre kondicijske pripravljenosti, znanja in izkušenj, strpnosti, sodelovanja, solidarnosti in tudi zaradi predanih mentoric, ki so budno spremljale naše korake in napredek. Čestitke vsem! Super smo in Mepi je zakon!

MARTINA KROFLIČ,
mentorica Mepi

Godba Liboje na mednarodnem festivalu pihalnih orkestrrov

Glasbeniki Godbe Liboje so se 7. junija udeležili 17. mednarodnega festivala pihalnih orkestrrov na hrvaškem otoku Mali Lošinj. Na njem se je predstavilo devet orkestrrov iz Slovenije in Hrvaške, skupaj se ga je udeležilo približno tristo petdeset glasbenikov in mažoret. V soboto popoldne so godbe najprej zakorakale po mestni promenadi ob morju, za zaključek promenadnega dela sta sledili še dve skupni skladbi, ki so ju odigrale vse godbe skupaj. Čudovito je bilo slišati toliko glasbenikov igrati hkrati. Sledil je koncertni program in vsem je uspelo pričarati odlično vzdušje pod odrom in na njem. Libojski godbeniki so z vrhunsko izvedenim programom in s številno udeležbo, letos jih je bilo kar 34, lepo predstavili občino Žalec in Savinjsko dolino. Preostanek konca tedna so preživeli na obali, nekateri v senci, drugi v morju, saj je Jadransko morje letos že v začetku junija prav vabilo s svojo modrino in toplino.

VITA GRADIČ

Otroški glasovi zveneli v Predsedniški palači

Na dan državnosti, 25. junija 2025, je za Osnovno šolo Antona Aškerc Rimske Toplice nastopil prav poseben trenutek. Otroški pevski zbor Sončki je s ponosom sprejel povabilo Urada predsednice Republike Slovenije za sodelovanje v programu dneva odprtih vrat v Predsedniški palači. V treh različnih terminih so naši mladi pevci s pesmijo pozdravili obiskovalce in soustvarili praznično vzdušje, ki vsako leto poveže državljane v skupnem duhu slovesnega praznovanja.

Pod vodstvom zborovodkinje Alenke Štigl OPZ Sončki izstopa po čustveni izraznosti, s katero vedno znova nagovori poslušalce. Njegov pester repertoar zajema tako slovenske ljudske kot tudi sodobne zborovske skladbe, ki jih pevci izvajajo z neizmerno srčnostjo in predanostjo. Posebej so ponosni na lanski nastop na državnem tekmovanju otroških pevskih zborov v Zagorju, kjer so prejeli zlato priznanje z odliko in se uvrstili na 3. mesto med otroškimi pevskimi zbori. Aprila letos so dosegli pomemben mejnik na svoji glasbeni poti, saj so prvič nastopili zunaj meja Slovenije. V Požegi na Hrvaškem so na 10. mednarodnem pevskem tekmovanju Vallis Aurea Cantat osvojili zlato priznanje, prvo mesto in prestižno veliko nagrado grand prix. Ta izjemen uspeh je potrditev njihovega trdega dela, talenta in močnega skupinskega duha.

V Predsedniški palači se je OPZ Sončki uvodoma predstavil s pristrčno slovensko ljudsko skladbo Čuk se je oženil v priredbi Walterja Lo Nigra. Ob klavirski spremljavi Nine Mole in ob mladi violinistki Ivi Razboršek so pevci pričarali pravo poročno slavlje, polno veselja in domačnosti. Sledila je močna in ritmična skladba Junak, delo mladega slovenskega skladatelja Tineta Beca na besedilo pesnika Toneta Pavčka. Pesem nosi sporočilo poguma, srčnosti in vztrajnosti – vrednot, ki so danes še posebej pomembne.

Na vsakem nastopu so bili poleg številnih obiskovalcev prisotni tudi pomembni predstavniki Urada predsednice Republike Slovenije. Na enem od nastopov se je zbranim pridružil tudi predsedniški par – predsednica Republike Slovenije dr. Nataša Pirc Musar s soprogom dr. Alešem Musarjem. Oba sta mlade pevce pozdravila s toplino in pristnim navdušenjem, ki je bilo opazno v vsakem njunem pogledu. Ob zaključku nastopa je predsednica zbor nagradila s toplo gesto – stoječimi ovacijami, ki so za Sončke pomenile nepozabno priznanje in posebno čast.

Ob zadnji pesmi Tebi, Slovenija so se v očeh številnih obiskovalcev zalesketale solze ponosa in ganjenosti. Pevci so s svojo iskrenostjo in čustveno interpretacijo skladbe ponovno dokazali, da glasba povezuje, navdihuje in krepi ljubezen do domovine. Ob tako čudovitem prazniku je OPZ Sončki ponovno zasijal ter pustil pečat, ki bo pevcem še dolgo ostal v spominu.

ALENKA ŠTIGL

Se kmalu obeta nov program letalskega tehnika?

Predsednik Državnega sveta Republike Slovenije Marko Lotrič je v petek, 13. junija, obiskal Šolski center Celje. Povod za njegov obisk je bila izjemna raziskovalna naloga Optimizacija službe za helikoptersko nujno medicinsko pomoč in reševalne misije, ki sta jo pod mentorstvom Neja Zalokarja pripravila dijaka Srednje šole za strojništvo, mehatroniko in medije Vid Čeplak in Aleksander Štiberč.

Raziskovalna naloga podrobno opisuje trenutno stanje službe za helikoptersko nujno medicinsko pomoč, zakonske okvire njenega delovanja ter osvetljuje izzive, ki ovirajo njeno optimalno delovanje. V jedru naloge so predstavljeni konkretni predlogi za odpravo omejenih težav, od standardizacije flote, vzpostavitve novih baz, predstavitev uprave pod okrilje civilne zaščite do uvedbe novih izobraževalnih programov za pilote zrakoplovov in letalske mehanike. V nalogi sta poudarjena pomen stabilnega financiranja te ključne službe ter nujnost vzpostavitve mednarodnega sodelovanja na mejnih območjih.

Prav zaradi številnih premišljenih in izvedljivih predlogov je naloga navdušila predsednika državnega sveta, ki je ob njenem predstavljanju izrazil tudi razmislek o možnostih uvedbe novega izobraževalnega programa. Ob obisku v Celju je dejal: »V Državnem svetu RS smo o helikopterski nujni medicinski pomoči že razpravljali. Seznanjen sem s pomanjkanjem pilotov v Sloveniji in s tem, da so se po razpadu Adrie številni zaposlili v tujini. Slovenija vsekakor potrebuje pilote, zato je smiselno razmisliti o danes predstavljenem predlogu, programu letalskega tehnika oziroma pilota. Nedvomno gre za priložnost tako za državo kot za gospodarstvo.«

V zaključnem delu obiska si je ogledal strokovne delavnice, prisluhnil dijakom, ustanoviteljem podjetja I care, ter spoznal ekipo mladih robotkarjev, ki se bo kmalu odpravil na svetovno prvenstvo v Brazilijo. V znak hvaležnosti je prejel tudi slikanico Magična mavrična dežela, delo naših dijakov in mentorjev, ki nagovarja pomembno temo sprejemanja drugačnosti, izziva, s katerim se šole danes pogosto soočajo.

MATEJA ZORKO PAVŠAR

Lukas Grum bo nastopil kot solist z Dunajskimi simfoniki

Dijak vzporednega izobraževanja umetniške gimnazije Šolskega centra Velenje Lukas Grum (1. UI), izjemen flavtist, je bil izbran med štiri soliste, ki bodo oktobra 2025 nastopili z Dunajskimi simfoniki v znameniti Koncertni hiši na Dunaju (Konzerthaus Wien).

Lukas se je uvrstil med najboljše v sklopu avdicije, ki je bila kot del avstrijskega državnega tekmovanja Prima la musica. V izjemno zahtevnih razmerah – z le nekaj dnevi za pripravo – je odlično zaigral Mercadantejev Koncert za flauto in prepričal žirijo. Med 65 prijavljenimi iz vse Avstrije je bilo med finaliste izbranih deset mladih glasbenikov,

štirje (med njimi tudi Lukas) bodo nastopili kot solisti z orkestrom. Lukas je edini flavtist med izbranimi – iskrene čestitke njemu in mentorju Jerneju Marinšku, prof. za izjemen dosežek! Ponosni smo, Lukas!

URŠKA ŠRAMEL VUČINA, Gimnazija, Šolski center Velenje

E-kolesa: od spremembe prevoza do spremembe načina življenja vaše družine

RIESE & MÜLLER

www.newbike.si

Najboljša e-kolesa za nepozabno družinsko kolesarjenje

Družinska e-kolesa niso le modna muha. So rešitev, ki jo izbere vedno več družin po Evropi. In tudi v Sloveniji že najdemo vrhunsko ponudbo, ki jo lahko preizkusite, občutite in vzljubite.

Vedno več mladih staršev, zlasti v mestih, pripoveduje, kako jim je družinsko električno kolo preoblikovalo vsakdan. Tam, kjer so bile prej jutranje vožnje stresne in logistično zahtevne, je zdaj čas za sproščene pogovore z otroki, za petje najljubših pesmic ali celo dremež v varnem otroškem sedežu. Otroci vzljubijo občutek vetra v lasih in pogled na utrip mesta, ki ga iz avtomobilskih sedežev nikoli niso zares doživeli. Starši poročajo, da so opravljeni na kolesu postali nova dnevna sprostitiv – skočijo na kavo, v trgovino ali po opravkih kar mimogrede, brez težav s parkiranjem. Na delo pridejo hitreje kot z avtom, brez zastojev, in ob tem naredijo še nekaj dobrega zase – tako fizično kot psihično. Vožnja z e-kolesom združuje gibanje, svež zrak in občutek svobode, ki ga znotraj jeklene pločevine preprosto ni.

Družinsko kolesarjenje je nova rutina, nova kakovost življenja in pogosto tudi nepričakovan vir vsakodnevnega veselja.

Kako izbrati pravo družinsko e-kolo?

Ob vseh možnostih, ki smo jih našli, se poraja vprašanje, katero kolo je pravo za vas.

Razmislite o:

- število otrok: potrebujete eno ali dve sedišči?
- terenu: živite na ravnini ali v hribovitem okolju?
- prostoru: imate prostor za večje kolo, ali iščete nekaj bolj majhnega?
- proračunu: želite vrhunec ali optimalno rešitev z najboljšim razmerjem?

Bodite del spremembe – vozite otroke v vrtec in šolo drugače

Ni boljšega občutka kot slišati nasmejanega otroka na prednjem sedežu, ko se skupaj peljete skozi jutranji hlad ali ob večerni svetlobi sončnega zahoda. Električna kolesa ne spremenijo samo vašega prevoza – spremenijo način življenja vaše družine.

Otroci so bolj povezani z naravo.

Starši se z gibanjem sprostijo. Družina pridobi dragocene skupne trenutke.

Ste pripravljeni? Pridite na testno vožnjo!

Na spletni strani Kolesa NewBike – <https://www.kolesa-newbike.si/top-druzinska-e-kolesa/> – najdete šest najboljših modelov koles, ki jih trgovina ponuja – od prestižnih nemških znamk do cenovno dostopnih in zanesljivih mestnih pomočnikov. Vsi modeli so na voljo za ogled in preizkus. Lahko rezervirate testno vožnjo, se posvetujete z izkušenimi svetovalci in poiščete tisto, kar bo za vašo družino najboljša odločitev. Veselijo se vašega obiska!

Riese & Müller Load4 75 Touring – inteligentna alternativa avtomobilu

Kolo je zasnovano za družinsko kolesarjenje – za aktivne družine, mestne pustolovce in vse, ki iščete svobodo gibanja brez kompromisov. Kjer se končajo omejitve običajnih koles, Load4 75 šele začne: z vrhunsko tehnologijo, izjemno nosilnostjo in s prilagodljivostjo vam omogoča, da prevažate otroke, nakupljene stvari, celo orodje – in to udobno, hitro ter z

občutkom vožnje razkošnega enoprostorca na dveh kolesih.

Riese & Müller Multicharger2 Mixte GT Family – družinska pustolovščina na dveh kolesih

Vsestransko električno kolo, idealno za družinsko kolesarjenje. Za vse, ki iščete zanesljivo in udobno prevozno sredstvo za vsakodnevne opravke ali daljše izlete. S skupno nosilnostjo do 175 kilogramov in z možnostjo prevoza dveh otrok ali večjega tovora je idealno za družinske izlete ali mestne opravke.

Moustache Lundi 20.3 – vaša neomejena svoboda na dveh kolesih

Zasnovan za mestne družine in aktivne posameznike, ki želijo zamenjati avtomobil za bolj trajnostno, a še vedno zmogljivo rešitev. Kompaktna dolžina 185 centimetrov omogoča preprosto manevriranje po mestnih ulicah, parkiranje v dvigalu ali celo shranjevanje pokončno. S pomočjo motorja Bosch Cargo Line in z baterijo PowerPack 500 Wh (omogoča možnost nadgradnje z dodatno baterijo za doseg do 233 kilometrov) je vožnja lahka tudi pri polni obremenitvi. Zasnovano je za tiste, ki iščajo zanesljivo prevozno sredstvo za

vsakodnevne opravke, prevoz otrok ali večjih tovorov, hkrati pa želijo prispevati k bolj trajnostnemu načinu življenja.

Tomos Cargo Fat 2 Longtail – sodobna rešitev za mestno mobilnost

Združuje robustnost, zmogljivost in praktičnost. Zasnovano je za tiste, ki iščejo zanesljivo prevozno sredstvo za vsakodnevne opravke, prevoz otrok ali večjih tovorov, hkrati pa želijo prispevati k bolj trajnostnemu načinu življenja.

Tomos E-Cargo 3 – vaš zanesljiv partner za opravke v mestu

Tomos E-Cargo 3 združuje moč, prostornost in udobje. Zasnovan je za prevoz do štiri otrok ali večjih tovorov, kar ga naredi idealnega za mestne družine ali podjetnike, ki potrebujejo učinkovito rešitev za prevoz.

Cortina E-U4 Transport – ko eleganca sreča uporabnost

Cortina E-U4 Transport je mestno električno kolo, ki združuje nizozemsko oblikovanje, praktičnost in zanesljivo tehnologijo. Zasnovano je za vsakodnevne vožnje po mestu, nakupe ali prevoz otrok, saj ponuja udobno in varno izkušnjo.

KOLESA NewBIKE ELEKTRIČNA KOLESA

S STILOM IN SUBVENCIO

PUCH, RIESE & MULLER, CORTINA, MOUSTACHE, PONY, MAMMUT

Vabljeni na testno vožnjo, za več informacij nas kontaktirajte:

www.newbike.si

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

W: birobot.si
T: (03) 425 6100

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Rubriko ureja Osrednja
knjižnica Celje.

Narodna čitalnica v Šmarju pri Jelšah (1)

Čitalnice veljajo za posebno slovensko zgodovino, saj so poudarjale slovensko besedo in spodbujale nacionalno identiteto pri Slovencih. S svojim izobraževalnim in razvedrilnim programom so nagovarjale slovenski narod v mestih in na podeželju. Poleg plesa in vese-

lic so bile del čitalniškega programa tudi glasbena in gledališka dejavnost ter različna predavanja, govori in razprave. V okviru čitalnic so nastajale knjižnice, ki so jih imenovali »narodne bukvarnice«, in so ponujale skromen knjižnični fond s knjigami, ki so jih knjižnici velikokrat

podarili duhovniki, učitelji in premožnejši krajani. Čitalnice so knjige kupovale pri založbi Slovenska matica, na izbiro pa so imele tudi slovenske in tuje časopise. Na slovenskem ozemlju tedanje Avstrije so čitalnice v razmahu nastajale med letoma 1860 in 1900. Njihovo odprtje so pripravili zelo

slovesno, z okrasitvijo prostora in s posebnim kulturnim programom. Godba je zaigrala slovenske budnice, ljudje so čitalnici vzklíkali »živijo« in »slava ji!«, odprtje pa so obiskali tudi gostje iz drugih slovenskih čitalnic. Slovesnost so zaključili s plesno veselico. Podobno so leta 1883 otvorili tudi Naro-

dno čitalnico v Šmarju pri Jelšah. Svobodomiselní, izobraženi in narodnozavedni Šmarčani so med prebivalci šmarskega trga in okolice s pestrim kulturnim programom v okviru čitalnice širili slovensko kulturno in narodno zavest. V Šmarju je zaživelo kulturno življenje. Iz čitalnice se je postopoma

razvila današnja Knjižnica Šmarje pri Jelšah, ki je v preteklih desetletjih delovala pod različnimi pogoji, vendar je ves čas ohranjala in bogatila poslanstvo nekdanje čitalnice.

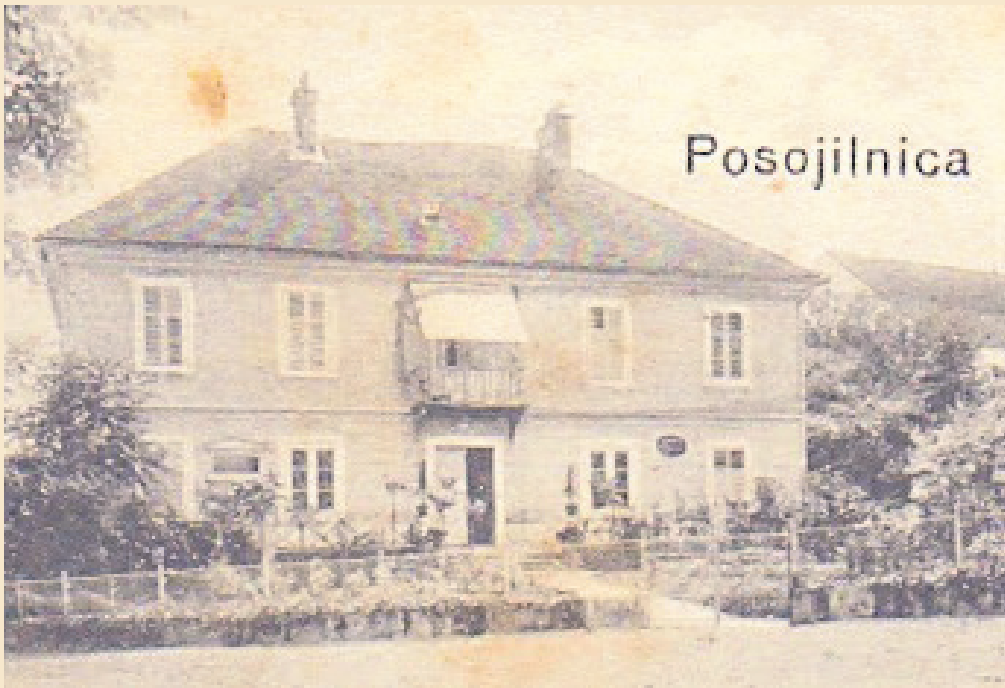
Se nadaljuje.
Mateja Žagar,
knjižnica Šmarje pri Jelšah

Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah, 1908 – hiša dr. Huga Kartina

Leta 1892 se je v Šmarje priselil znan rodoljub, odvetnik dr. Franc Jurtela. S svojimi izkušnjami in bogatim znanjem se je takoj zavzel za ustanovitev hranilnice in posojilnice ter bil tudi uspešen, kot ustanovitelj so

pristopili vsi najuglednejši in najvplivnejši ljudje vsega okraja. Največji dobrotnik med ustanovitelji šmarske Posojilnice in hranilnice pa je bil dr. Hugo Kartin, ki je hranilnici že od začetka njenega delovanja nudil

brezplačen prostor v svoji hiši, po prezgodnji smrti leta 1895 pa je hišo posojilnici in hranilnici tudi zapustil. Od leta 1883 je v Kartinovi hiši imela svoje prostore tudi šmarska čitalnica.

JAVNO VODSTVO
NEDELJA, 20. JULIJ 2025 |
OB 11.00 | STARA GROFIJA

ALMA M. KARLIN - POTI

ODPIRALNI ČAS:
TOREK - NEDELJA: 10.00 - 18.00
PONEDELJEK, PRAZNIKI: ZAPRTO

VSTOPNINA
ODRASLI: 9€
MLADINA: 5€
UPOKOJENCI: 7€

INFORMACIJE:
WWW.POKMUZ-CE.SI / MUZEJ@POKMUZ-CE.SI
03/42 80 962 / 031 612 618

ALBUM S CELJSKEGA

Ob žetvi na kmetiji Blaža Kurnika, Govce nad Laškim, 1950

Vas Govce, ki je dobila svoje ime po bližnjem hribu Golec in so jo sprva imenovali Golce, je bila po drugi svetovni vojni preimenovana v Govce. Vas se po ustnih virih omenja že leta 1265. To je bilo naselje sedmih kmetij – štiri so nastale v središču okrog cerkve, tri na obrobju. Ukvarjali so se izključno s kmetijstvom. Poleg obdelovanja zemlje jim je dohodek prinašalo tudi vino iz vinogradov na južni strani Trnovega hriba. Gojili so govedo in drobnico. Ko je na prelomu 19. v 20. stoletje trtna uš uničila vinograde, so gričevje zasadili z jablanami in hruškami ter poskrbeli, da so pridelek dobro unovčili rudarjem iz bližnjih premogovnikov s prodajo jabolčnika, hruškovca in suhega sadja. Gozd pa so imeli za najboljšo naložbo v hudih časih. Vas je bila samooskrbna, saj so znotraj vasi reševali tudi obrtno dejavnost. Verni Govčani so svojo cerkev po napadu turške vojske obnovili in jo leta 1545 imenovali po sv. Mariji Magdalení. Redno so zahajali v cerkev in veljali za visoko moralne ljudi, ki so živeli v strpnem medsebojnem odnosu in si pomagali. V drugi polovici 18. stoletja so lastniki zemljišč pridobili premogokopne pravice in začeli odkopavati energetsko kakovosten rjavi premog. Lastniki premogovnika so se dolgo izogibali dejanj, s katerimi bi lahko zaradi rudarjenja ogrozili varnost vasi. V 60-ih letih 20. stoletja so se v Rudniku Laško odločili za odkop ocenjenih 60.000 ton premoga. S tem je bila zapečatená usoda vasi. Tla so se začela posedati, hiše in cerkev rušiti, prebivalci pa seliti.

Vir: Vas Govce – ujeti spomin vasi, ki je več ni: raziskovalna naloga, avtorica Špela Klopčič, 2022

Avtor fotografije: Marjan Nemec (po domače Kručev Marjan)
Fotografijo hrani: Milan Gozdníkar
Prispeval: Gvido Jeran

Od leve proti desni: Silva Diaci, poročena Nemec, po domače Kručeva Silva, živi v Sedražu, stara 92 let; Justina Gozdníkar, po domače Knešakova Justika s Trnovega hriba; Veronika Žohar, po domače Brgomaževa Veronika; Frida Diaci, mama Silve Diaci, poročene Nemec; farovška Micka, nazadnje stanujoča v Veliki Pirešici (gostilna Fervega).

Rubriko pripravlja: Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Celje
INFO: srecko.macek@knjiznica-celje.si

Medijski pokrovitelj: Novi tednik
Vir: www.kamra.si, Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Znanec mi je povedal, da ga je soseda povabila na kavo, se slekla in rekla, da si lahko vzame, kar hoče. On pa je rekel, da tangic ne potrebuje, in je vzel stensko uro.

Samo pri nas v Sloveniji dobiš odgovor na vprašanje:
»Kaj delaš?«
»Nič, v službi sem!«

Odločil sem se. Ne bom več iskal žene. Poiskal bom naftno vrtino. Je lažje.

Z mozem sva se odločila, da ne greva nikoli več spat jezna drug na drugega. Budna sva že od sobote ...

Na Facebooku sem objavil, da iščem ženo. Javilo se je 150 moških, rekoč: »Vzemi mojo!«

»Očka, jaz bi sladoled!«

»Tudi jaz bi ga, sonce moje, vendar nama je mama dala denar samo za 3 piva.«

»Očka, ali je res, da v nekaterih afriških državah mož spozna ženo šele po poroki?«
»Sine, tako je v vseh državah sveta!«

9 od 10 moških je potrdilo, da ima žena vedno prav. Enega, ki je to zanikal, pa od takrat pogrešajo!

»Dragi, dajva malo uživati ta vikend.«

»Odlično! Vidiva se v ponedeljek.«

Oven

Srčni izvoljenec vam bo naklonjen in Venera vam bo pomagala do učinkovitih preobratov. Skupne ure bodo precej učinkovite, polne pozitivnih preobratov in sladkih radosti. Naredili boste zanimiv in poučen načrt, kar bo prineslo nagrado. Mars vam bo pomagal razumeti širšo sliko na delovnem mestu in tako pridobite več volje. Odkriti boste morali, na katerem področju bo treba opraviti analizo. Čas bo primeren, da ugotovite, kam je modro vlagati energijo. Sprostili vas bosta narava in glasba.

Bik

Napredek časa prihaja prav skozi opazovanje, pogovor. Srečo boste našli v intimnosti doma. Če boste pri srčnem izvoljencu pridobili zaupanje, se bodo zadeve odvijale v iskani smeri. Neptun vam bo prinesel duhovna razpota in romantične preobrate na bolje. V ospredju bodo nove vrednote in pričakovanja, ki vam bodo v ponos in oporo. Pridobili boste koristne informacije. Rdeča nit bodo odnosi in sodelovanje. Spremljala vas bo magnetična energija in kos boste vsem nalogam in obveznostim.

Dvojčka

Mars vam bo podaril nekaj drznosti in tako boste znali narediti korak naprej. Energijo vam bo povrnila zlata barva, ki vas bo povezala z energetskega vidika. Pomoč vam bodo ponudili tudi sodelavci, kar bo prineslo skladnost. Dogodki se bodo v tem tednu odvijali v pričakovani smeri, kar vam bo okrepilo samozavest. Modro bo, da dobro preberete drobni tisk in temeljito razmislite o nadaljnjih priložnostih. Mars vam bo okrepil fizično energijo in prinesel ugodna spoznanja na področju prijateljstva.

Rak

Venera vam bo prinesla brezpogojno ljubezen in notranji navdih. Srčni izvoljenec bo postopoma sledil vašim namigom in sledile bodo spremembe, ki vam bodo v ponos in oporo. Romantično bo. Merkur vam bo prinesel paleto informacij in dobrih iztočnic za napredek. Na mnogo zadev boste pogledali z drugega zornega kota in tako našli ravnovesje. Denarno bo to produktiven teden. Koristila vam bosta izrazna umetnost ali zapisovanje občutkov. Zdi se, da boste lahko upravičeno ponosni na svoje dosežke.

Lev

Vaša pričakovanja bodo kmalu nagrajena in po zvezdnih namigih boste naredili korak naprej. Dejstvo je, da bodo prijetne energije tiste, ki najdejo ključ do srca. Uran vam bo prinesel plodne zamisli in tako se bodo zadeve obrnile v iskani smeri. Poglobili se boste v paleto obveznosti in modro bo, da svoje mnenje poveste po temeljitem razmisleku. Kolo usode se bo zavrtelo v vašo korist in tako boste imeli več časa za raziskovanje, učenje in pridobivanje informacij.

Devica

Narediti bo treba načrt, kam vlagati energijo in kako pridobiti dodatno motivacijo. Pomembno bo, da se boste pogovorili in našli ravnovesje in skladne energije. Ostro oko bo opazilo malenkosti in Venera vam bo pomagala, da boste našli primerne besede, ki lahko prinesejo tako rešitev kot nagrado. Merkur vam bo pomagal do bilance, treba bo prebrati tudi drobni tisk. Po zvezdnih namigih se vam bo okrepila intuicija, Mars vam bo podaril nekaj rešitev.

Tehtnica

Venera vam bo prinesla notranjo moč in pogum, tako boste našli kar nekaj kreativnih rešitev. Pogovori bodo pot do uspeha. Teden bo v znamenju ravnovesja in skladnih preobratov, kar bo prineslo tudi srečo in zadovoljstvo. Dovolite si narediti korak naprej, to bo prineslo zaupanje in moč. Dovoliti si boste morali, da prekinete naučene vzorce in se začnete odzivati z novo energijo.

Škorpion

Srčnemu izvoljencu boste znali dokazati svoje stališče, a kljub vsemu ne bo vse po vaše. Mars vas bo korak za korakom učil prilagodljivosti in kos boste vsem obveznostim v odnosu. Skupini sprehodi bodo prinesli ravnovesje in skladnost. Odnosi na delovnem mestu bodo pokazatelj, kaj morate spremeniti in do katere mere. Daleč v ospredju bodo tudi duhovna znanja. Mars vam bo pomagal do dobrih idej, tako boste kos vsem nalogam.

Strelec

Romantična energija vas bo prav polepšala. Osvobodili se boste nekih bremen. Poglobiti se boste morali v paleto obveznosti in hkrati ugotoviti, kdo vašo pomoč resnično potrebuje. Ključen izziv tedna bodo odnosi in pomembno bo, da se boste znali prilagoditi. Jupiter bo prinesel dodatna znanja, ki vam bodo okrepila samozavest in vam podarila zaupanje. Štele bodo lepe besede, kajti tako lahko pridobite uvid, kaj morate spremeniti in do katere mere.

Kozorog

Namig tedna je, da napišete pismo ljubljene osebi. Počasi se daleč pride, to bo vaš moto in v tem se skriva tudi uspeh. Po temeljitem razmisleku boste izbrali pravo pot in boste nagrajeni za tisto, kar boste dobro opravili. Venera vam bo prinesla harmonične rešitve in tako boste ponosni nase. Kljub vsemu bodite preudarni in preverite ključne informacije. Veselje s seboj prinaša tudi ravnovesje, skladnost in ključ do modrosti. Kljub vsemu bo potrebna osebna bilanca in seštetati bo treba pluse in minuse, kar bo zelo zabavno in poučno.

Vodnar

Po zvezdnih namigih boste nagrajeni, če boste znali slediti sebi in svojim občutkom. Dejstvo je, da bodo prijetne energije tiste, ki najdejo ključ do srca. Uran vam bo prinesel plodne zamisli in tako se bodo zadeve obrnile v iskani smeri. Poglobili se boste v paleto obveznosti in modro bo, da svoje mnenje poveste po temeljitem razmisleku. Kolo usode se bo zavrtelo v vašo korist in tako boste imeli več časa za raziskovanje, učenje in pridobivanje informacij.

Ribi

Duhovna energija vam bo v pomoč in na odnos boste znali pogledati s prave strani, kar se vam bo obrestovalo. Merkur bo poskrbel za kar nekaj obveznosti in zastavljenim nalogam boste kos v celoti, tako boste lahko ponosni nase in na ljubljeno osebo. Mars vam bo podaril dinamiko in opravili boste vse delovne obveznosti. Teden bo v znamenju raziskovanja in pridobili boste nove in zanimive informacije. Kocke usode se bodo obrnile v iskani smeri, vendar ni vse zlato, kar se sveti.

Tadej Šink, horarni astrolog, 041 428 966

[illegible]

						2	4	9
			1	6				
8		3						
4					2		7	
					5	6	2	
		7			6		3	
	4						8	7
	3			2				4
	6		7	3				

			6			8		
		1	2	3		6		
	2	3						
	1			2			5	
			8				7	1
2	7			4				3
7		6						9
					4			
4	9				1	5	2	7

REŠITEV SUDOKU 373

6	5	8	1	2	4	3	7	9
7	2	3	8	6	9	4	5	
1	4	9	7	5	3	2	8	6
9	6	2	4	3	5	7	1	8
3	7	1	2	9	8	5	6	4
4	8	5	6	7	1	9	3	2
2	3	7	9	1	6	8	4	5
8	9	6	5	4	7	1	2	3
5	1	4	3	8	2	6	9	7

5	8	7	6	2	1	9	4	3
6	3	4	5	8	9	1	7	2
2	1	9	7	4	3	6	8	5
7	4	2	1	6	8	5	3	9
8	6	5	9	3	2	7	1	4
1	9	3	4	7	5	2	6	8
3	7	6	2	9	4	8	5	1
4	2	1	8	5	7	3	9	6
9	5	8	3	1	6	4	2	7

novi tednik
vedno z menoj!
radio celje

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19					

Ime in priimek:

Naslov:

E-naslov:

Telefon:

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Velikost majice (obkrožite): S M L XL XXL

Podpis:

Festivalski utrip presegel pričakovanja

Po odzivih obiskovalcev sodeč, je jubilejni, 60. festival Pivo in cvetje, ki je obeležil tudi 200 let pivovarske tradicije v Laškem, uresničil in celo presegel pričakovanja. Zadovoljni so tudi organizatorji, ki pravijo, da je festivalski vrvež presenetil tudi najbolj optimistične napovedi. Navdušil je z odlično glasbo, bogatim etnografskim dogajanjem in množicami, kot jih Laško pozna iz svojih najboljših festivalskih let. V treh dneh se je v mestu zvrstilo 60 tisoč obiskovalcev, kar je najvišja številka v zadnjih letih.

Že prvi večer se je v Laško zgrnilo ogromno obiskovalcev, ulice so ponovno oživele, glasbeni odri so zasijali v polnem sijaju. Laško je preplavila množica obiskovalcev, ki so do zadnjega kotička napolnili prizorišča in ulice. Uvod v pestro dogajanje je bil tradicionalni Dan Laščanov, namenjen

vsakoletnemu druženju krajanov Laškega. Na dveh glasbenih odrih, Zlatorog in 200, je nastopila smetana slovenske glasbene scene (Magnifico, Jan Plestenjak, Šank Rock, Maraaya, Nuša Derenda, Luka Basi, Dejan Dogaja, Flirrt, Joker Out ...), navdušila je tudi hrvaška pop zvezdnica Severina. Posebno glasbeno doživetje je pričaral oder Etno s koncertoma Alpskega kvinteta z Otom Pestnerjem in Kvinteta Dori.

Od petka do nedelje je bilo festivalsko dogajanje po tradiciji živahno tudi zaradi kulinarike, uličnega vrveža, godbe na pihala, mažoret in povork ter bogatega etnografskega dogajanja. Festival so obogatile tudi razstave, ki so mesto spremenile v veliko galerijo ter obogatile tamkajšnji kulturni utrip. Organizatorji so letos posebno pozornost namenili ocvetličanju mesta, pri čemer so sodelovali šole

Laško je v treh festivalskih dneh preplavila množica obiskovalcev, ki so do zadnjega kotička napolnili koncertna prizorišča. Takole množično je bilo na koncertu skupine Joker Out. (Foto: pivo-cvetje.si)

»Ohcet« etnografski dragulj festivala

Zadnji festivalski dan, ki je tradicionalno posvečen etnografskim vsebinam, je bil poklon kulturni dediščini Laškega, ki jo skrbno ohranja-

jo številna lokalna društva, povezana v zvezo Možnar. Slednja je pripravila posebno postavitev mlaja po starih običajih ter poskrbela za posebno etnografsko doživetje v Možnarjevem hramu. Tako so namreč poimenovali »kraj zgodb, šeg in dobrega piva«.

V nedeljo dopoldne so obiskovalci na občinskem dvorišču postali svatje na poroki po stari šegi. Na Pivu in cvetju je namreč 52. par dahnil večni da po stari šegi, kot so to počeli včasih. Župan Občine Laško Marko Šantej je na »ohceti« poročil domačina Anjo Ferme in Mateja Majoranca. Oba sta člana Kulturnega društva Antona Tanca Marija Gradec. Vpe-tost kandidatov v lokalno okolje in njihova dejavnost

v raznih društvih sta bili tudi eden od glavnih kriterijev zveze Možnar pri izbiri »ohcetnega« para. Poroka na Pivu in cvetju sicer ni zgolj poročni obred, ampak je tudi predstava na odru v času prireditve. Celoten prikaz s sklenitvijo zakonske zveze je približno dve uri dolga predstava, ki jo že leta vzorno prikazujejo članice in člani Folklorne skupine Antona Tanca iz Marija Gradca ter drugi člani društev v zvezi Možnar. V nedeljo popoldne sta sledili še parada pivovarskih starodobnikov ter povorka godbe na pihala, mažoret in številnih zanimivih živih »razglednic«, ki prikazujejo življenje nekoč. Jubilejni, 60. festival je sklenil tradicionalni Festival plehmuzik.

BA

Na 60. Pivu in cvetju se je na »ohceti« po stari šegi poročil 52. par. Večno zvestobo sta si obljubila domačina Anja Ferme in Matej Majoranc, dejavna člana lokalnih društev. (Foto: Zveza Možnar)

Konjičani ploskali Andražu

Poletnice so brezplačni glasbeni koncerti, ki jih Center za kulturne prireditve Slovenske Konjice v poletnih mesecih organizira v konjiškem starem mestnem jedru. Gost tokratne poletnice je bil Andraž Hribar s svojo zasedbo. Izvrstni glasbeniki so pričarali prijetno vzdušje.

Širši javnosti se je romantičen poet Andraž Hribar, ki je prejšnji mesec dopolnil abrahama, prvič predstavil na Slovenski popevki leta 1998 s pesmijo Ne jokat', lubika. Zasedel je drugo mesto in prejel nagrado za najboljšega debitanta. Na Popevki je slavil 15 let pozneje s pesmijo Po čem diši ta dan. Na Emi je sodeloval petkrat. Zmagi se je najbolj približal ob svojem prvem poskusu leta 2001, ko je nastopil s pesmijo Življenje je lepo. Takrat je bil drugi. Doslej je izdal osem glasbenih albumov.

Na Poletnicah je pred konjiškim občinstvom zapel številne svoje uspešnice. V njihovi ritmihi so nekateri tudi zaplesali. Andraž Hribar živi in ustvarja glasbo v Kočevju. Leta 2013 je prejel plaketo tamkajšnje občine za dolgoletne uspehe in izjemne dosežke nacionalnega pomena na področju promocije domačega kraja skozi prizmo kulture in glasbe.

BF

Andraž Hribar je navdušil tudi konjiško občinstvo. (Foto: Matej Nareks)

V znamenju piva, kulinarike in rokavske glasbe

Minulo soboto je Mozirje ponovno utripalo v ritmihi dobre glasbe, okusne hrane in vrhunskega piva. Že osmi Savinja Beer Fest je na festivalsko prizorišče privabil številne domače in tuje obiskovalce, ki so v sproščenem poletnem vzdušju uživali v bogati ponudbi slovenskih kraft piv in kulinaričnih dobrot.

Dogodek, ki ga že od začetka organizira skupina lokalnih zanesenjakov brez podpore sponzorjev ali večjih proračunov, je letos ponudil eno najboljših vzdušij doslej – po mnenju mnogih primerljivo z začetnim festivalom leta 2016, ko se je kraft pivovarstvo šele prebujalo. Kot je poudarila **Saša Koren**, ki je ob Sašu Slemenšku glavna organizatorka festivala, je organizacija po epidemiji precej zahtevnejša, zato so festivalski koncept delno preoblikovali. »Kraft pivo ostaja v ospredju, a večji poudarek smo namenili tudi kakovostni BBQ-ponudbi, predvsem uporabi »smokerjev«. BBQ-scena se ponekod po Sloveniji že lepo razvija, a na našem koncu še ne,« je povedala Korenova. Na festivalu so se tako tudi letos predstavili številni ponudniki kraft piva, džina in kulinaričnih dobrot. Obudili so tudi legendarno lokalno brezalkoholno pijačo Pokalico – mešanico malinovca in sode, ki jo v Mozirju neprekinjeno proizvajajo že od leta 1914. Organizatorji festivala ostajajo zvesti tudi rokovski glasbi. Festivalski oder je letos prvič gostil tudi lokalno skupino Black Summer.

SJ

Specializirani festivali s ponudbo kraft piv so vse redkejši, ne le v Sloveniji, temveč tudi po svetu. (Foto: Saša Koren)